

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Diplomová práce

**Zadávání veřejných zakázek na základě zákona č.
134/2016 Sb. v krajském srovnání**

Bc. Stanislav Krtek

© 2019 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Stanislav Krtek

Podnikání a administrativa

Název práce

Zadávání veřejných zakázek na základě zákona č. 134/2016 Sb. v krajském srovnání

Název anglicky

Public Procurement under Act No. 134/2016 Coll. In a regional comparison

---

Cíle práce

Cílem práce je na základě vytvořené databáze veřejných zakázek pro Královéhradecký a Pardubický kraj porovnat rozdíly mezi jejich výdaji dle účelu jejich zaměření a získaná data vyhodnotit. Dílčími cíli práce je rozbor nového zákona č. 134/2016 a jeho aplikace v praxi, na to navazující vyhodnocení případných problematických a v praxi obtížně používaných částí tohoto zákona.

Metodika

V teoretické části práce bude provedena literární rešerše základních pojmů týkajících se národního hospodářství a veřejného sektoru. Bude provedena analýza zákona č. 134/2016, jeho explanace a analyzování jeho předností či nedostatků. Dále bude popsána základní historie vývoje zadávání veřejných zakázek.

V praktické části bude provedeno pozorování všech veřejných zakázek královéhradeckého a pardubického kraje za časové období 5 let. Na základě pozorování bude vytvořena databáze získaných údajů. Dále bude provedena analýza a porovnání výdajů vybraných subjektů.

V závěru práce bude použita metoda syntézy k vyhodnocení jednotlivých zjištění. Budou navržena případná doporučení a návrhy na zlepšení.

Doporučený rozsah práce

60 – 90 stran

Klíčová slova

Národní hospodářství, veřejný sektor, veřejná soutěž, veřejná zakázka, zadavatel, zákon č. 134/2016, zhotovitel.

Doporučené zdroje informací

Bejček, Josef – Eliáš, Karel – Raban, Přemysl – Marek, Karel. Kurs obchodního práva : obchodní závazky. / Josef Bejček, Karel Eliáš, Přemysl Raban a kolektiv. 4. vyd. Praha : C.H. Beck, 2007. I, 535 s. (Právnícké učebnice). ISBN 80-7179-781-4

JURČÍK, R. Zadávání veřejných zakázek a udělování koncesí v ČR a EU. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2007. 571 s. ISBN 978-80-7179-575-9

OCHRANA, F. *Manažerské metody ve veřejném sektoru : teorie, praxe a metodika uplatnění*. Praha: Ekopress, 2002. ISBN 80-86119-51-3.

OCHRANA, F. – PAVEL, J. – VÍTEK, L. *Veřejný sektor a veřejné finance : financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3228-2.

REKTOŘÍK, J. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. Praha: Ekopress, 2002. ISBN 80-86119-60-2.

TETŘEVOVÁ, L. *Veřejný a podnikatelský sektor*. [Praha]: Professional Publishing, 2009. ISBN 978-80-86946-90-0.

zákon č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek/ software ASPI, © Wolters Kluwer ČR, a. s.

Předběžný termín obhajoby

2018/19 ZS – PEF (únor 2019)

Vedoucí práce

Ing. Jiří Čermák, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 7. 11. 2018

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 12. 11. 2018

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 28. 03. 2019

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Zadávání veřejných zakázek na základě zákona č. 134/2016 Sb. v krajském srovnání" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 28.3.2019

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval Ing. Jiřímu Čermákovi za pomoc, trpělivost a cenné rady při tvorbě diplomové práce.

Zadávání veřejných zakázek na základě zákona č. 134/2016 Sb. v krajském srovnání

Souhrn

Teoretická část diplomové práce je zaměřena na veřejný sektor národního hospodářství, vysvětlení základních pojmů, funkcí a principů spojených se zadáváním veřejných zakázek pro externí firmy. Zároveň je v této části vysvětleno, jakým způsobem jsou veřejné prostředky získávány a naopak jaké je nejběžnější rozdělení jejich výdajů.

Dále je představen kompletní proces zadávání veřejných zakázek, ve kterém je poukázáno na slabá místa Zákona č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek. Tato slabá místa jsou způsobeny možným volným výkladem zákona a působením šedé ekonomiky. Dochází tak k ovlivnění podmínek výběrového řízení a případně jeho průběhu. V závěru práce jsou následně navrhnutá řešení k nápravě.

V praktické části je věnován prostor dvěma konkrétním veřejným zadavatelům a to Královéhradeckému a Pardubickému kraji. Je vytvořena databáze všech vyhlášených veřejných zakázek od roku 2013 do roku 2018, kde jsou evidovány všechny podstatné údaje o těchto zakázkách.

V rámci diplomové práce proběhla analýza těchto dat, které byly porovnány mezi sebou z hlediska jednotlivých let i s hlediska celkových hodnot. Dospělo se tím např. ke zjištění nejčastěji vyhlášených obdobných veřejných zakázek, nejčastěji zasmluvněných dodavatelů a rozdíly mezi jednotlivými pozorovanými roky.

Klíčová slova: Národní hospodářství, veřejný sektor, veřejná soutěž, veřejná zakázka, zadavatel, zákon č. 134/2016, zhotovitel, Královéhradecký kraj, Pardubický kraj

Public Procurement under Act No. 134/2016 Coll. in a regional comparison

Summary

The theoretical part of the diploma thesis aims to the public sector of the national economics, explanation of the basic terms, functions, and principles connected with submission of the public commissions for external companies. In this part, the way of gaining of public resources and, on the contrary, the most ordinary division of their outgoings is explained. Furthermore, the whole process of submission of the public commissions, which points out to the weak spots of the Act n. 134/2016 Sb. on submission of public commissions, is presented. These weak spots are due to the possible free interpretation of the law and the effects of the gray economy. Thus, the conditions of the tender and its course are affected. At the conclusion part of the solution to its amendment is brought in.

The practical part of the thesis is devoted to the two particular public submitters, Hradec Králové region and Pardubice region. The database of the declared public commissions from 2013 to 2018, where all the essential data about these commissions are filed, is built up. Within the diploma thesis, the analysis of these data was undertaken. They were compared with each other according to the particular years and overall values. Several findings were reached, etc. the most often declared similar commissions, the most often contracted suppliers, and differences between particular observed years.

Keywords: public economics, public sector, submitter, public commission, Hradec Králové region, Pardubice region

Obsah

1 Úvod.....	14
2 Cíl práce a Metodika.....	15
2.1 Cíl práce	15
2.2 Metodika	15
3 Národní hospodářství a veřejný sektor	17
3.1 Způsoby členění národního hospodářství.....	17
3.1.1 Kritérium způsobu financování provozu a rozvoje.....	17
3.1.2 Kritérium vlastnictví	18
3.1.3 Kritérium odvětví.....	18
3.1.4 Kritérium sektorů	19
3.1.5 Kritérium prostoru	20
3.2 Veřejný sektor	20
3.2.1 Poslání a cíle veřejného sektoru.....	21
3.2.2 Řízení a správa veřejného sektoru	21
3.2.3 Statky	22
3.3 Financování veřejných statků.....	23
3.3.1 Příjmy veřejných rozpočtů	23
3.3.2 Výdaje veřejných rozpočtů	24
4 Veřejné zakázky	26
4.1 Historie a vývoj veřejných zakázek	26
4.1.1 Předválečné a meziválečné období	26
4.1.2 Poválečné období.....	26
4.1.3 Veřejné zakázky v období socialismu	27
4.1.4 Zadávání veřejných zakázek po roce 1989	27
4.1.5 Změny ve spojení s EU	28
4.1.6 Zákon č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách.....	29
4.2 Zákon č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek.....	29
5 Zákon 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek	32
5.1 Zásadní rozdíly mezi Zákonem 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek a Zákona 137/2016 Sb. o veřejných zakázkách	32
5.1.1 Rozvoj elektronického zadávání veřejných zakázek	32
5.1.2 Podpora malých a středních firem	32
5.1.3 Systematičnost	33
5.1.4 Rozdělení částí zákona.....	33
5.1.5 Sloučení	33

5.1.6	4 zásady zadávání veřejných zakázek.....	33
5.1.7	Důraz na kritérium kvality při hodnocení nabídek	35
5.1.8	Více možností vyloučit uchazeče	35
5.1.9	Stavební zakázky ve zjednodušeném podlimitním řízení.....	36
5.1.10	Registr smluv	36
5.1.11	Odpovědnost za přípravu zadávacích podmínek	37
5.1.12	Předběžná tržní konzultace	37
5.2	Druhy výběrových řízení.....	38
5.2.1	Rozdělení dle předmětu veřejné zakázky	38
5.2.2	Rozdělení dle předpokládané hodnoty.....	39
5.3	Základní úkony v postupu zadávání veřejných zakázek	39
5.3.1	Profil zadavatele	40
5.3.2	Vymezení zakázky.....	40
5.3.3	Nastavení zadávací dokumentace	40
5.3.4	Zahájení zadávacího řízení	42
5.3.5	Podání nabídek a ukončení zadávacího řízení	43
5.4	Slabá místa a nevýhody zákona č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek.....	44
5.4.1	Oslovení uchazečů	44
5.4.2	Tržní konzultace	45
5.4.3	Výměna nabídek	45
5.4.4	Posuzování splnění podmínek	46
5.4.5	Zrušení výběrového řízení	46
5.4.6	Posuzování kvalifikace	46
6	Vlastní práce – praktická část.....	48
6.1	Úvod do vlastní práce.....	48
6.1.1	Název	49
6.1.2	Režim veřejné zakázky	49
6.1.3	Fáze zadávacího řízení.....	51
6.1.4	Datum zahájení	52
6.1.5	Lhůta pro nabídky/žádosti	53
6.1.6	Druh	53
6.1.7	Popis.....	55
6.1.8	Zadavatel.....	55
6.1.9	Zařazení zakázky	56
6.1.10	Vybraný dodavatel.....	57
6.1.11	Cena	58
6.2	Kategorizace zakázek.....	60
6.2.1	Doprava.....	60
6.2.2	Ekologie	60

6.2.3	Energetika	60
6.2.4	Komunikace	60
6.2.5	Kultura a historie	60
6.2.6	Marketing.....	61
6.2.7	Provozní náklady	61
6.2.8	Sociální prospěch.....	61
6.2.9	Správa nemovitého majetku.....	61
6.2.10	Sport.....	61
6.2.11	Vzdělání a školství.....	62
6.2.12	Zdravotnictví.....	62
6.3	Porovnání veřejných zakázek dle kategorií Královéhradecký kraj v letech 2013-2018	62
6.4	Porovnání veřejných zakázek dle kategorií Pardubický kraj v letech 2013-2018	66
6.5	Porovnání poměru veřejných zakázek dle kategorií v roce 2013 – Královéhradecký kraj	70
6.6	Porovnání poměru veřejných zakázek dle kategorií v roce 2014 – Královéhradecký kraj	73
6.7	Porovnání veřejných zakázek dle kategorií v roce 2015 – Královéhradecký kraj	75
6.8	Porovnání veřejných zakázek dle kategorií v roce 2016 – Královéhradecký kraj	77
6.9	Porovnání veřejných zakázek dle kategorií v roce 2017 – Královéhradecký kraj	79
6.10	Porovnání veřejných zakázek dle kategorií v roce 2018 – Královéhradecký kraj	82
6.11	Porovnání poměru veřejných zakázek dle kategorií v roce 2013 – Pardubický kraj	85
6.12	Porovnání poměru veřejných zakázek dle kategorií v roce 2014 – Pardubický kraj	86
6.13	Porovnání poměru veřejných zakázek dle kategorií v roce 2015 – Pardubický kraj	88
6.14	Porovnání poměru veřejných zakázek dle kategorií v roce 2016 – Pardubický kraj	91
6.15	Porovnání poměru veřejných zakázek dle kategorií v roce 2017 – Pardubický kraj	93
6.16	Porovnání poměru veřejných zakázek dle kategorií v roce 2018 – Pardubický kraj	95
7	Závěr.....	98
8	Seznam použitých zdrojů	101
9	Přílohy	102

Seznam grafů

Graf 1 Poměr počtu veřejných zakázek dle režimu zadávání v letech 2013-2018; vlastní zpracování.....	50
Graf 2 Porovnání poměru vypsaných veřejných zakázek dle měsíců 2013-2018.....	52
Graf 3 Počet rozdělení zakázek dle druhu.....	54
Graf 4 Hodnoty rozdělení zakázek dle druhu.....	54
Graf 5 Porovnání počtu veřejných zakázek v jednotlivých letech.....	63
Graf 6 Porovnání hodnot veřejných zakázek v jednotlivých letech.....	64
Graf 7 Porovnání počtu veřejných zakázek dle zařazení do skupin Královéhradecký kraj	65
Graf 8 Porovnání hodnot veřejných zakázek dle zařazení do skupin Královéhradecký kraj.....	66
Graf 9 Porovnání počtu veřejných zakázek v jednotlivých letech.....	67
Graf 10 Porovnání hodnot veřejných zakázek v jednotlivých letech.....	68
Graf 11 Porovnání počtu veřejných zakázek dle zařazení do Pardubický kraj.....	69
Graf 12 Porovnání hodnot veřejných zakázek dle zařazení do Pardubický kraj.....	70
Graf 13 Porovnání počtu veřejných zakázek dle zařazení do skupin Královéhradecký kraj - 2013.....	71
Graf 14 Porovnání hodnot veřejných zakázek dle zařazení do skupin Královéhradecký kraj - 2013.....	72
Graf 15 Porovnání počtu veřejných zakázek dle zařazení do skupin Královéhradecký kraj - 2014.....	73
Graf 16 Porovnání hodnot veřejných zakázek dle zařazení do skupin Královéhradecký kraj - 2014.....	74
Graf 17 Porovnání počtu veřejných zakázek dle zařazení do skupin Královéhradecký kraj - 2015.....	75
Graf 18 Porovnání hodnot veřejných zakázek dle zařazení do skupin Královéhradecký kraj - 2015.....	76
Graf 19 Porovnání počtu veřejných zakázek dle zařazení do skupin Královéhradecký kraj - 2016.....	78
Graf 20 Porovnání hodnot veřejných zakázek dle zařazení do skupin Královéhradecký kraj - 2016.....	79
Graf 21 Porovnání počtu veřejných zakázek dle zařazení do skupin Královéhradecký kraj - 2017.....	80
Graf 22 Porovnání hodnot veřejných zakázek dle zařazení do skupin Královéhradecký kraj - 2017.....	81
Graf 23 Porovnání počtu veřejných zakázek dle zařazení do skupin Královéhradecký kraj - 2018.....	83
Graf 24 Porovnání hodnot veřejných zakázek dle zařazení do skupin Královéhradecký kraj - 2018.....	84
Graf 25 Porovnání počtu veřejných zakázek dle zařazení do Pardubický kraj.....	85
Graf 26 Porovnání hodnot veřejných zakázek dle zařazení do skupin Pardubický kraj - 2013.....	86
Graf 27 Porovnání počtu veřejných zakázek dle zařazení do Pardubický kraj - 2014.....	87
Graf 28 Porovnání hodnot veřejných zakázek dle zařazení do skupin Pardubický kraj - 2014.....	88
Graf 29 Porovnání počtu veřejných zakázek dle zařazení do Pardubický kraj - 2015.....	89
Graf 30 Porovnání hodnot veřejných zakázek dle zařazení do skupin Pardubický kraj - 2015.....	90

Graf 31 Porovnání počtu veřejných zakázek dle zařazení do Pardubický kraj - 2016	92
Graf 32 Porovnání hodnot veřejných zakázek dle zařazení do skupin Pardubický kraj - 2016	93
Graf 33 Porovnání počtu veřejných zakázek dle zařazení do Pardubický kraj - 2017	94
Graf 34 Porovnání hodnot veřejných zakázek dle zařazení do skupin Pardubický kraj - 2017	95
Graf 35 Porovnání počtu veřejných zakázek dle zařazení do Pardubický kraj - 2018	96
Graf 36 Porovnání hodnot veřejných zakázek dle zařazení do skupin Pardubický kraj - 2018	97

Seznam tabulek

Tabulka 1 Fáze výběrových řízení	51
Tabulka 2 Nejčastější zadavatelé Královéhradeckého kraje.....	55
Tabulka 3 Nejčastější dodavatel podle počtu zakázek Královéhradecký kraj	57
Tabulka 4 Nejčastější dodavatel podle počtu zakázek Pardubický kraj	58
Tabulka 5 Nejčastější dodavatel podle hodnoty zakázek Královéhradecký kraj.....	58
Tabulka 6 Nejčastější dodavatel podle hodnoty zakázek Pardubický kraj	59

1 Úvod

V současné době existuje naše společnost v tržní ekonomice, kdy jsou potřeby lidí uspokojovány soukromými subjekty za úplatu. Cílem tohoto procesu je z jedné strany uspokojení potřeby jedince či kolektivu a na straně druhé je cílem zisk podnikatelského subjektu. Existují však potřeby jedinců i skupin lidí, u kterých je jejich uspokojování značně nerentabilní a proto nemají soukromé subjekty zájem o jejich plnění. Jedná se například o udržování stavu komunikací, kde se jedná mnohdy o milionové či miliardové sumy, avšak jejich využívání, vyjma dálnic, je bezplatné. Dále se může jednat například o poskytování veřejného osvětlení, které využije bezplatně každý, kdo v určitý okamžik projde danou osvětlenou lokalitou. Jedná se tedy především o veřejně poskytované služby.

Jednotlivé činnosti správy či provádění těchto služeb není v silách přímo konkrétních úřadů či samospráv a proto jsou zprostředkovány externími firmami. Firma, která práci odvede, není vybrána náhodným způsobem či na základě zažitých vztahů. Tento výběr probíhá formou zadávání veřejných zakázek, kterým bude převážně věnována tato diplomová práce.

2 Cíl práce a Metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem práce je analýza všech vyhlášených veřejných zakázek pro Královéhradecký a Pardubický kraj v období od 1.10.2013 do 31.9.2018, porovnání a vyhodnocení rozdílů v jednotlivých letech, jak z pohledu počtu vyhlášených zakázek, tak z pohledu finančního objemu zadaných veřejných zakázek.

Dílčím cílem práce je rozbor Zákona č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek, porovnání s předchozími variantami tohoto Zákona, upozornění na slabá místa či nedostatky a navrnutí případných napravujících řešení.

Dalším dílčím cílem je představení principů a postupů vztahujících se ke kompletnímu procesu vyhlášení veřejných zakázek.

Následným dílčím cílem je seznámení se základními pojmy a rozdělení národního hospodářství, veřejné správy a financování veřejného rozpočtu.

Posledním dílčím cílem je potvrzení či vyvrácení tří určených logických předpokladů. Prvním předpokladem je ovlivňování výsledku výběrového řízení šedou ekonomikou. Druhým předpokladem je vyhlášení většího množství veřejných zakázek s blížícím se koncem roku a tím pádem zvýšenou snahou využít veškeré přidělené finance, které byly v daném roce určeny k využití. Posledním předpokladem je jednotný a předem definovaný způsob určování toku financí dle kategorií, opakující se stejným způsobem každý rok a tím způsobená možnost dominance některých kategorií.

2.2 Metodika

V rámci teoretické části diplomové práce proběhl formou literární rešerše všeobecný popis základních pojmů, které pomohly pochopit co je národní hospodářství, veřejný sektor a veřejná správa. Dále byl stručně popsán vývoj a historie zadávání veřejných zakázek, u kterých byl věnován velký prostor současnému znění Zákona č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek. Proběhla explanace a analýza tohoto zákona, kde byly vysvětleny nejdůležitější principy v celém průběhu procesu zadávání, největší rozdíly oproti předchozí úpravě. Dále proběhla dedukce, na základě které bylo poukázáno na slabá místa a nedostatky v tomto zákoně.

V rámci praktické části byla vytvořena databáze všech vyhlášených výběrových řízení za pozorované období v Královéhradeckém a Pardubickém kraji. V databázi byly evidovány základní údaje o zakázkách na základě, kterých je možné zakázky specifikovat.

Na základě pozorování evidovaných dat proběhla jejich syntéza a byl zjištěn např. přesný počet vyhlášených veřejných zakázek v jednotlivých režimech, fáze, ve kterých se nacházejí vyhlášené veřejné zakázky, druhy vyhlášených veřejných zakázek a další specifické údaje o veřejných zakázkách. Došlo k bližšímu vysvětlení významu všech těchto základních údajů a následně došlo k jejich porovnání v rámci obou pozorovaných krajů.

Podstatným krokem v evidenci dat bylo subjektivní rozdělení všech veřejných zakázek do předem určených dvanácti kategorií. Tyto kategorie jsou rozděleny dle jejich zaměření a to konkrétně na kategorie doprava, ekologie, energetika, komunikace, kultura a historie, marketing, provozní náklady, sociální prospěch, správa nemovitého majetku, sport, vzdělání a školství a zdravotnictví.

Toto rozdělení bylo klíčové pro další práci s daty. Na základě určených kategorií došlo k analýze dat a komparaci výsledků za celkové období i jednotlivé roky.

3 Národní hospodářství a veřejný sektor

Národní hospodářství představuje soustavu subjektů a vztahů mezi nimi, které se vytvořily v procesu vývoje společnosti za účelem produkce statků, jimiž jsou uspokojovány potřeby lidí žijících na území určitého státního útvaru.

Národní hospodářství tvoří komplex všech ekonomických činností, zaměřených na výrobu statků a poskytování služeb na území státu.

V první kapitole teoretické části bude vysvětleno národní hospodářství na základě rozdělení dle stanoveného členění.

3.1 Způsoby členění národního hospodářství

Pro členění národního hospodářství se používají různá kritéria podle účelu, pro který mají sloužit. Význam mají tato kritéria především z hlediska statistik a různých komparací, ať již časových či prostorových. Mezi nejdůležitější kritéria třídění národního hospodářství patří:

- kritérium způsobu financování provozu a rozvoje
- kritérium vlastnictví
- kritérium odvětví
- kritérium sektorů
- kritérium prostoru

3.1.1 Kritérium způsobu financování provozu a rozvoje

- Ziskový sektor (tržní)
- Neziskový sektor (netržní)

Ziskový sektor (tržní) je ta část národního hospodářství, která je financována z prostředků získaných subjekty ziskového sektoru a to konkrétně z prodeje statků, které buď produkují, nebo distribuují, a to za tržní cenu, která se na trhu vytváří na základě vztahu nabídky a poptávky. Cílovou funkcí ziskového sektoru a tudíž i organizace, které v jeho rámci fungují (podnikají), je zisk.

Neziskový sektor (netržní) je oproti ziskovému sektoru ta část národního hospodářství, ve které subjekty v ní fungující a produkující statky získávají prostředky pro

svoji činnost cestou takzvaných přerozdělovacích procesů, jejichž principy jsou podrobně popsány a zkoumány prostřednictvím veřejných financí. Cílovou funkcí neziskového sektoru není zisk ve finančním vyjádření, ale přímé dosažení užitku, který má zpravidla podobu veřejné služby. V této skutečnosti spočívá základní ekonomické specifikum neziskových organizací, které s sebou nese řadu předností, ale i řadu problémů. (Rektořík, 2010)

3.1.2 Kritérium vlastnictví

- Soukromý sektor
- Veřejný sektor

Soukromý sektor, v němž je přesně definována fyzická nebo soukromá právnická osoba jako konkrétní vlastník, který je kompetentní o svém vlastnictví rozhodovat, ale rovněž nést důsledky svého rozhodnutí.

Veřejný sektor, ve kterém je vlastníkem některý ze subjektů veřejné správy. Tento sektor se z hlediska vlastnictví dále člení na státní sektor a samosprávný sektor. Ve státním sektoru je vlastníkem stát a kompetentním subjektem rozhodování je orgán veřejné správy, jemuž je kompetence příslušnými zákony přiznána. V samosprávném sektoru, ve kterém je vlastníkem obec nebo vyšší územně samosprávný celek, je zpravidla kompetentním rozhodovacím subjektem sbor volených zástupců občanů příslušné obce nebo jiného územního celku. (Strecková, 1998)

3.1.3 Kritérium odvětví

- Odvětví hmotné výroby
- Odvětví služeb

Jednotlivé odvětví vznikaly v procesu historického vývoje dělby práce a sdružují ekonomické subjekty, které uspokojují přibližně shodné potřeby společnosti prostřednictvím statků, přibližně shodným technologickým postupem. Odvětví tedy tvoří souhrn jednotek stejnorodé produkce, tj. jednotek, které jsou charakteristické stejnou a jedinečnou činností, specifickými vstupy, procesem produkce a stejnorodými výstupy.

Odvětví hmotné výroby zahrnuje zemědělství, průmysl a stavebnictví.

Odvětví služeb zahrnuje materiální a nemateriální služby, přičemž tyto dvě skupiny lze dále členit.

Obě tyto odvětví lze dále členit na pododvětví, obory a dále až na skupiny výrobků a služeb. (Tetřevová, 2008)

3.1.4 Kritérium sektorů

- Primární
- Sekundární
- Terciární
- Kvartární
- Kvintární

Primární sektor zahrnuje všechna odvětví, která přeměňují přírodní zdroje do základních produktů. Jedná se o produkty zemědělství, lesnictví, rybolov a těžba surovin. Jedná se o odvětví, která mají charakter prvovýroby, jsou bezprostředně spjata s přírodou a přírodními zdroji. Jejich význam pro dynamiku rozvoje národního hospodářství klesá, primární sektor však uspokojuje potřeby prvořadě naléhavosti (např. potraviny, paliva či kovy) a má tedy strategický význam.

Sekundární sektor obsahuje zpracovatelský průmysl a stavebnictví. Jedná se tedy o odvětví, která zpracovávají přírodní suroviny a vyrábějí a zpracovávají umělé zdroje. Tento sektor je charakteristický největší dynamikou strukturálních změn a významným vlivem na dynamiku ekonomického růstu. Široké využití výsledků vědeckotechnického rozvoje vede k vysokému tempu růstu produktivity práce.

Terciární sektor tvoří sektor služeb. Jeho součástí jsou veškeré služby, tedy i služby spojené s údržbou materiálních statků. Terciární sektor představuje sektor, který má velký vliv na dynamiku ekonomického růstu i na dynamiku jeho kvalitativní stránky, tedy na ekonomický rozvoj. Je charakteristický vysokou vnitřní strukturální dynamikou, projevující se v neustálém vzniku nových a nových druhů služeb, což je vyvoláno strukturálními změnami jak v primárním, sekundárním, tak i samotném terciárním sektoru. V těchto službách jsou nejvýhodnější podmínky pro uplatnění vědeckotechnického rozvoje, který se projeví i v růstu produktivity práce.

Kvartární sektor jsou služby, které uspokojují společenské potřeby člověka, služby, které mají veřejný charakter. Jedná se o služby veřejné správy, policie, justice a armády. Tento sektor se vyznačuje nejmenším vlivem na ekonomický růst a dosahuje se v něm relativně nejmenšího růstu produktivity práce.

Kvintární sektor představuje sektor rozvojových služeb. Součástí tohoto sektoru jsou služby působící na uchování a kultivaci lidského potenciálu. Jedná se o služby, které poskytuje školství, kultura, tělesná kultura a sport, zdravotnictví a sociální služby, ale i služby vědy, výzkumu, tvorby a distribuce informací. (Tetřevová, 2008)

3.1.5 Kritérium prostoru

- Územní celky ve shodě s územním uspořádáním veřejné správy (např. kraje, obce)
- Územní celky ve shodě s jejich přírodní, ekonomickou a sociální příbuzností

Kritérium prostoru představuje kritérium, které postupem času nabývá na významu, je tomu tak především ze dvou důvodů. Především se prohlubuje dělba práce mezi národními ekonomikami jednotlivých zemí, v důsledku čehož se ve větším rozsahu projevují integrační tendence. Také se prohlubují rozdíly mezi rozvinutými a zaostalými ekonomikami jednotlivých zemí, což zpomaluje uvedené integrační tendence a tyto rozdíly se zároveň stávají silnou hrozbou ekonomických, sociálních i politických konfliktů. (Tetřevová, 2008)

Další část této kapitoly a dále v celé práci bude věnován prostor jednomu konkrétnímu rozdělení, na základě kritéria vlastnictví, veřejný sektor.

3.2 Veřejný sektor

Veřejný sektor se vyznačuje tím, že subjekty v něm působící získávají prostředky za pomoci přerozdělovacích procesů, pomocí nich produkují většinou smíšené statky a také fakt, že jejich primárním cílem není finanční zisk, ale uspokojení potřeb a maximalizace užítku.

Stát, jeho orgány a municipality zastupují podstatnou roli ve veřejném sektoru. Celá oblast veřejného sektoru se řídí specifickými pravidly a principy rozhodování, které nejsou podmíněny pouze charakterem vlastnických vztahů či pouze tržním mechanismem, ale rozhodujícím faktorem v této oblasti je princip kolektivního vyjednávání občanů nebo jejich zástupců v probíhajícím politickém procesu.

Ve veřejné ekonomice jedna z nejčastěji používaných definic veřejného sektoru zní: „*Veřejný sektor je ta část národního hospodářství, ve které se ve veřejném zájmu realizují*

veřejné služby, je financována převážně z veřejných rozpočtů, je řízena a spravována veřejnou správou, rozhoduje se v ní veřejnou volbou a podléhá veřejné kontrole.“
(Rektořík, 2004)

Ve své podstatě se s výsledky práce veřejného sektoru setkává dnes a denně každý člověk. Je možné konstatovat, že v dnešní společnosti neexistuje žádná činnost, která by nebyla ať v malém či velkém rozsahu ovlivněna státními či municipalitami zásahy a intervencemi nejrůznějšího charakteru.

3.2.1 Poslání a cíle veřejného sektoru

Existuje mnoho důvodů pro existenci veřejného sektoru. Souhrnně je lze nazvat selhávání trhu. Trh i přes všechny své pozitivní vlastnosti jistou mírou ohrožuje efektivnost národního hospodářství, projevuje se to v tendencích trhu k monopolizaci výrobců, polarizaci bohatství a chudoby a v tendenci upřednostňování krátkodobého horizontu nad dlouhodobým. Pro vysvětlení významu veřejného sektoru jsou podstatnými kategoriemi potřeby a zájmy. S určitým zjednodušením lze hovořit o určité hierarchické struktuře potřeb, ze které vyplývá intenzita společenského zájmu na jejich uspokojování. Dalším důvodem zájmu společnosti pro existenci veřejného sektoru je snaha na odstraňování tendence tržního mechanismu k polarizování bohatství a chudoby. (Strecková, 1998)

3.2.2 Řízení a správa veřejného sektoru

Chod, řízení a správa veřejného sektoru podléhá veřejné kontrole a je zcela podporována veřejnými financemi, tzn. ze systému veřejných rozpočtů, ať už z rozpočtu státního nebo z rozpočtů územně samosprávných celků. Přesto v manažerském řízení ve veřejné správě stále přetrvává úkolový způsob řízení, jehož podstatou je operativní řízení. Prostřednictvím veřejného sektoru jsou poskytovány veřejné služby a obhospodařovány veřejné statky. (Ochrana, 2002) Veřejnými službami se rozumí služby ve veřejném zájmu, které slouží k uspokojení potřeb občanů, nicméně z jejich provozování neplyne takový zisk, aby bylo výhodné jejich poskytování pro podnikatelský subjekt, pominou-li se neziskové organizace. Veřejnými statky jsou takové statky, z jejichž užívání nelze vyloučit žádného občana, spotřeba jedním občanem neovlivní možnost potřeby jejich užívání ostatními občany a zároveň není možné je poskytovat jednotlivcům v množství pouze takovém, kolik za ně občané individuálně platí. Typickým příkladem je národní obrana.

V rámci veřejného sektoru musí být vždy rozhodováno ve veřejném zájmu. „Obecně se veřejným zájmem rozumí takový zájem, který odpovídá potřebám společnosti (celku). (František Ochrana, 2010)

Doposud byl zmíněn veřejný sektor institucionálně. To znamená, že bylo v rámci práce zaměřeno, do jakých institucí plynou veřejné finance. Pro úplnost je potřebné říct, že veřejné finance mimo to, že plynou do institucí produkující určité statky, tak také plynou do:

- Soukromého sektoru cestou veřejných zakázek
- Konkrétním občanům na podporu obstarání si konkrétních statků, pomocí nichž uspokojují své potřeby. Tento tok je formou státních subvencí

3.2.3 Statky

V předchozím textu byl zmíněn pojem veřejný statek a jeho charakteristika. Veřejný statek má však hlubší rozdělení, a to konkrétně na:

- Čistě veřejné statky
- Smíšené statky
- Veřejně poskytované (modifikované) soukromé statky

Čistě veřejné statky musí splňovat dvě základní podmínky. První podmínkou je nevylučitelnost. To z praktického hlediska znamená, že je stejný přínos čistě veřejných statků pro všechny členy společnosti, bez ohledu na to, zda má nebo nemá jednotlivec zájem o jeho využití. (Samuelson, 1991) Z hlediska nákladů by nebylo jednoduše možné vyloučit jakéhokoliv jednotlivce ze spotřeby tohoto druhu statků.

Druhou podmínkou je nerivalita (nedělitelnost) spotřeby. Spotřeba daného statku jednotlivcem nesníží množství, které mají k dispozici ostatní. (Frank, 1995)

Smíšené statky jsou statky, které nesplňují některé z podmínek čistě veřejných statků. To znamená, že nejsou beze zbytku nedělitelné, nerivalitní nebo mezní náklad pořízení statku není nulový. Jedná se např. o zdravotnictví, služby poskytované školstvím, sociální péči apod. Dalším znakem smíšeného statku zpravidla bývá, že je nějakou formou zpoplatněn. (Hamerníková, a další, 2000)

Soukromé statky veřejně poskytované či veřejně modifikované značí veškeré parametry soukromě poskytovaných statků. To znamená, že jsou zpravidla dělitelné, rivalitní a jejich spotřeba je vylučitelná. Z ekonomických důvodů je ale účast státu nutná. Tyto statky jsou specifické svými vysokými mezními náklady na přírůstek užitku, vysoké

náklady na zabezpečení distribuce a produkce a omezenost zdrojů. (Hamerníková, a další, 2000)

3.3 **Financování veřejných statků**

Veřejné statky zajišťuje veřejná sféra a financují se prostřednictvím veřejných financí, které vznikají v souvislosti s tvorbou, rozdělováním a realizací prostředků souvisejících se základními fiskálními funkcemi. Veřejné finance určuje splnění tří základní charakteristiky – nenávratnost, neekvivalence a nedobrovolnost. Další určující charakteristikou je odlišnost od ostatních finančních vztahů z hlediska subjektů, mezi kterými probíhá finanční tok. Na jedné straně se nachází prvky veřejné rozpočtové soustavy (především veřejná správa) a na druhé straně se nachází ostatní ekonomické subjekty. (Peková, a další, 2005)

Veřejné finance je možné rozdělit na dva nejzákladnější soubory a to příjmy a výdaje veřejných rozpočtů, které budou nyní v textu dále přiblíženy.

3.3.1 **Příjmy veřejných rozpočtů**

K realizaci veřejných statků a služeb je nutné nejprve získat finanční prostředky, které jsou dále přerozdělovány. Získání těchto prostředků je prováděno více způsoby. Nejzákladnějším rozdělením k jejich zisku je na:

- Návratné a nenávratné příjmy
- Obligátorní a fakultativní příjmy
- Běžné a kapitálové příjmy

Nenávratné příjmy plynou do veřejného rozpočtu od různých subjektů a tvoří naprostou většinu příjmů z celé rozpočtové soustavy. Jedná se např. o daně od občanů, firem, dotace, příjmy z prodeje či pronájmu státního majetku apod.) (Peková, a další, 2005) Jedná se tedy jak o daňové i nedaňové příjmy. Společným jmenovatelem těchto financí je nenávratnost v podobě, ve které byly finance od subjektu vybrány.

Návratné příjmy lze chápat jako účetní bilanci. Tyto příjmy jsou využívány ve chvíli, kdy se státní správě nedostává potřebných nenávratných financí. Základním principem tedy je, že jsou návratné příjmy k dispozici pouze dočasně, a po určité době musí být navraceny subjektu, od kterého byly zapůjčeny. Typickým případem jsou

prostředky z emise cenných papírů či úvěry bankovní úvěr od peněžní instituce. (Peková, 2008)

Běžné příjmy se pravidelně opakují a jsou předurčeny k financování každoročně se opakujících výdajů. Avšak ne vždy mají stejnou výši. Běžné příjmy tvoří největší zastoupení veřejných příjmů a dále se dělí na daňové a nedaňové. Daňové příjmy mají větší zastoupení a zároveň patří mezi nenávratné veřejné příjmy. Nedaňové příjmy naopak zastupují jak návratné (např. poplatky za smíšené veřejné statky, pronájem apod.), tak i nenávratné veřejné příjmy (např. krátkodobé úvěry apod.)

Kapitálové příjmy se na rozdíl od běžných příjmů každoročně neopakují a dají se tedy označit za jednorázové. Kapitálové příjmy lze dělit na nenávratné (např. prodej státního majetku, dotace ze státního rozpočtu, účelové dary na financování investic apod.) i návratné (návratné veřejné příjmy při čerpání střednědobého a dlouhodobého investičního úvěru nebo příjmů z emise střednědobých a dlouhodobých cenných papírů určených na financování investic). (Peková, 2008) V obou případech se jedná o příjmy nedaňového charakteru.

Obligatorní příjmy je možné též nazývat nárokovými či mandotárními. V praxi to znamená, že jsou tyto zákony vymáhané ze zákona. Mezi tyto příjmy jsou řazeny především daně nebo správní poplatky za úkony veřejné správy.

Fakultativní příjmy jsou ve své podstatě dobrovolné. Dobrovolnost však není ze strany subjektu či poplatníka, ale ze strany příslušného orgánu, který určí, v mezích zákona, povinnost platit poplatek za využití smíšeného veřejného statku.

3.3.2 Výdaje veřejných rozpočtů

Veřejné výdaje představují výdejovou stránku veřejných financí. Ta obsahuje především alokační výdaje, které slouží především na zabezpečení veřejných statků, redistribuční výdaje, které obsahují zejména dotace ze státního rozpočtu do samospráv a stabilizační výdaje, kterými se stát snaží ovlivňovat ekonomiku státního rozpočtu.

Základním členěním veřejných výdajů je stejně jako u veřejných příjmů na:

- Běžné výdaje a kapitálové výdaje
- Plánovatelné a neplánovatelné výdaje

Běžné výdaje slouží ke každoročně opakujícím se výdajům (poskytování základních veřejných statků pro společnost).

Kapitálové výdaje se využívají účelové, zejména pro dlouhodobé, investiční potřeby. Dalším využitím můžou sloužit ke splacení úvěru, půjčky či emitovaných cenných papírů.

Plánovatelné výdaje jsou největší a nejdůležitější částí veřejných výdajů. Jedná se o výdaje, které jsou podloženy zákonnou povinností (např. starobní důchody, podpory v nezaměstnanosti, výdaje na vzdělání apod.).

Neplánovatelné výdaje mají podobu nahodilých výdajů, způsobených neočekávatelnými událostmi (odstraňování škod po kalamitách či živelných pohromách) nebo sankčními výdaji. (Peková, a další, 2005)

V této kapitole byl všeobecně vysvětlen pojem národní hospodářství včetně jeho rozdělení. Dále byl objasněn pojem veřejný sektor, jeho poslání, správa a způsoby financování.

Jelikož není možné, aby veškeré plnění cílů veřejného sektoru obstarali subjekty veřejné správy, je potřeba tyto činnosti postoupit soukromým firmám a to formou zadávání veřejných zakázek, tak aby odpovídali potřebným předpisům. Právě veřejným zakázkám bude dán prostor v dalších kapitolách v rámci této práce.

4 Veřejné zakázky

Z předchozí kapitoly vyplývá, že veřejný sektor podléhá kontrole a v případě veřejných prostředků ji legislativně zajišťuje především Zákon č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek, který nabyl účinnosti k 1. 10. 2016. Tomuto zákonu předcházela dnes již neplatný Zákon č. 137/2006 o veřejných zakázkách.

V české historii však těmto zákonům předcházely i další předpisy a zákony. Úplná znalost těchto dokumentů a jejich vývoje není natolik podstatná jako znalost aktuálního znění, ale je dobré mít v povědomí základní informace.

4.1 Historie a vývoj veřejných zakázek

4.1.1 Předválečné a meziválečné období

V roce 1918 se vznikem samostatné Československé republiky, byla většina právních norem převzata z tehdejších rakouských práv. V rámci tohoto převzetí byla aplikována i rakousko-uherská právní úprava zadávání veřejných zakázek.

Až v roce 1920 bylo vydáno Nařízení vlády Československé republiky č. 667/1920Sb. o zadávání státních dodávek a prací, takzvaný „Zadávací řád“. K tomu byly dále v roce 1922, 1923 a 1925 k němu zhotoveny prováděcí výnosy. Zadávací řád obsahoval pět částí a vztahoval se na dodávky a práce, které zadávaly úřady státní správy a jimi spravované ústavy, podniky a fondy. Účelem zadávacího řádu bylo zajistit efektivnější hospodaření s penězi státního rozpočtu. Získání státní zakázky bylo prestižní záležitostí a znamenalo osvědčení o spolehlivosti a řemeslné zručnosti podnikatele, jemuž byla veřejná zakázka zadána. (Petr, 1996)

4.1.2 Poválečné období

Zadávací řád platil po celé období předválečného Československa a bezprostředně v poválečném období.

Jeho osud ukončily změny v právním řádu v roce 1948. Avšak těmto změnám již předcházela výjimka ze stavebnictví, kde zadávání veřejných zakázek bylo řešeno již v roce 1947 Všeobecnými stavebními podmínkami. Tento předpis byl platný až do novely Hospodářského zákoníku z roku 1972.

4.1.3 Veřejné zakázky v období socialismu

V období socialismu obchodní veřejné soutěže na zadávání veřejných zakázek v podstatě neexistovaly. Tržní hospodářství bylo potlačeno a veřejné zakázky byly přidělovány příslušnými ministerstvy podnikům nebo jiným státním institucím (organizacím), které měly obvykle monopolní postavení. Cena výrobku nebo služby neměla obchodní ani motivační význam, neboť byla pevně stanovena a případně i dotována státem. Stručná úprava zadávání však existovala. Rámcově byla předmětná problematika upravena již zmiňovanými Všeobecnými stavebními podmínkami z roku 1947 a následně pak v rámci Hospodářského zákoníku, který upravoval veřejnou soutěž, užší soutěž a veřejný příslib. (Petr, 1996)

4.1.4 Zadávání veřejných zakázek po roce 1989

Vzhledem ke skutečnosti, že po ukončení centrálně plánovaného hospodářství nastala nová situace a bylo nutné přepracovat systém zadávání veřejných zakázek. Prvním krokem bylo vydání metodického pokynu zadávacího řádu staveb, který byl přijat 1. října 1989. Ovšem tento pokyn postrádal obecnou závaznost právního předpisu.

Následný zadávací řád staveb ze dne 24. 7. 1991 také trpěl stejným nedostatkem obecné závaznosti, týkal se pouze zadávání staveb a opomíjel ostatní výdaje veřejného sektoru. To se změnilo 24.6.1992, kdy vláda přijala usnesení č. 458/1992 jako zásady pro širší uplatnění veřejných zakázek formou veřejné soutěže. Veřejné zakázky jsou nadále definovány jako dodávky prací, výkonů, služeb a výrobků financované plně nebo zčásti z rozpočtu České republiky.

Definitivní řešení zadávání veřejných zakázek přinesl Zákon č. 199/1994 Sb. schválený Parlamentem České republiky dne 28. září 1994, který nabyl účinnosti 1.1.1995. Hlavním důvodem vzniku tohoto zákona byla aplikace tržního mechanismu do hospodaření s veřejnými prostředky uplatněním systému obchodní veřejné soutěže při udělování veřejných zakázek. Tímto zákonem byl ošetřen veškerý průběh zadávání veřejných soutěží, vyhodnocení i následný dohled nad dodržováním zákona včetně zpětné kontroly provedených úkonů. I přes snahu vytvořit zákon s dlouhodobou platností bylo během prvních roků navrženo několik změn týkajících se především změn limitů, při kterých byl konkrétní postup zadání veřejných zakázek závazný. Dále byly navrženy změny o uplatňování kvalifikačních předpokladů a dalších více než 70 změn zákona.

Zákonodárce reagoval na zmíněné nedostatky přijetím novely č. 148/1996 Sb., kterou se měnil a doplňoval Zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek. Zmiňovaný zákon již definoval základní termíny veřejné zakázky a jeho cílem bylo zefektivnit hospodaření veřejné správy s finančními prostředky, dodržovat tržně konkurenční princip a princip nediskriminace. Tento první kompletní zákon o veřejných zakázkách v České republice byl vypracován na základě modelového zákona UNCITRAL, což byla úprava OSN pro zadávání zboží, staveb a služeb. (TILLMAN, 1995)

Za zadavatele veřejné zakázky se považuje ministerstvo, jiný správní úřad, územní samosprávný celek Úřad vlády České republiky, Nejvyšší kontrolní úřad, soudy, státní zastupitelství, státní fondy, Fond národního majetku České republiky, Pozemkový fond České republiky, České dráhy, Česká televize, Český rozhlas, jakož i právnické osoby zřízené zvláštním zákonem, které v souladu s rozpočtovými pravidly hospodaří s prostředky státního rozpočtu. (Parlament, 1994) Zákon měl ovšem i své vady v terminologii zákona, z tohoto důvodu prošel dalšími novelizacemi.

4.1.5 Změny ve spojení s EU

Společně s chystaným vstupem České republiky do Evropské unie vznikl Zákon č. 40/2004 Sb. o veřejných zakázkách ze dne 17. prosince 2003, který nabyl účinnosti ke dni 1. května 2004 tedy společně s termínem vstupu České republiky do Evropské unie.

Na základě významných odlišností úpravy veřejných zakázek v jednotlivých zemích evropské unie, je jednotná regulace velmi obtížná a proto je upravena pomocí směrnic, které jsou členské země povinny dodržovat a zásady z těchto směrnic vkládat do svých zákonů. (Jurčík, 2007)

Výše zmíněný zákon zavedl zcela nový systém kvalifikace dodavatelů (zavedl seznam kvalifikovaných zadávání veřejných zakázek, v souladu s právem Evropského společenství (ES). Obsahoval definici veřejné zakázky, zadavatele a dodavatele (zavedl pojem „dodavatel“), rozděloval veřejné zakázky na nadlimitní a podlimitní, zavedl nové druhy zadávacích řízení či způsob uveřejňování informací o zadávacích řízeních, upravil dodavatelů) a přezkumné řízení. Nová úprava institutů a implementace směrnic ES byla podmínkou pro využívání prostředků ze strukturálních fondů EU a transparentní a nediskriminační zadávání zakázek, které měly být z fondů hrazeny.

Vyjma komplikované systematiky a problematické návaznosti jednotlivých částí Zákona č. 40/2004 Sb. o veřejných zakázkách lze uvést následující příklady nejednoznačně upravených problémů:

- definice veřejné zakázky,
- definice zadavatele („souběh“, kdy jeden subjekt naplňoval definice více kategorií zadavatelů zároveň),
- prokazování kvalifikace dodavatelů,
- stanovení kritérií pro omezování počtu zájemců v užším řízení,
- zadávací řízení v případě podlimitní veřejné zakázky. (Parlament České republiky)

4.1.6 Zákon č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách

Brzy po vstoupení v platnost Zákona č. 40/2004 Sb. o veřejných zakázkách došlo k novým změnám a přijetím aktuálních směrnic ES, a to konkrétně směrnice č. 2004/17/ES o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb a směrnice č. 2004/18/ES o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby. Jelikož změny byly natolik závažné a důležité začala vznikat nová úprava zákona a to konkrétně Zákona č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách společně se zákonem došlo k vydání šesti upřesňujících prováděcích předpisů, a to formou nařízení vlády či vyhlášek, např. o přepočtu částek stanovených v eurech na českou měnu či o uveřejňování vyhlášení veřejných zakázek.

Zákon byl během své účinnosti více než dvacetkrát novelizován. Zákon č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, byl, jak již bylo zmíněno, až donedávna (30. září 2016) hlavním právním předpisem upravujícím oblast zadávání veřejných zakázek. Předkládal komplexní úpravu oblasti zadávání veřejných zakázek a soutěže o návrh včetně implementace příslušných směrnic Evropské unie souvisejících s touto problematikou, zejména již zmíněných směrnic. (Ministerstvo, 2016)

4.2 Zákon č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek

V roce 2014 byly Evropskou unií přijaty dva nové právní předpisy, a to směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU, ze dne 26. února 2014, o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES a směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb a o zrušení směrnice 2004/17/ES, které měly být

implementovány do právního řádu jednotlivých členských států nejpozději do 17. dubna 2016.

Následkem této změny měla být další novelizace zákona, avšak došlo k rozhodnutí o přijetí zcela nového zákona a to výše zmiňovaného Zákona č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek.

Dne 29. dubna 2016 byl ve Sbírce zákonů publikován Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek a Zákon č. 135/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zadávání veřejných zakázek. Oba tyto zákony vstoupily v účinnost dne 1. října 2016.

Účelem právní úpravy veřejných zakázek bylo vytvořit prostředí, v němž si zadavatel bude moci vybrat na základě transparentního postupu a předem definovaných kritérií nejvýhodnější nabídku a vytvořit mezi relevantními uchazeči nediskriminační konkurenční prostředí. (Nejvyšší správní soud, 2009) Zadavatel má přitom povinnost postupovat v souladu se zásadami transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace. V novém zákoně k těmto třem základním zásadám výslovně přibyla i staronová zásada přiměřenosti, podle níž by měl zadavatel stanovit zadávací podmínky (jako například nároky na kvalifikaci, stanovení délky lhůt apod.) tak, aby byly přiměřené vzhledem k charakteru či předmětu veřejné zakázky. Tato zásada byla doposud dovozována rozhodovací praxí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a zároveň vyplývá z evropských zadávacích směrnic. (Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, 2013)

Na rozdíl od původní úpravy, současný zákon vymezuje pojem zadávání jako *„závazný postup zadavatele podle tohoto zákona v zadávacím řízení, jehož účelem je zadání veřejné zakázky, a to až do uzavření smlouvy nebo do zrušení zadávacího řízení; zadáváním se rozumí i postup zadavatele směřující k zadání veřejné zakázky v dynamickém nákupním systému, a řízení, ve kterém veřejný zadavatel zadává veřejnou zakázku na základě rámcové smlouvy“*. Nová úprava pojem zadávání výslovně nedefinuje, nicméně používá ho v jeho obecném významu a zahrnuje tak nejen zadávání veřejných zakázek v zadávacím řízení, ale i zadávání zakázek mimo něj. Naproti tomu nově výslovně stanovuje povinnost zadavatele zadávací řízení provést, pokud není zákonem stanoveno jinak. (Parlament České republiky, 2006)

Dále bude v teoretické části věnován prostor detailnímu rozboru právě Zákona č. 134/2016 Sb. zákona o zadávání veřejných zakázek, kde budou předvedeny nejzásadnější

rozdíly v porovnání s předcházejícím zákonem a jejich dopady, základní informace o veřejných zakázkách, vysvětlení průběhu procesu zadávání od počátku až po podpis smlouvy a popsání slabá místa nového zákona.

5 **Zákon 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek**

5.1 **Zásadní rozdíly mezi Zákonem 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek a Zákona 137/2016 Sb. o veřejných zakázkách**

5.1.1 **Rozvoj elektronického zadávání veřejných zakázek**

Mezi hlavní rozdíly zákonů z roku 2006 a 2016 patří snaha o co největší udržení pokroku v oblasti informačních technologií. Celý proces zadávání zakázek je nyní zadáván elektronicky, kde je tímto krokem zajištěna lepší dostupnost pro všechny potenciální uchazeče a také snaha o snížení administrativy. Z druhého pohledu přibyly další administrativní kroky spojené s ukládáním naskenovaných dokumentů a možnost potenciálních technických problémů systémů, proto je potřeba brát administrativní úlevu pouze za snahu o její snížení.

5.1.2 **Podpora malých a středních firem**

Za další rozdíl či změnu lze považovat posílení mimoekonomického dopadu zadávání veřejných zakázek. Jde o snahu zapojení a zlepšení postavení malých a středních firem při procesu zadávání veřejných zakázek. Také o zvýšení dbání na environmentální, sociální a inovační aspekty. V praxi výše uvedené znamená přidání porovnávání nabídek dodavatelů i podle jiných parametrů než je cena. V souvislosti s tím je v důvodové části zakázkové směrnice uvedeno, že: *„za účelem plného využití potenciálu veřejných zakázek k dosažení cílů strategie Evropa 2020 bude svou úlohu muset sehrát také strategické zadávání veřejných zakázek s environmentálním, sociálním a inovačním rozměrem; vzhledem k potenciálu malých a středních podniků pro vytváření pracovních míst, růst a inovace je důležité podporovat jejich účast na veřejných zakázkách, a to jak prostřednictvím ustanovení této směrnice, tak prostřednictvím iniciativ na vnitrostátní úrovni.“* (Úřední, 2014)

Před touto změnou měly velké korporace značnou výhodu s nižšími náklady oproti menším a středním firmám. Tato výhoda, ale mohla být na úkor kvality provedené práce, dodaného výrobku či služby. Po zavedení možnosti hodnocení na základě těchto parametrů je možnost získání dané zakázky menší firmou daleko vyšší.

5.1.3 Systematičnost

Dalším výrazným rozdílem je způsob a konkrétnost, kterou je Zákon č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek psán. Tato změna je možné nazvat změnou systematiky zákona. Zákon z roku 2006 zadavatelům velmi konkrétně sdělil krok za krokem postup při procesu zadávání zakázek. Na rozdíl od něj nový zákon nechává daleko větší prostor a flexibilitu při jeho pochopení a postupu dle něj v rukou zadavatelů.

Volnější prostor dává větší možnosti k individuálnímu vysvětlení zákona, na druhou stranu z toho logicky vyplývá větší prostor k nesprávnému vysvětlení a chybování. Toto chybování může vést k soudnímu napadání uchazeči, kteří nezískali zakázku.

5.1.4 Rozdělení částí zákona

Nový zákon ve své první části řeší obecné řešení procesu zadávání zakázek a vymezuje základní pojmy a zásady, dle kterých je třeba se řídit.

V druhé, třetí, čtvrté a páté části stanovuje různé druhy výběrových řízení a vysvětluje jejich rozdíly a individuální přístupy. Je představen nový druh výběrového řízení a to zjednodušený režim.

V šesté části jsou řešeny zvláštní postupy, jako například rámcové dohody, dynamický nákupní systém či soutěž o návrh.

5.1.5 Sloučení

Jedna z dalších pozitivních změn je bráno sloučení veřejných a sektorových zakázek do jedné části - veřejné sektorové zakázky. Tímto se zabrání zbytečným omylům, kdy např. zadavatel špatným posouzením zakázky chybně postupoval v rámci sektorové zakázky, ač takovou zakázku nezadával nebo obráceně.

Podobně došlo ke zrušení a sloučení zákona v zadávání koncesí, a veřejných zakázek v oblasti obrany či bezpečnosti. Původní zákon byl zahrnut do nového zákona č. 13/2016 a každé z těchto oblastí je věnována vlastní kapitola. Tento krok velmi zlepšil přehlednost jednotlivých postupů a zmizela nutnost simplicity stejných ustanovení.

5.1.6 4 zásady zadávání veřejných zakázek

V původním zákonu byly stanoveny tři základní zásady, které se musí dodržovat v průběhu celého procesu zadávání veřejné zakázky. Mezi další úpravu nového zákona lze

brát přidání čtvrté zásady, dle které je nutné postupovat. K již původním zásadám rovného zacházení, transparentnosti a zákazu diskriminace přibyla čtvrtá zásada, a to přiměřenost.

Rovné zacházení je zásada, kde je hlavním účelem postup zadavatele, kdy je zajištěn stejný a nezávadný přístup ke všem účastníkům výběrového řízení. To znamená, že zadavatel poskytne všem uchazečům stejné příležitosti. Obráceně se lze na zásadu podívat tak, že je zakázáno kteréhokoliv uchazeče před ostatními jakkoliv zvýhodňovat či preferovat. Velmi důležité je dodržování této zásady ve všech stádiích zadávacího řízení.

Zásadu **transparentnosti** je zapotřebí uplatňovat po celou dobu zadávacího řízení. K dodržování transparentnosti velmi dobře nahrává změna v modernizaci IT technologií, zvýšení využívání internetu a zveřejňování veřejných zakázek pomocí webových nástrojů.

Účelem této zásady je, aby byla veřejná zakázka především z pohledu dodavatelů dobře přehledná, čitelná a předvídatelná. Zároveň díky zveřejnění podléhá efektivní kontrole a přezkumu. Hlavním smyslem této zásady je předejít možnému korupčnímu jednání a možnosti jakýchkoliv nezákonných smluv s jinými dodavateli.

Zákaz diskriminace je možné označit za nejčastěji porušovanou zásadu. Z toho důvodu je možné právě tuto zásadu určit jako nejdůležitější. Porušování pravidel zadávání veřejných zakázek je velmi časté jak na úrovni národní, tak i na úrovni evropské unie. Nejčastějším způsobem porušení této zásady je vědomé stanovení překážky pro účastníky výběrového řízení. Stručně řečeno dochází k domluvám mezi zadavatelem a potencionálním zhotovitelem. Jde o to, že některé požadavky v zadávací dokumentaci jsou nastaveny nepřiměřeně (a z pohledu dotčeného dodavatele diskriminačně).

Další možností zneužití této zásady, tentokrát legálně, je vypsání veřejné zakázky bez uveřejnění. Což zákon povoluje v tzv. režimu „mimo zákon“. Tímto jsou diskriminováni všichni dodavatelé, kteří nebyli osloveni k podání nabídky. Prakticky je osloveno několik potencionálních uchazečů, kteří jsou informováni o uveřejnění veřejné zakázky na profilu zadavatele. Ostatní, neoslovení, uchazeči musí na takovou zakázku narazit při prohledávání veřejného profilu zadavatele, či být upozorněni jiným způsobem. Tímto může dojít ke ztrátě času potřebného ke správnému zpracování nabídky a účasti ve výběrovém řízení.

Režim mimo zákon je standardně využíván při splnění podmínek, které jsou v zákoně uvedeny, jako je, například veřejná zakázka ve specifikované relevantní činnosti zadavatele apod.

Přiměřenost je zásada, která byla nově převzata z díkce evropských zadávacích směrnic. Zákon udává zadavatelům poměrně volný výklad ve výběru konkrétního postupu v zadávacím řízení. Každopádně zadavatel musí nastavit parametry zadávacího řízení tak, aby byly přiměřené charakteru a předmětu veřejné zakázky. V praxi to znamená například adekvátní délky lhůt, tak aby se mohli přihlásit všichni uchazeči, kteří budou mít zájem. Požadavky by neměli být nastaveny příliš přísně. Naopak měly by být srozumitelné a dostatečně definované.

5.1.7 **Důraz na kritérium kvality při hodnocení nabídek**

Zákon požaduje, aby byly nabídky porovnávány na základě jejich ekonomické výhodnosti. Ekonomicky nejvýhodnější je taková nabídka, jejíž poměr nejvhodněji kombinuje nabídkovou cenu a kvalitu. (Parlament, 2016)

Toto kritérium má možnost úpravy dle potřeb zadavatele. Nejvhodnější poměr aspektů, které bude zadavatel porovnávat, si může určit sám. Musí to však udělat před započítáním výběrového řízení a je povinen o tomto poměru informovat potencionální uchazeče veřejné zakázky. Zákon dokonce toleruje i 100 % převahu některého z parametrů. V praxi to bývá nejčastěji porovnání na základě nejnižší ceny. Dalšími parametry může být hodnocení dle nákladů na životní cyklus nabídky, náklady na následnou údržbu, náklady spojené s koncem životnosti produktu, náklady způsobené s dopady na životní prostředí nebo jejich kombinace.

Nový zákon také dokonce umožňuje stanovit předem pevnou cenu a hodnocení pouze na základě kvality provedení.

5.1.8 **Více možností vyloučit uchazeče**

Nově zákon umožňuje další případy, ve kterých je možné vyloučit účastníka z výběrového řízení. Dle předchozího zákona nebylo možné vyloučit uchazeče, se kterým měl zadavatel již špatné zkušenosti (například pokud zhotovitel nepředal včas a řádně zhotovené dílo či ve špatné kvalitě). Konkrétně zákon říká, že je možné vyloučení, pokud „se účastník zadávacího řízení dopustil v posledních 3 letech od zahájení zadávacího řízení

závažných nebo dlouhodobých pochybení při plnění dřívějšího smluvního vztahu se zadavatelem zadávané veřejné zakázky, nebo s jiným veřejným zadavatelem, která vedla k vzniku škody, předčasnému ukončení smluvního vztahu nebo jiným srovnatelným sankcím“ (Parlament, 2016)

5.1.9 Stavební zakázky ve zjednodušeném podlimitním řízení

Zákon č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách dovoľoval zvolit zjednodušené podlimitní řízení v případě, kdy stavební práce nepřesáhly hodnotu 10 mil. Kč, podle nového zákona je tento limit navýšen až do výše 50 mil. Kč.

Ve zjednodušeném podlimitním řízení má zadavatel možnost oslovit až 5 potencionálních uchazečů a současně uveřejnit výzvu k podání nabídky na svém profilu. Zároveň zadavatel není povinen výzvu uveřejnit v centrálním informačním systému o veřejných zakázkách. Nabídky sice mohou podávat i neoslovení uchazeči, jsou ale v přístupu k informacím o jejím vypsání značně časově znevýhodněni.

Jedná se o zvýšení administrativní zátěže, ale díky oslovení konkrétních dodavatelů roste vyšší procento uzavřených smluv. V současné době, například ve stavebnictví, je poměrně velký problém získat vhodnou nabídku od dodavatelů. Současní dodavatelé jsou natolik zaneprázdněni, že nemohou z kapacitních důvodů přijímat další zakázky.

Z předešlého textu vyplývá, že právě díky těmto výjimkám může vznikat prostor pro nelegální dohody mezi zadavatelem a uchazečem výběrového řízení, ještě před vypsáním výběrového řízení. Tomuto tématu a ostatním nevýhodám nového zákona bude věnována samostatná kapitola.

5.1.10 Registr smluv

Registr smluv je informačním systémem zřízeným podle Zákona č. 340/2015 Sb. o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv. Smlouvu, změnu či jiný dodatek je nutné uložit do 30 pracovních dnů do registru smluv v otevřeném a strojově čitelném formátu včetně metadat. Tato povinnost platí pro smlouvy v hodnotě vyšší než 50 000,-Kč. V případě publikování smlouvy v registru již nemusí být následně ukládána na profilu zadavatele. Obrácený postup však není dostačující. Nepostačí pouze vložení na profil zadavatele. Uložení ve veřejném registru je

tedy povinné za všech okolností. Bez zveřejnění je dle zákona tato smlouva či objednávka neplatná. (Parlament České republiky, 2015)

5.1.11 Odpovědnost za přípravu zadávacích podmínek

Vyklad ze Zákona č. 134/2016 Sb. o veřejných zakázkách jasně určoval, kdo nese odpovědnost za správnost informací v zadávací dokumentaci. Konkrétně pravil, že: *„Zadávací dokumentace je soubor dokumentů, údajů, požadavků a technických podmínek zadavatele vymezujících předmět veřejné zakázky v podrobnostech nezbytných pro zpracování nabídky. Za správnost a úplnost zadávacích podmínek odpovídá zadavatel.“* (Parlament České republiky, 2006)

Zákon č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek již nehovoří takto jasně, avšak hovoří o tom, že není možné přenášet odpovědnost za správnost a úplnost zadávacích podmínek na zhotovitele: *„Zadávací podmínky zadavatel stanoví a poskytne dodavatelům v podrobnostech nezbytných pro účast dodavatele v zadávacím řízení. Zadavatel nesmí přenášet odpovědnost za správnost a úplnost zadávacích podmínek na dodavatele.“* (Parlament, 2016)

Na základě tohoto článku a díky rozhodovací praxi Úřadu pro hospodářskou soutěž jasně vyplývá, že je odpovědnost zachována na straně zadavatele. Výjimkou jsou však případy, kdy se na zadávací dokumentaci nebo její části podílela třetí osoba. V takovém případě je potřeba tuto část označit spolu s identifikací osoby, která jí vypracovala. (Parlament, 2016)

5.1.12 Předběžná tržní konzultace

Poslední zmíněná novinka v Zákoně č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek je předběžná tržní konzultace. Tato změna je velmi rozporuplná, protože přináší velkou výhodu pro zadavatele, ale je velmi snadno zneužitelná. Jejím nevýhodám bude věnován prostor v dalších kapitolách.

Určitým možným konzultací před zahájením výběrového řízení docházelo i za účinnosti předchozího zákona, nicméně v novém zákoně je tato možnost zakotvena. Samozřejmě při dodržení určitých pravidel. Konkrétně zákon hovoří takto: *„Zadavatel je oprávněn vést tržní konzultace s odborníky či dodavateli s cílem připravit zadávací podmínky a informovat dodavatele o svých záměrech a požadavcích, pokud to nenarušuje hospodářskou soutěž; ustanovení § 211 odst. 1 se použije obdobně.“* (Parlament, 2016)

Výhodou této novinky je zajištění správnosti a úplnosti informací uvedených v zadávacích podmínkách.

5.2 Druhy výběrových řízení

Nový Zákon č. 134/2016 o zadávání veřejných zakázek dělí zakázky stejně jako předchozí zákon jak podle účelu, tak podle předpokládané hodnoty zakázky.

5.2.1 Rozdělení dle předmětu veřejné zakázky

- Veřejná zakázka na dodávky,
- veřejná zakázka na služby,
- veřejná zakázka na stavební práce.

Veřejná zakázku na dodávky zákon specifikuje jako veřejnou zakázku: *„jejímž předmětem je pořízení věcí, zvířat nebo ovladatelných sil.“* (Parlament, 2016) Toto pořízení se může realizovat formou koupě, koupě zboží na splátky, nájmu nebo pachtu zboží, nájmu nebo pachtu zboží s právem následné koupě (leasing), případně i jinak.

Veřejná zakázka na služby není příliš specifikována. Definování veřejné zakázky na služby je v novém zákoně definována spíše vylučováním činností, které tento druh zakázky neobsahuje. Vylučuje tedy to, že se nesmí jednat o zakázku na dodávky či stavební práce. (Parlament, 2016)

Veřejná zakázka na stavební práce je blíže specifikována v oddíle 45 hlavního slovníku jednotného klasifikačního systému pro účely veřejných zakázek podle aktuálního použitelného předpisu Evropské unie. Dále pokud se jednoznačně jedná o stavbu nebo poskytnutí souvisejících projektových činností, pokud jsou zadávány společně se stavebními pracemi.

Stavbu zákon konkretizuje takto: *„Stavbou je pro účely tohoto zákona výsledek stavebních nebo montážních prací vytvářející jednotný celek, který je sám o sobě dostatečný k plnění hospodářské nebo technické funkce. Bez ohledu na právní formu spolupráce mezi zadavatelem a dodavatelem se za veřejnou zakázku na stavební práce považuje rovněž zhotovení stavby odpovídající požadavkům stanoveným zadavatelem, přičemž za odpovídající požadavkům stanoveným zadavatelem se považuje stavba, u níž má zadavatel rozhodující vliv na druh nebo projekt stavby.“* (Parlament, 2016)

5.2.2 Rozdělení dle předpokládané hodnoty

Zákon rozděluje veřejné zakázky dle finančních limitů do 3 kategorií, kde se výše limitů mění zpravidla každé dva roky transpozicí evropské směrnice do českého právního řádu. Aktuální finanční limity pro nadlimitní veřejné zakázky platné od 1. 1. 2018 byly stanoveny nařízením vlády č. 172/2016 Sb. Z tohoto nařízení vyplývá, že:

- **Veřejná zakázka malého rozsahu,**
- **Podlimitní veřejná zakázka,**
- **Nadlimitní veřejná zakázka**

Veřejnou zakázkou malého rozsahu se rozumí zakázka, jejíž předpokládaná hodnota je rovna nebo nižší v případě veřejné zakázky na dodávky nebo na služby částce 2 000 000 Kč, nebo v případě veřejné zakázky na stavební práce částce 6 000 000 Kč. Dle ustanovení § 16 odst. 1 Zákona č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek se do předpokládané hodnoty veřejné zakázky nezahrnuje daň z přidané hodnoty.

Podlimitní veřejná zakázka převyšuje limit veřejné zakázky malého rozsahu. Horní limit předpokládané hodnoty činí v případě veřejné zakázky na dodávky a služby méně než 5 994 000 Kč bez daně z přidané hodnoty nebo v případě veřejné zakázky na stavební práce méně než 149 224 000 Kč bez daně z přidané hodnoty.

Zákon upravuje podobu veřejné zakázky zjednodušeného podlimitního řízení, které jak již bylo zmíněno v části věnované rozdílu zákona, kdy došlo k poměrně výraznému navýšení finančního limitu pro použití zjednodušeného podlimitního řízení oproti původním 10 mil. Kč na 50 mil. Kč.

Jako **nadlimitní veřejná zakázka** je brána taková zakázka, která převyšuje výše uvedené limity. (Parlament, 2016)

5.3 Základní úkony v postupu zadávání veřejných zakázek

V předchozím textu byly představeny základní informace a základní pojmy ohledně veřejných zakázek. V nadcházejícím textu bude přiblížen kompletní proces zadávání veřejných zakázek a další související informace.

5.3.1 Profil zadavatele

Profil zadavatele je myšlen konkrétní certifikovaný elektronický nástroj, který umožňuje neomezený dálkový přístup a na kterém je možné uveřejnit veškeré povinné a potřebné informace týkající se veřejné zakázky. Tato možnost se v mnoha případech, které ukládá zákon, stává povinností.

5.3.2 Vymezení zakázky

Před samotným započítím zadávacího řízení je potřebné vymezení určitých parametrů zakázky.

Prvotní je zaměření na rozdělení dle druhu zakázky, tak jak již bylo v předchozím textu definováno, může se jednat o veřejnou zakázku na služby, dodávky či stavební práce.

Následně se dle vybraného druhu vybírá jeden z již uvedených režimů veřejné zakázky, ve kterém bude zakázka zadána dle limitů pro adekvátní druh zakázky a to konkrétně zakázku malého rozsahu, podlimitní zakázku nebo nadlimitní zakázku.

V případě nedostačující znalosti, či pokud nejsou k dispozici veškeré potřebné a dostupné informace může právě v této fázi zadavatel využít možnosti předběžné tržní konzultace s odborníky či dodavateli s cílem připravit kompletní zadávací podmínky a informovat je o svých záměrech, pokud to tedy nenarušuje veřejnou soutěž.

Následným vymezením veřejné zakázky je určení předpokládané hodnoty. To je zapotřebí stanovit k okamžiku zahájení řízení a po celou dobu trvání musí se udržovat stále aktuální. Pokud by se hodnota změnila, mohlo by se stát, že by zadavatel postupoval v jiném nesprávném režimu a tím v rozporu se Zákonem č.134/2016 o zadávání veřejných zakázek. Určení předpokládané hodnoty zakázky probíhá na základě dostupných informací, porovnáním podobné zakázky, studií či projektových dokumentací, předběžných tržních konzultací nebo jinými vhodnými způsoby. Pokud se zakázka rozděluje na několik částí, tak celkovou předpokládanou částku tvoří souhrn všech těchto částí.

5.3.3 Nastavení zadávací dokumentace

V této části budou popsány oblasti zadávacího procesu, které je důležité řádně specifikovat, tak aby zadávací dokumentace byla úplná a kompletní. Pečlivě připravené zadávací podmínky se zadavateli vrátí v podobě hladce proběhnutého zadávacího řízení a

naopak jakékoliv nesrovnalosti a nejasnosti mohou ze zadávacího řízení učinit časově a administrativně velmi těžko zvládnutelný proces

Zadávací podmínky lze rozdělit do základních 4 oblastí:

- Podmínky kvalifikace,
- technické podmínky vymezující předmět veřejné zakázky,
- obchodní nebo jiné smluvní podmínky vztahující se k předmětu veřejné zakázky,
- zvláštní podmínky plnění veřejné zakázky, a to zejména v oblasti vlivu předmětu veřejné zakázky na životní prostředí, sociálních důsledků vyplývajících z předmětu veřejné zakázky, hospodářské oblasti nebo inovací.

Na **podmínky kvalifikace** zákon neurčuje žádné konkrétní požadavky. V zásadě musí být splněny již uvedené 4 základní pravidla zadávání veřejných zakázek. Tyto pravidla hledí na to aby nebyla kvalifikace příliš přísná, aby omezovala některé uchazeče. Z druhého pohledu by teoreticky mohlo dojít k situaci, kdy zadavatel nebude požadovat splnění žádného kvalifikačního předpokladu. Tato varianta je ovšem vysoce nepravděpodobná, protože především samotný zadavatel má největší zájem o to, aby veřejnou zakázku plnili co nejkompetentnější dodavatelé.

V případě, že bude zadavatel požadovat splnění kvalifikačních podmínek doložením určitého oprávnění, certifikace nebo jiného dokumentu, tak zákon vymezuje možnosti způsobu jejich splnění. Dodavateli je oprávněn nahradit doklady o kvalifikaci podepsaným čestným prohlášením. Toto prohlášení nelze omezovat. V případě získání veřejné zakázky je poté dodavatel povinen předložit doklady prokazující splnění těchto požadavků.

Technické podmínky především co nejlépe a nejpresněji vymezují předmět veřejné zakázky. Pokud se jedná o zakázku služeb, popíše se co nejvhodněji primární účel této služby, v rámci zakázky na dodávky jde o specifikaci poptávané věci, určení počtů a místa dodání a v případě stavebních prací je nastíněn sumář prací, které jsou požadovány.

V situaci, kdy se jedná o náročnou zakázku nebo v případě kdy je to vhodné, postačí jednodušší popis a dále se odkázat na přílohu zadávací dokumentace (např. projektovou dokumentaci, položkový rozpočet apod.), která dokáže lépe a výstižněji definovat celou veřejnou zakázku.

Z pohledu nastavení **obchodních podmínek** jde především o smluvní podmínky s potencionálním zhotovitelem. Základními podmínkami mohou být např. lhůty pro začátek či konec prací, platební podmínky, záruční podmínky, sankce atd. Tyto ustanovení je možné vypsát přímo v zadávacích podmínkách nebo určit odkazem na příloženém návrhu smlouvy. Obecně platí, že návrh smlouvy (oferta) se řídí stejným pravidlem jako právní úkon, tedy musí být zřejmá určitost a srozumitelnost návrhu. (Bejček, a další, 2007) Tento návrh smlouvy je uchazeč ve většině případů povinen podepsat jako stvrzení srozumění s uvedenými podmínkami a přiložit do zpracované nabídky.

O **zvláštních podmínkách** se dá hovořit jako o zohlednění sociálně či environmentálně prospěšných faktorů. Tyto podmínky zahrnují např. problematiku podpory zaměstnanosti nebo dodržování standardů pracovního prostředí. Zadavatel se tak snaží podporovat sociální začleňování, malé i střední podniky včetně sociálně zaměřených podniků. Při takto modelovaných veřejných zakázkách se také prosazují rovné příležitosti, usiluje se o získání širší podpory pro společenskou odpovědnost firem a dodržují se příslušné principy evropského práva. (Bc. Mravcová, a další)

Další důležitou součástí zadávacích podmínek je určení hodnotícího kritéria nabídek. Tato problematika již byla konkrétně vysvětlena v kapitole 5.1.7. v rámci vysvětlení změn oproti původnímu zákonu.

5.3.4 Zahájení zadávacího řízení

Před zahájením zadávacího řízení může zadavatel využít možnosti předběžného oznámení, kdy případným osloveným účastníkům oznámí skutečnost, že má v úmyslu zadat veřejnou zakázku na určitý předmět plnění. Formálně tato činnost probíhá využitím formuláře splňujícího kritéria dle § 212 a odešle elektronicky do Věstníku veřejných zakázek a do Úředního věstníku Evropské unie podle toho o jaký druh zakázky se jedná.

Ve chvíli kdy má zadavatel připravené veškeré potřebné informace, které poskytne uchazečům výběrového řízení jako celek – zadávací dokumentaci, může již téměř dojít k samotnému zahájení zadávacího řízení. Před tímto krokem je však nezbytné určit nezbytné osoby, které budou tvořit kontrolní a hodnotící komisi, která bude dbát na správný průběh a ukončení zadávacího řízení.

Samotné zahájení je prováděno pomocí formuláře, stejným způsobem jako tomu bylo u předběžného oznámení, tedy odesláním do Věstníku veřejných zakázek a v případě nadlimitních zakázek i do Úředního věstníku Evropské unie.

Od zahájení řízení běží lhůta pro podání nabídek. Ta činí v nadlimitním režimu nejméně 30 dnů. V režimu podlimitním činí nejméně 15 pracovních dnů pro veřejné zakázky na dodávky či služby a nejméně 20 pracovních dnů pro veřejné zakázky na stavební práce. Do skončení lhůty pro podání nabídek může zadavatel měnit či doplňovat zadávací dokumentaci, avšak takovou změnu či doplnění musí vždy také uveřejnit nebo oznámit dodavatelům a to všem současně a stejným způsobem. Pokud to povaha doplnění či změny vyžaduje, je nutné přiměřeně prodloužit lhůtu pro podání nabídek. V okamžiku skončení lhůty pro podání nabídek také končí lhůta pro podání námitek proti zadávací dokumentaci, pokud není tato lhůta specifikována jinak. V situaci kdy po skončení lhůty pro podání nabídek není potenciálními uchazeči podána žádná nabídka, zadavatel zadávací řízení zruší.

5.3.5 Podání nabídek a ukončení zadávacího řízení

V rámci zadávací dokumentace musí být určen termín pro podání nabídek. Do uplynutí této lhůty je možné doručit nabídky a to způsobem, který specifikuje zadávací dokumentace. V praxi záleží na zadavateli popřípadě jeho interních postupech, jakou formu zvolí. Může se jednat o písemné zaslání, elektronické zaslání přes email nebo elektronické odevzdání na veřejný profil zadavatele. Jestliže je nabídka doručena v písemné podobě, potom je nutné, aby byla doručena v uzavřené obálce označené názvem veřejné zakázky.

Po uplynutí lhůty pro podání nabídek je potřeba danou veřejnou zakázku bezodkladně ukončit. To znamená, že se sejde předem stanovená komise na předem stanoveném místě a stanoveném čase. V praxi je možné tento krok ukončení rozdělit do tří dílčích fází:

- Hodnocení nabídek,
- posouzení splnění podmínek,
- výběr dodavatele.

Tento krok v rámci úpravy nového zákona došel k rapidní změně ku prospěchu zjednodušení a úbytku administrativy. Změna spočívá v možnosti provést posouzení

splnění podmínek až po hodnocení nabídek. Prakticky to znamená, že ve chvíli kdy přijde velké množství nabídek, které lze porovnat jednoduchým způsobem např. porovnáním nabídkové ceny, lze vybrat pouze nejlevnějšího dodavatele a u něj provést podrobnou kontrolu zasláné nabídky a posoudit zda je korektní s požadavky v zadávací dokumentaci.

Dle předchozího zákona by se musely takto procházet a kontrolovat všechny zasláné nabídky a do zápisu uvést případné odchylky u všech uchazečů. Což znamenalo velmi vysoký nárůst času stráveného ukončením zadávacího řízení.

Po zapsání všech výše uvedených údajů dojde k vybrání dodavatele a o celém tomto kroku je udělán zápis o otevírání, vyhodnocení, posouzení a výběru dodavatele veřejné zakázky. Následně je všem účastníkům rozeslána informace o výsledku zadávacího řízení i s informací s pořadím umístění ve výběrovém řízení a také informací o vítězném dodavateli.

Po tomto kroku dochází k jednání s vybraným dodavatelem o uzavření smlouvy. Pokud si to zadavatel stanoví v zadávací dokumentaci je možné až do podpisu smlouvy zrušit či jakkoliv měnit zadávací řízení. To už si ovšem opět stanoví každý zadavatel individuálně dle svých interních předpisů.

5.4 Slabá místa a nevýhody zákona č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek

V této části bude poukázáno na slabá místa a nevýhody, které se na základě subjektivního posouzení autora diplomové práce, vyskytují ve výkladu nového zákona č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek. V podstatě je z právního hlediska zákon napsán velmi dobře. Objevují se v něm pasáže, které dávají značný prostor k volnému výkladu a jsou schopné tak přinést určitým způsobem výhodu pro některého z vybraných dodavatelů. Tato situace může nastat z mnoha důvodů, především působením šedé ekonomiky.

5.4.1 Oslovení uchazečů

Část oslovení uchazečů se týká především všech typů řízení, u kterých nedochází k otevřenému podávání nabídek pomocí uveřejnění zakázky, ale dochází k oslovení konkrétních dodavatelů zasláním výzvy k podání nabídky a zadávací dokumentace.

Problém nastává při výběru vhodných potencionálních uchazečů. Pokud je uchazeč schopen zajistit spolupráci všech oslovených uchazečů, je pro něj možné zajistit si

nejvhodnější nabídku a výběrové řízení tak vyhrát. Týká se to především uchazečů s velkým postavením na trhu, kdy je takový uchazeč schopen ovlivnit uchazeče s menším postavením na trhu pod příslibem kontraktování jako subdodavatele na více jeho vyhraných výběrových řízeních a zajištění tak pravidelné práce pro menší firmu. Jako další motivací pro takové ovlivnění může být domluva budoucí spolupráce a přenechání stejným způsobem některého z dalších výběrových řízení pro druhou firmu. Jedná se o typický případ koluzního kartelu. Takové jednání je mnohdy nezjistitelné a neprokazatelné.

5.4.2 Tržní konzultace

Již v předchozích kapitolách byla zmíněna problematika tržní konzultace, novinky, která přišla s příchodem nového zákona.

V rámci předběžné tržní konzultace dochází ke styku zadavatele a vybraného uchazeče ještě před zahájením výběrového řízení. V podstatě by v rámci konzultace mělo dojít ke zlepšení specifikace zadávacích podmínek, správnost vybraného postupu prací či zpřesnění předmětu zakázky. Z jiného úhlu pohledu může docházet k manipulaci s požadovanými parametry zakázky. V případě, že si chce uchazeč zajistit vítězství ve výběrovém řízení, je východiskem zadat takovou technickou specifikaci výstupu, kterou splní nejlépe „vyvolený“ uchazeč.

5.4.3 Výměna nabídek

Tato kategorie je brána jako hrubé porušení všech pravidel a je na hranici toho, kdy lze podvodné jednání zjistit. Jedná se o výměnu obálek či přijatých nabídek. V mnoha případech, kde není povinné elektronické podávání nabídek a jedná se o podání listinné, tak má zadavatel možnost jednotlivé nabídky zaměnit, či předčasně otevřít a zjistit cenovou hladinu odevzdaných nabídek. K tomuto jednání může dojít jednáním jedné osoby, ale pravděpodobněji to musí být spolupráce více osob. Minimálně celé hodnotící komise.

Bohužel zákon nemá administrativně možnost zajistit kontrolu nad těmito praktikami a ve většině případů není možnost ověřit a zkontrolovat podané nabídky ze strany uchazečů.

5.4.4 Posuzování splnění podmínek

Během vyhodnocení výběrového řízení dochází také ke kontrole splnění všech podmínek určených zadávací dokumentací. Tyto zadávací dokumentace bývají v praxi velmi obsáhle a nepřehledné. Z tohoto důvodu je velmi jednoduché v podané nabídce některou z méně podstatných podmínek opomenout. V takovém případě záleží na přístupu zadavatele, zda toto opomenutí přehlédne, zašle uchazeči k doplnění nebo uchazeče vyřadí a veřejnou zakázku získá druhý v pořadí.

Prakticky to může znamenat vyřazení uchazeče na základě naprosté banality. Takové vyřazení, může být způsobeno například chybějícím podpisem, razítkem nebo datem na nabídce, použitím volného formuláře namísto přiloženého apod.

Na druhou stranu může být uchazeč požádán o doplnění podstatných nepřiložených dokladů o kvalifikaci, doložení harmonogramu prací apod.

V tomto ohledu zákon dovoluje poměrně velkou pravomoc při individuálním posouzení.

5.4.5 Zrušení výběrového řízení

Tato nevýhoda je velmi kontroverzní, protože se jedná o nevýhodu pouze z pozice potencionálního uchazeče veřejné zakázky. V případě zadavatele se jedná o významnou výhodu, která je velmi často využívána.

Dle zákona má zadavatel možnost zrušit nebo jakkoliv změnit veřejnou zakázku až do doby podpisu smlouvy. Důvodů pro toto zrušení zákon umožňuje několik např. ekonomická nevýhodnost, změna priorit, nepotřebnost realizace zakázky apod. Tyto důvody se však těžko prokazují, tudíž je možné zrušení výběrového řízení prakticky z jakéhokoliv důvodu, pokud bude zadavatel schopný uvést jiný, zákonem přípustný důvod.

5.4.6 Posuzování kvalifikace

Poslední uvedená slabina bude přiblížena pomocí praktického příkladu, kde bude uvedena veřejná zakázka na dodávku přístrojů, které jsou velmi specifické a okruh možných dodavatelů je natolik úzký, že o sobě potencionální uchazeči navzájem vědí.

Veřejnou zakázku získá uchazeč, o kterém ostatní vědí, že není schopen zajistit potřebnou kvalifikaci dodávaných přístrojů. Po podání námitky, je zadavatelem oznámeno, že kvalifikace proběhla formou čestného prohlášení a vše je v pořádku.

Jak bylo uvedeno v kapitole nastavení zadávací dokumentace, čestným prohlášením je možné nahradit kvalifikační doklady a v případě pokud zadavatel z jakéhokoliv důvodu nechce tuto kvalifikaci doložit, není možné zjistit, která ze stran má pravdu. Zároveň náklady a komplikace spojené s podáním trestního oznámení jsou natolik náročné, že od něj uchazeči ve většině případů odstoupí.

6 Vlastní práce – praktická část

V rámci vlastní práce byla zpracována a roztríděna databáze veřejných zakázek Královéhradeckého a Pardubického kraje. Nyní budou prezentovány výsledky a závěry plynoucí z tohoto pozorování.

Vlastní práce bude zaměřena především na:

- Analýzu rozložení poměrů kategorií zakázek v jednotlivých letech,
- rozložení financí do jednotlivých let i kategorií,
- dodavatele, se kterými byla uzavřena smlouva na základě veřejné soutěže,
- základní principy a pojmy z praktického zadávání veřejných zakázek,
- rozložení vypisování veřejných zakázek na základě měsíců v roce.

6.1 Úvod do vlastní práce

Jak již bylo avizováno, byla zpracována kompletní databáze všech výběrových řízení zveřejněných od 1. 10. 2013 až 30. 9. 2018 na veřejném profilu zadavatele Královéhradeckého a Pardubického kraje. Celkem bylo zdokumentováno 1598 zakázek za Královéhradecký kraj a 471 zakázek za Pardubický kraj. U těchto zakázek byly evidovány tyto údaje:

- Název,
- režim veřejné zakázky,
- fáze zadávacího řízení,
- datum zahájení,
- lhůta pro nabídky/žádosti,
- druh,
- popis,
- zadavatel,
- zařazení zakázky,
- vybraný dodavatel a
- cena.

6.1.1 Název

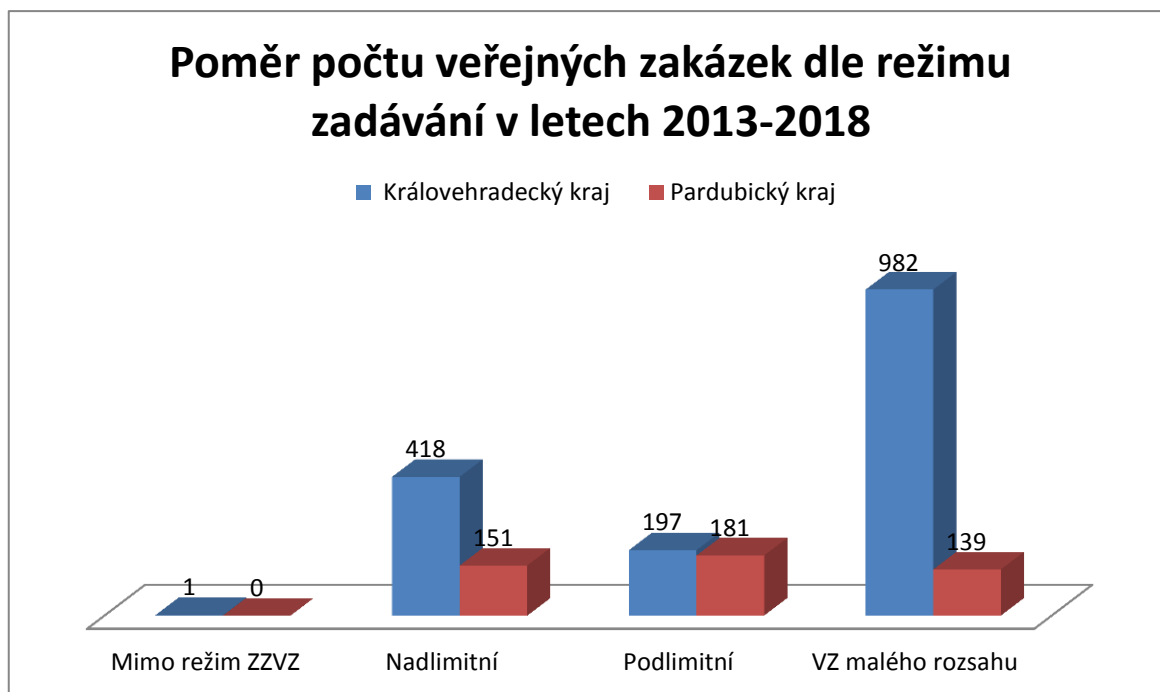
Tento údaj obsahuje specifický název zakázky, který slouží jako hlavní identifikátor. Nemělo by docházet k tomu, že dvě zakázky budou obsahovat stejný název. Zároveň by název měl stručně a jasně označovat předmět zakázky, tedy především by měl obsahovat místo, kterého se týká a co konkrétně je obsahem zakázky. V mnoha případech je velmi obtížné splnit stručnost názvu a proto je název velmi konkrétní a dlouhý. V některých případech je naopak název velmi krátký, poté tedy konkrétně nevystihuje, o co se ve veřejné zakázce jedná a nesplňuje podmínku zřetelnosti.

Pro příklad lze uvést veřejnou zakázku s nejdelším názvem: „Technický dozor investora a koordinátor BOZP při realizaci stavby Průmyslová střední škola Letohrad - výstavba dílen a odborných učeben a Realizace úspor energie - Průmyslová střední škola Letohrad, areál Ústecká, objekt učeben a dílen“. V tomto případě se v názvu objevují velmi konkrétní specifikace, které jsou poté uvedeny i v popisu předmětu veřejné zakázky. Druhým příkladem bude uvedena veřejná zakázka s nejkratším názvem: „Výměna serveru“. V tomto případě lze konstatovat, že název je nedostačující a nic neříkající.

6.1.2 Režim veřejné zakázky

V teoretické části již byly zmíněny možné režimy zadávání veřejných zakázek. Na profilech krajů, které jsou zájmu práce, byly použity tyto režimy:

- veřejná zakázka malého rozsahu,
- podlimitní zakázka,
- nadlimitní,
- mimo režim zákona o zadávání veřejných zakázek.

Graf 1 Poměr počtu veřejných zakázek dle režimu zadávání v letech 2013-2018; vlastní zpracování

Na uvedeném grafu je možné vidět poměr zveřejněných zakázek, na základě rozdělení režimů veřejné zakázky po celé sledované období. Z grafu jsou na první pohled patrné dva extrémy.

Prvním z extrémů je 982 vyhlášených veřejných zakázek v režimu malého rozsahu v Královéhradeckém kraji, což je ve skutečnosti i logický extrém a to z důvodu vyššího počtu zakázek s menší hodnotou. Na druhou stranu je tedy zářející fakt, že v Pardubickém kraji je nejmenší počet zakázek zadán právě v tomto režimu. Konkrétnímu porovnání průměrných hodnot bude dán v práci samostatný prostor.

Druhým extrémem je 1 veřejná zakázka zadaná mimo režim zákona o zadávání veřejných zakázek. Jedná se o zakázku s názvem „Zahraníční tematická exkurze do Velké Británie“ soutěženou pro Obchodní akademii, Střední odbornou školu a Jazykovou školu v Hradci Králové. Bohužel nejsou u dané zakázky zveřejněny na veřejném profilu zadavatele potřebné dokumenty k zadávacímu řízení, a tak nelze veřejně zjistit, z jakého důvodu je tato zakázka zařazena do režimu mimo zákon. Neexistuje žádný všeobecný důvod, proč by tomu tak mělo být a bez nahlédnutí do objasnění zadávacího řízení je možné uvažovat, že se jedná pouze o administrativní chybu.

6.1.3 Fáze zadávacího řízení

Fáze zadávacího řízení sděluje informaci o určení, v jaké fázi se zadávací řízení nachází. Tyto fáze nejsou určeny dle zákona a záleží tedy přímo na označení zadavatele. Dle veřejných profilů Královéhradeckého a Pardubického kraje jsou rozlišeny tyto fáze:

- Zadávání veřejné zakázky,
- příjem nabídek,
- hodnocení.
- kvalifikace
- vyhodnoceno,
- zadáno,
- objednáno,
- zrušeno.

Fáze VZ	Královéhradecký kraj	Pardubický kraj
Zadávání VZ	1	0
Příjem nabídek	2	4
Hodnocení	91	20
Kvalifikace	0	1
Vyhodnoceno	13	13
Objednáno	1	0
Zadáno	1486	426
Zrušeno	4	7
SUMA	1598	471

Tabulka 1 Fáze výběrových řízení

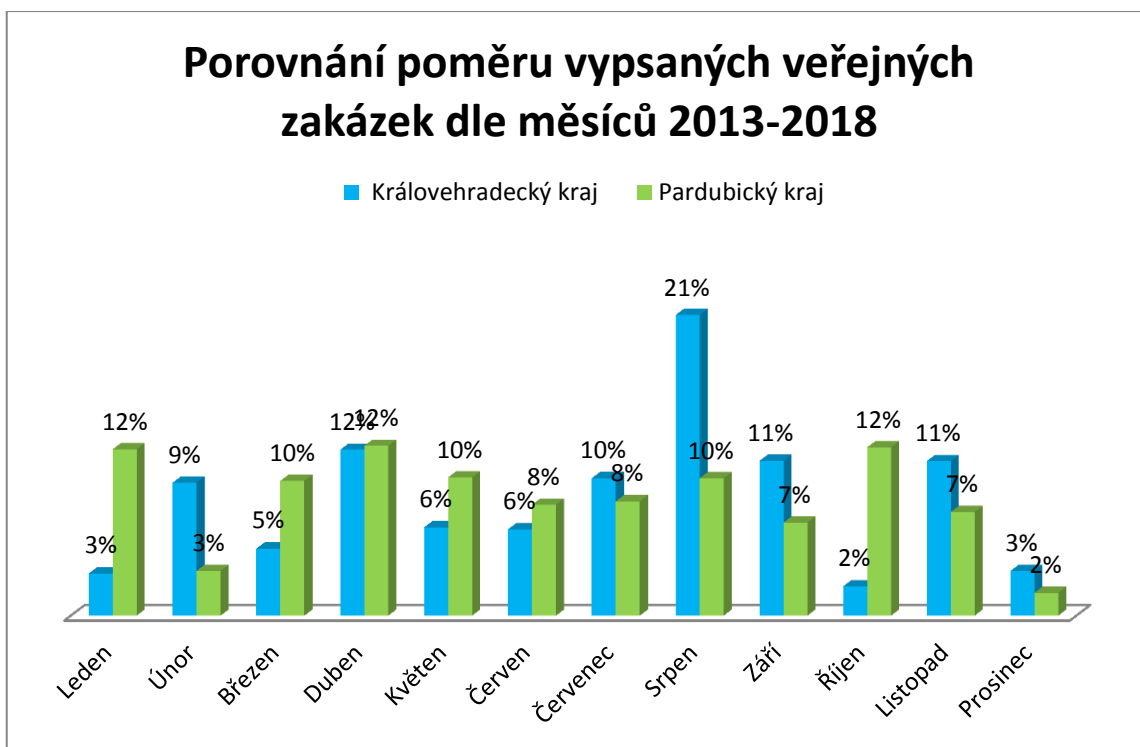
Po zpracování dat uvedených v tabulce č. 1 lze konstatovat, že ani jeden z pozorovaných zadavatelů striktně nedbá na správné označení fáze veřejné zakázky. Tato téze je založena na faktu, že ve 48 případech u Královéhradeckého kraje a v 6 případech u Pardubického kraje je zakázka označena fází, kdy ještě není znám zhotovitel, ale v následujících dokumentech je u těchto zakázek vybraný zhotovitel označen a ve většině případů je přiložen i naskenovaná podepsaná smlouva.

Dalším faktem je situace, kdy je ve fázi „zrušeno“ označeno pouze minimum zakázek. V případě Královéhradeckého kraje jsou celkem pouze 4 zakázky označeny v této fázi. Přitom se jedná celkově o 31 z těchto zakázek, u kterých chybí zveřejněný dodavatel.

U Pardubického kraje je ve fázi „zrušeno“ označeno 7 zakázek a přitom u 24 zakázek není uveden dodavatel. Je tedy možné se pouze domnívat, zda se jedná o chybu vztahující se k nedoplnění povinných údajů, či byly zakázky zrušeny a jde o špatné označení fáze zakázky.

6.1.4 Datum zahájení

Jak již z uvedeného názvu vyplývá, v této kategorii se uvádí termín, kdy byla zakázka uveřejněna na profilu zadavatele. V tento den byly na veřejný profil vloženy veškeré informace a dokumenty potřebné k účasti ve výběrovém řízení. Pro ověření faktu četnosti vypsání výběrových řízení v průběhu měsíců celého kalendářního roku byl zpracován graf, na kterém lze vyzorovat, že až na výkyv zadání zakázek Královéhradeckého kraje v měsíci srpnu, je možné usoudit přibližně stejné množství zadání zakázek v jednotlivých měsících.

Graf 2 Porovnání poměru vypsání veřejných zakázek dle měsíců 2013-2018

Na základě této informace je možné vyvrátit jeden z předpokladů práce. Konkrétně předpoklad, že zadavatelé vyhlašují vyšší počet veřejných zakázek ke konci roku, tak aby vyčerpali schválený rozpočet financí.

6.1.5 Lhůta pro nabídky/žádosti

Zákon uvádí různé lhůty na podání nabídek podle druhu výběrových řízení. Pro správnou aplikaci lhůt není nutné pouze nalézt ustanovení upravující danou lhůtu, ale je také zapotřebí pochopit souvislosti zákona jako celku, včetně všech možných propojení jednotlivých ustanovení. Pouhá znalost délky lhůt pro podání nabídek není dostačující. Pro administraci veřejných zakázek v souladu se zákonem musí zadavatel znát znění zákona a vědět, která ustanovení a části se k danému druhu zadávacího řízení vztahují.

Nejkratší možná zákonná lhůta je 11 pracovních dnů, ke kterým je v každém případě potřeba připočítat dva nebo čtyři nepracovní dny, což se odvíjí od dne, ve kterém bylo výběrové řízení zveřejněno. Ze zpracované databáze vychází najevo, že podle zadaných údajů je v Královéhradeckém kraji zveřejněno celých 446 zakázek a v Pardubickém kraji 53 zakázek, kde je tato lhůta kratší než zákonem přípustná. Na základě veřejně přístupných informací není možné zjistit, zda se jedná o administrativní chybu při ukládání informací, udělení výjimky či porušení zákonné lhůty.

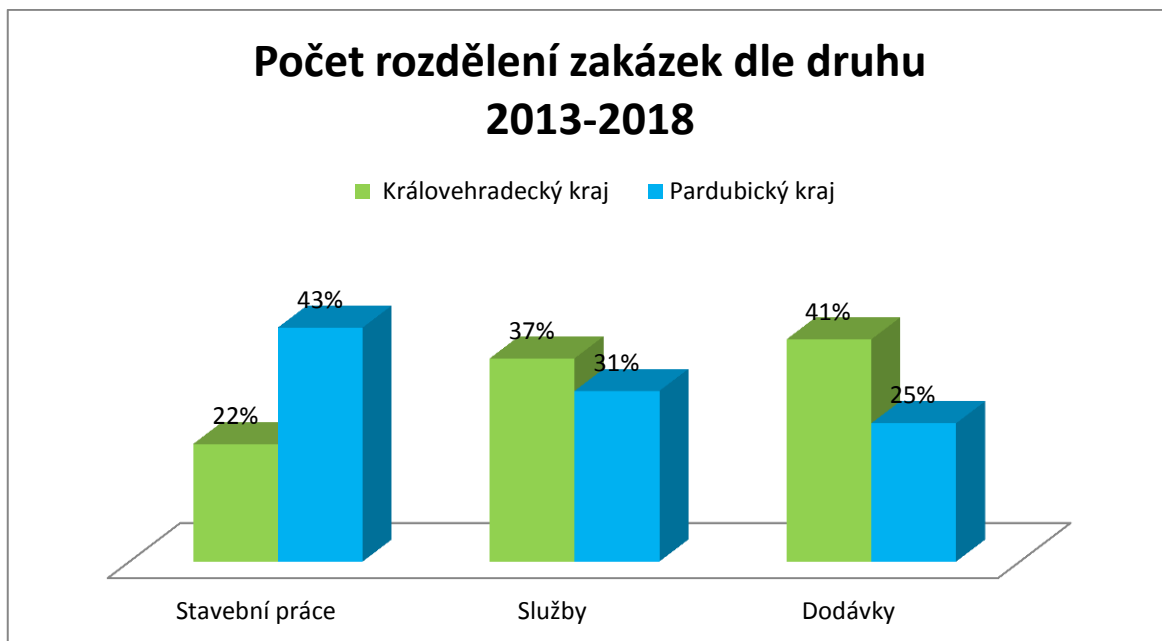
V 9 případech v Královéhradeckém a 4 případech v Pardubickém kraji nebyl uveden žádný počet dnů pro podání nabídek a ve 2 případech v Královéhradeckém a v 1 případě v Pardubickém kraji je tento údaj dokonce v záporných hodnotách, což je způsobené pravděpodobně administrativní chybou.

Na druhou stranu je v Královéhradeckém kraji uveřejněno 20 zakázek se lhůtou pro podání nabídek delší než 100 dní, přesněji v rozmezí 100-376 dní. U Pardubického kraje je tento extrém v počtu 12 zveřejněných zakázek mezi lhůtou pro podání nabídek 100-385 dní. Tato doba není zákonem nijak ohraničená, nicméně lze tyto extrémy považovat za podivné. Může být způsobena opět administrativní chybou nebo prodlužováním lhůt pro podání nabídky na základě vydaných dodatečných informací.

Průměrná hodnota uvedených lhůt je pro Královéhradecký kraj 25 dní a pro Pardubický kraj 34 dní.

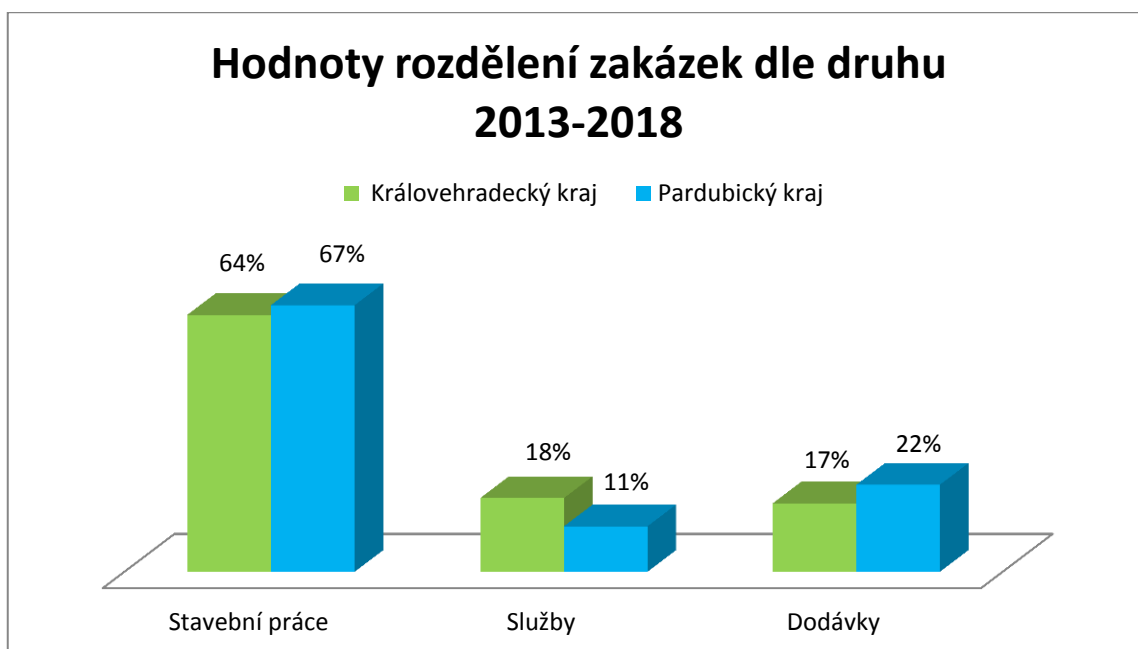
6.1.6 Druh

V teoretické části práce bylo uvedeno, že se zakázky dělí dle druhu na stavební práce, služby a dodávky.

Graf 3 Počet rozdělení zakázek dle druhu

Ze zjištěných údajů je možné vyzorovat, že poměr zadaných zakázek u obou zadavatelů je zcela protichůdný. Královehradecký kraj vyhlásil nejmenší počet zadaných zakázek pro stavební práce, poté pro služby a nejvíce pro dodávky. Jak bylo naznačeno, u Pardubického kraje jsou tyto poměry obráceně.

Graf 4 Hodnoty rozdělení zakázek dle druhu

Oproti tomu celkové vynaložené finanční prostředky jsou v rámci poměru u obou krajů velmi podobné. Přibližně dvě třetiny celkového objemu všech zakázek tvoří stavební práce. Zbylá třetina je téměř identicky rozložena mezi zbylé dva druhy zakázek.

6.1.7 Popis

Popis veřejné zakázky je využit pro co možná nejkonkrétnější popsání předmětu veřejné zakázky. V popisu by mělo být označeno co je cílem veřejné zakázky, popřípadě jakými způsoby mají být práce být prováděna, jaké jsou podmínky při plnění zakázky, počty dodávek a další detaily zakázky.

6.1.8 Zadavatel

Tento údaj je zásadní ve zpracování dat v rámci této práce. Při vytváření databáze bylo zjištěno, že součástí veřejného profilu Královéhradeckého kraje jsou automaticky přiřazeny zakázky pro všechny subjekty, které pod Královéhradecký kraj náleží, jako jsou např. nemocnice, školy a další neodmyslitelně spjaté subjekty.

V níže uvedené tabulce je možné vidět 5 nejčastěji zveřejňovaných spjatých subjektů, počet jejich zveřejněných zakázek a celková hodnota, která byla skrz veřejné zakázky zadána v pozorovaném období.

Pořadí	Název zadavatele	Počet	Hodnota zakázek
1	Královéhradecký kraj	785	5 926 557 478 Kč
2	Oblastní nemocnice Náchod a.s.	114	236 343 860 Kč
3	Oblastní nemocnice Jičín a.s.	51	76 562 719 Kč
4	Domov U Biřičky Hradec Králové	49	13 625 870 Kč
5	Vyšší odborná škola zdravotnická a střední zdravotnická škola, Hradec Králové, Komenského 234	45	24 824 723 Kč

Tabulka 2 Nejčastější zadavatelé Královéhradeckého kraje

V uvedené tabulce lze pozorovat, že Královéhradecký kraj je nejčastějším subjektem, který na veřejném profilu zveřejňuje výběrová řízení. Tvoří téměř polovinu všech zveřejněných zakázek.

Pozoruhodné je, že na profilu Pardubického nejsou uvedeny žádné veřejné zakázky od jiných subjektů i přes to, že spadají pod Pardubický kraj.

Tato skutečnost velmi ovlivňuje celkové zjištěné údaje v databázi. Na veřejném profilu Královéhradeckého kraje je zveřejněno celkově 1598 zakázek a v Pardubickém kraji pouze 471 zakázek. Z tohoto důvodu nebude v práci prováděno porovnávání

konkrétního počtu zakázek a konkrétních finančních hodnot zakázek mezi kraji. Srovnání proběhne porovnáním poměrů počtu zakázek nebo hodnot zakázek vyhlášených v daném období či jinak stanovenými parametry.

6.1.9 Zařazení zakázky

Tento údaj, jako jediný není oficiálně přiřazen na veřejném profilu zadavatele, zároveň je jedním z nejpodstatnějších údajů pro celou práci. Jde o subjektivní zařazení každé jednotlivé zakázky do předem určených skupin. Jedná se o tyto skupiny:

- Doprava,
- ekologie,
- energetika,
- komunikace,
- kultura a historie,
- marketing,
- provozní náklady,
- sociální prospěch,
- správa nemovitého majetku,
- sport,
- vzdělání a školství a
- zdravotnictví.

Zařazování do skupin proběhlo v první řadě na základě informace o subjektu, který je uveden jako zadavatel. Pokud se například jednalo o některou ze škol, byla zakázka automaticky zařazena do skupiny vzdělání a školství a to i přes to, že se například jednalo o údržbu zeleně, což by standardně patřilo do skupiny ekologie.

Tento proces nebylo možné použít pro veřejný profil Pardubického kraje. Také v případě Královéhradeckého kraje, kde nebyl uveden žádný konkrétní zadavatel, bylo druhotně nahlíženo na název veřejné zakázky a na její zaměření.

V případě, kdy ani název zakázky nebyl dostatečně určující, byla pozornost zaměřena na předmět veřejné zakázky. Pokud i tento krok nebyl rozhodný, byly otevřeny veškeré uložené přílohy, podle kterých již vždy šla rozeznat skupina, do které by měla být zakázka zařazena.

Problém nastal v případech, kdy bylo možné zakázku zařadit do více skupin. Tento problém byl velmi častý. Byla tedy, na základě subjektivní názoru vybrána možnost, která byla nejbližší, dle výše popsaného postupu.

Jednotlivým skupinám bude věnováno více prostoru v samostatných kapitolách.

6.1.10 Vybraný dodavatel

Po úspěšném provedení všech kroků výběrového řízení je výsledkem vybrání jednoho z uchazečů na základě předem zvolených kritérií. Tento dodavatel musí být označen na veřejném profilu zadavatele a všem uchazečům musí být rozesláno oznámení o výsledku výběrového řízení.

Krok s uvedením na profilu zadavatele však v případě obou pozorovaných zadavatelů není příliš dodržován. Ve velkém množství případů je v kolonce vybraný zadavatel nevyplněné pole a zjistit dodavatele je možné pouze na základě přiložených dokumentů. Dokonce je stále velké množství zakázek, kde není uveden vybraný dodavatel a navíc nejsou přiloženy dokumenty, který by v tomto určení dokázal pomoci.

Na základě předpokladu o častém opakování některých ze zadavatelů byl proveden průzkum, který zjistil nejčastěji vybírané zhotovitele a to jak z hlediska počtu zadaných zakázek, tak z hlediska objemu peněz v zadaných zakázkách.

Pořadí	Název zhotovitele	Počet zakázek
1	DLNK s.r.o.	26
2	EUROVIA CS, a.s.	20
3	M - SILNICE a.s.	19
4	M - PROJEKCE s.r.o.	16
5	Olympus Czech Group, s.r.o., člen koncernu	15

Tabulka 3 Nejčastější dodavatel podle počtu zakázek Královéhradecký kraj

V případě Královéhradeckého kraje je důležité brát v potaz, že celkový počet všech zakázek je 1598. Proto jsou poměry zastoupení zakázek u uvedených dodavatelů velmi nízké. I v případě toho, že dvě z těchto firem (M – silnice a.s. a M – projekce a.s.) jsou dle obchodního rejstříku spjaty společným jednatelem firmy. Celkový součet všech pěti nejčastěji opakujících se dodavatelů je dokonce pouze 6 %.

Pořadí	Název zhotovitele	Počet zakázek
1	Dopravně inženýrská kancelář, s.r.o.	33
2	MARHOLD a.s.	16
3	AGILE spol. s r.o.	13
4	Chládek a Tintěra, Pardubice a.s.	11
5	BENING s.r.o.	9

Tabulka 4 Nejčastější dodavatel podle počtu zakázek Pardubický kraj

V Pardubickém kraji je celkový počet zakázek nižší a proto lze již na první pohled hodnotit, že poměr zastoupení opakujících se dodavatelů je vyšší. Součtem je 17 % zastoupení pěti nejčastěji opakujících se společností. Zajímavé je, že opět dvě z těchto firem jsou členy společného holdingu (Chládek a Tintěra, Pardubice a.s. a Marhold a.s.). Společně tyto dvě zakázky zabírají 29 zakázek a tím pádem 6 % všech zakázek.

6.1.11 Cena

Posledním evidovaným údajem v databázi je vysoutěžená cena veřejné zakázky. Opět se dle zákona jedná o povinný údaj, který je potřebné po ukončení soutěže doplnit a opět lze konstatovat, že ani jeden z krajů striktně nedbá na jeho uvádění. V 72 případech v Královéhradeckém kraji a v 28 případech v Pardubickém kraji není zadavatelem zveřejněna cena a není přiložena žádná příloha, která by dokázala určit, jaká je výsledná cena zakázky.

Pořadí	Název zhotovitele	Hodnota zakázek
1	GEOSAN GROUP a.s.	1 343 996 051 Kč
2	EUROVIA CS, a.s.	591 065 770 Kč
3	M - SILNICE a.s.	574 189 494 Kč
4	STRABAG a.s.	326 709 205 Kč
5	Vodohospodářské stavby, společnost s ručením omezeným	154 507 281 Kč

Tabulka 5 Nejčastější dodavatel podle hodnoty zakázek Královéhradecký kraj

V případě porovnání pěti firem, které mají největší zastoupení z hlediska finančního objemu je už poměr o něco podstatnější než v předchozím srovnání. V Královéhradeckém kraji se jedná o 42 % z celkových 7 144 317 914,-Kč pro pět firem, což je dosti zásadní poměr.

Zajímavostí je však fakt, že objem hodnot zakázek společnosti Geosan group a.s. je tvořena pouze jednou zakázkou, která sama obsahuje 19 % hodnoty všech výběrových řízení v Královéhradeckém kraji. Jedná se o zakázku rekonstrukce Oblastní nemocnice

Náchod. Tato zakázka je zajímavá z toho pohledu, že se jedná o největší zakázku Královéhradeckého kraje vůbec. Dále také proto, že tato konkrétní soutěž byla v minulosti již třikrát vypsaná a třikrát zrušena.

„Podle původních plánů se mělo začít stavět v roce 2012 a hotovo mělo být do poloviny roku 2015. Zásadní zdržení nastalo poté, co kraj v květnu 2013 zrušil přes rok trvající tendr na stavební firmu a vzdal se evropské dotace 400 milionů korun. Druhý tendr kraj vypsal v červenci 2015 a po 16 odkladech termínu jej nakonec v únoru 2016 kvůli nekvalitně zpracované dokumentaci také zrušil.

Do třetí soutěže zasáhlo vyšetřování policie. Kriminalisté v září 2016, těsně před otevřením obálek s nabídkami a dva týdny před krajskými volbami, zasahovali na hejtmanství a dalších místech, například i doma u tehdejšího hejtmana Lubomíra France. Nové vedení kraje tendr 15. prosince 2016 zrušilo. Loni policie v souvislosti s ovlivňováním zakázky obvinila bývalého vedoucího odboru investic kraje a jednoho externího poradce pro investice.“ (neznámý, 2018)

Ani čtvrtý pokus se neobešel bez problémů. Soutěž kraj vyhlásil 1. srpna 2018. Původní termín pro otevření obálek s nabídkami byl 2. října, ale následně byl kvůli dotazům uchazečů dvanáctkrát posunut až na 13. listopadu. Od potenciálních uchazečů kraj dostal přibližně 100 dotazů, které zodpověděl.

Pořadí	Název zhotovitele	Hodnota zakázek
1	MARHOLD a.s.	264 500 470 Kč
2	Chládek a Tintěra, Pardubice a.s.	263 555 828 Kč
3	Pražská plynárenská, a.s.	210 564 998 Kč
4	AGILE spol. s r.o.	185 601 920 Kč
5	CENTROPOL ENERGY, a.s.	135 727 068 Kč

Tabulka 6 Nejčastější dodavatel podle hodnoty zakázek Pardubický kraj

V Pardubickém kraji lze vidět, že rozsah celkového zastoupení pěti firem, které mají největší podíl z hlediska finančního objemu je o něco menší. Celkově jde o zastoupení 37 % celkového objemu hodnot všech zakázek. Pozoruhodný je fakt, že na prvních dvou místech se objevily pardubické firmy, které jsou pod záštitou holdingu Enteria a.s. (Marhold a.s. a Chládek a Tintěra, Pardubice a.s.), což je stejné jako u srovnání firem dle počtu zadaných zakázek. Tyto dvě firmy společně obsadily 18 % celkového podílů hodnoty všech zakázek v Pardubickém kraji.

6.2 Kategorizace zakázek

V této kapitole bude detailněji rozebrán způsob a parametry, dle kterých byly jednotlivé zakázky zařazeny do jednotlivých kategorií.

6.2.1 Doprava

V kategorii Doprava jsou zařazeny zakázky, které se týkají veřejné dopravy a to z hlediska zajištění dopravní obslužnosti, zajištění ekonomicko-administrativních i právnických služeb, studie proveditelnosti a analýzy pro zlepšení stávajícího zajištění dopravy v daném kraji.

6.2.2 Ekologie

V kategorii Ekologie se v nejčastějším zastoupení vyskytují zakázky týkající se úpravy veřejných ploch. Jedná se především o sekání travnatých ploch, odstranění náletových dřevin či zajištění a plánování odpadového hospodářství pro nadcházející roky.

6.2.3 Energetika

V této kategorii lze nalézt zakázky spojené se všemi druhy energií. Nejčastěji se jedná o dodávky či zřízení přípojek plynu, vody či elektřiny. Pro nesnadné zařazení do jiné kategorie jsou v kategorii Energetika zařazeny i zakázky týkající se zřízení kanalizačních přípojek.

6.2.4 Komunikace

Tato kategorie je jednoznačně určitelná a zařazení zakázky je stoprocentní. Jedná se o zakázky, které se týkají opravy komunikací ať už jako zakázky na projekt přestavby, autorských či technických dozorů nebo přímo stavební práce.

6.2.5 Kultura a historie

V této kategorii jsou obsaženy dvě podkategorie, které spolu úzce souvisí. Jedná se o zakázky ohledně všech druhů kulturních akcí či rekonstrukce míst určených pro kulturní vyžití obyvatel kraje. V druhé podkategorii jsou obsaženy zakázky týkající se historie, jako jsou různé archeologické výzkumy nebo i všech zakázek týkajících se muzea v daném kraji.

6.2.6 Marketing

V kategorii Marketing jsou obsaženy veškeré zakázky, které se týkají propagace kraje či informace o činnosti spjatých sdružení. Jde především o tisk a distribuci krajských periodik, provozování a úpravy webových stránek kraje či ostatní marketingové činnosti kraje.

V této kategorii se v některých případech stávalo, že bylo zařazení zakázky nejednoznačné a zakázka by mohla být zařazena i do jiné kategorie. Pokud však byla zařazena do kategorie Marketing, tak z důvodu nejvyššího podílu právě propagačního záměru zakázky.

6.2.7 Provozní náklady

Kategorie s provozními náklady je zřejmě nejvšeobecnější kategorií. Zakázky zařazené do této kategorie mají společný jmenovatel v tom, že se jedná o zakázky potřebné k provozuschopnosti kraje. Jde především o pořízení či zajištění dodávek kancelářských potřeb, automobilů, notebooků, nábytku apod.

I v této kategorii lze nalézt spousty kontroverzně zařazených zakázek, které by mohly být zařazeny pod kategorii jinou. Avšak tyto kontroverzní zakázky neobsahují podstatnou část zaměření ani jedné kategorie, tak aby mohly být zařazeny do kategorie jiné.

6.2.8 Sociální prospěch

Pod kategorií sociální prospěch jsou zařazeny zakázky, které se týkají pomoci lidem, kteří jí nějakým způsobem potřebují. Převážně se jedná se o zakázky týkající se pomoci seniorům, postiženým osobám či ostatním osobám v nouzi.

6.2.9 Správa nemovitého majetku

Oba kraje mají svůj vlastní nemovitý majetek a v této kategorii jsou zařazeny zakázky, které se týkají odhadů, dokumentací, rekonstrukcí, oprav a údržby těchto nemovitostí.

6.2.10 Sport

V kategorii Sport není zařazeno mnoho zakázek, a proto lze s velkou jistotou označit druh zakázek, které jsou v kategorii zařazeny. Dalo by se předpokládat, že v této kategorii

budou především zakázky, týkající se podpory různých druhů sportů a sportovních oddílů. Navzdory tomuto předpokladu jsou v kategorii zařazeny především zakázky týkající se pořízení reprezentačních oblečení pro mládež na dětské olympijské hry mezi jednotlivými kraji.

6.2.11 Vzdělání a školství

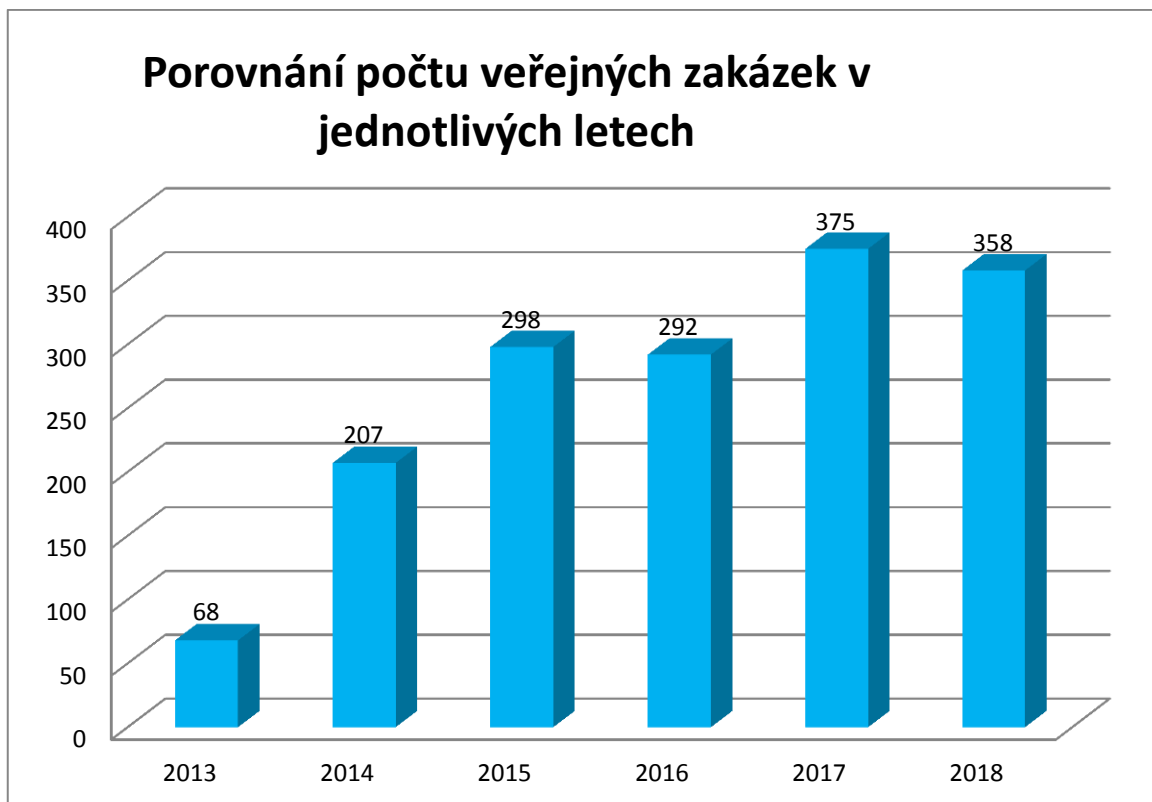
V této kategorii jsou zakázky týkající se všeobecně vzdělání. Jde o zakázky, které podporují vzdělávání společnosti, ale i kompletní práce okolo školství jako jsou například pořízení nových zařízení, zajištěné vzdělávacích pobytů nebo rekonstrukce a opravy budov škol.

6.2.12 Zdravotnictví

V poslední kategorii nalezneme opět zakázky všeobecného zaměření. Tentokrát se zakázky pohybují v oblasti zdravotnictví, kde se jedná především o dodávku modernizovaného zařízení a rekonstrukce nemocnic.

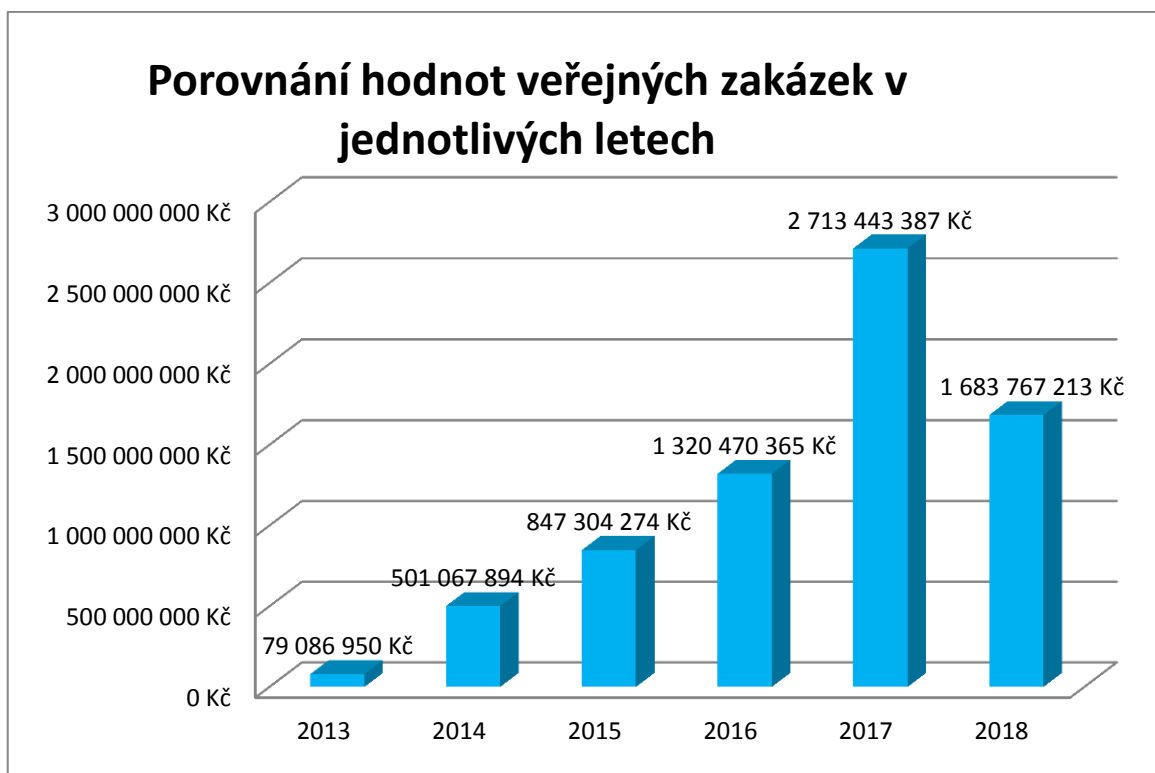
6.3 Porovnání veřejných zakázek dle kategorií Královéhradecký kraj v letech 2013-2018

Na níže uvedeném grafu je možné sledovat součty vypsaných zakázek v Královéhradeckém kraji v jednotlivých sledovaných letech. Zvláštními jsou roky 2013 a 2018, které nejsou úplné. I přes toto omezení je patrná spíše vzrůstající tendence.

Graf 5 Porovnání počtu veřejných zakázek v jednotlivých letech

Na následujícím grafu lze opět vidět trend veřejných zakázek v Královéhradeckém kraji vyhlášených v pozorovaném období. Pro tentokrát sledování vycházelo z objemů finančních hodnot zadaných zakázek. I v tomto porovnání lze pozorovat stoupající tendenci v přibývajících letech. Extrémem je rok 2017, kde se dokonce jedná o dvojnásobný nárůst oproti předcházejícímu roku.

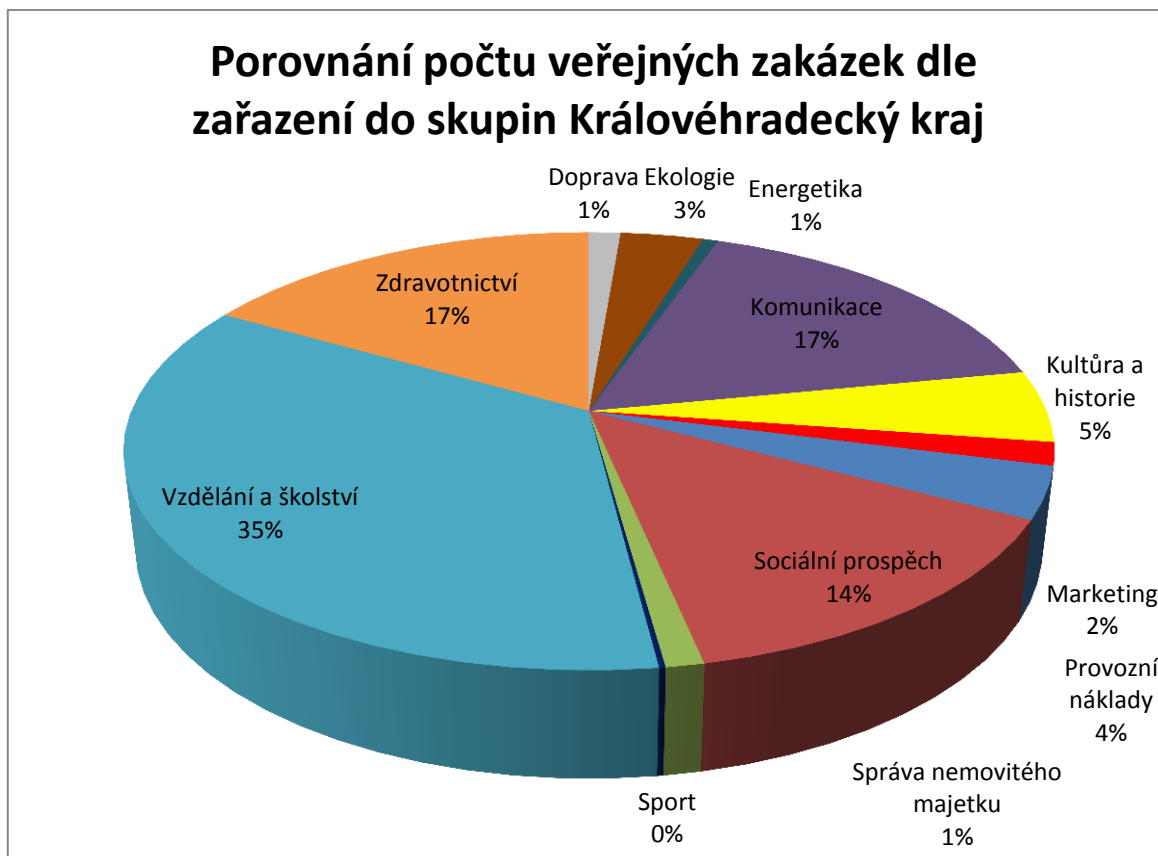
Graf 6 Porovnání hodnot veřejných zakázek v jednotlivých letech

V Královéhradeckém kraji průměr vyhlášených zakázek činí 133 zakázek na jednotlivou kategorii.

V jednotlivých kategoriích v celkovém rozsahu let je možné pozorovat, že nejvíce zakázek bylo v Královéhradeckém kraji vyhlášeno v kategorii Vzdělání a školství s počtem 563 zakázek. Téměř o polovinu méně zakázek, konkrétně 268, bylo vyhlášeno v kategorii Zdravotnictví. S odstupem 3 zakázek se nachází kategorie Komunikace.

Naopak nejméně zakázek bylo vypsáno v kategorii Sport, konkrétně se jedná o 3 zakázky na reprezentační dresy pro dětskou olympiádu krajů. Jako další kategorie s nejmenším počtem zakázek je kategorie Energetika, kde bylo vyhlášeno 10 zakázek. Třetí kategorie od konce je Správa nemovitého majetku.

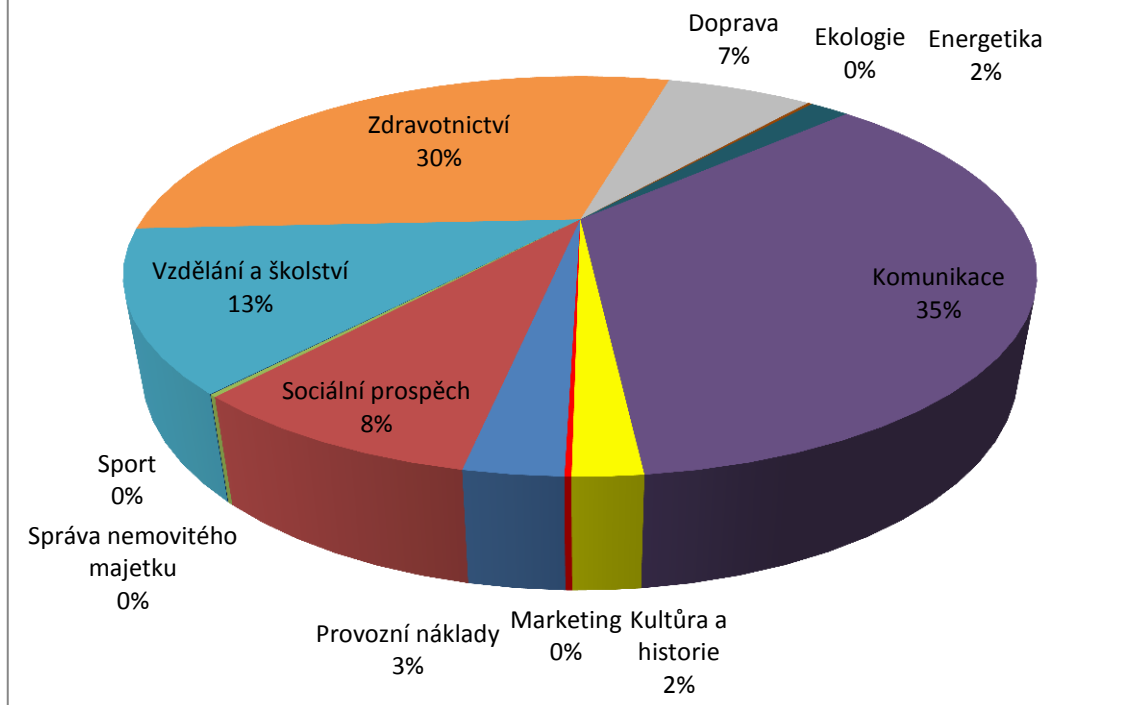

Graf 7 Porovnání počtu veřejných zakázek dle zařazení do skupin Královéhradecký kraj

Při prvním pohledu na graf níže, který značí rozložení kategorií dle hodnoty zadaných zakázek, je možné sledovat, že ač je v kategorii Vzdělání a školství vyhlášen nejvyšší počet zakázek, dle poměru finančního objemu těchto zadaných zakázek je skutečnost jiná. Tato kategorie je až na třetím místě a to se zastoupením pouze 13 % (905 612 430 Kč) z celkového součtu hodnot. Další pozoruhodnost je v kategorii Doprava, kde z pohledu počtu zadaných zakázek tvoří s 21 vyhlášenými zakázkami pouze 1 % z celkového počtu. Naopak z pohledu objemu hodnot těchto zakázek tvoří již 7 % (485 032 359 Kč) z celkové ceny. Díky tomu lze konstatovat, že se v této kategorii jedná o jednotlivě velmi finančně náročné zakázky.

Druhé nejvyšší zastoupení má kategorie Zdravotnictví, která obsáhla 30 % (7 145 140 083 Kč) veškerých financí za celé pozorované období. Více jak třetinové a zároveň největší zastoupení zaujmula kategorie Komunikace, která obsáhla přesně 35 % (2 525 769 085 Kč) z celkového finančního objemu hodnot ze všech zakázek v Královéhradeckém kraji.

Porovnání hodnot veřejných zakázek dle zařazení do skupin Královéhradecký kraj

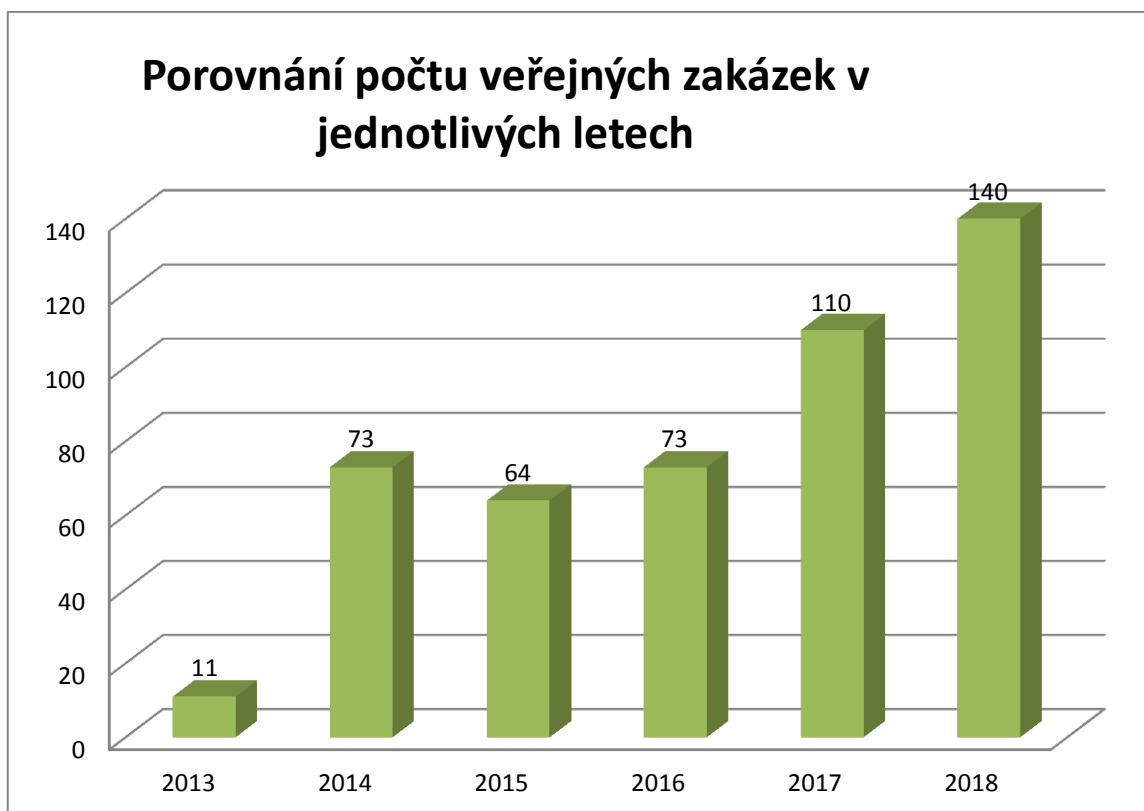

Graf 8 Porovnání hodnot veřejných zakázek dle zařazení do skupin Královéhradecký kraj

6.4 Porovnání veřejných zakázek dle kategorií Pardubický kraj v letech 2013-2018

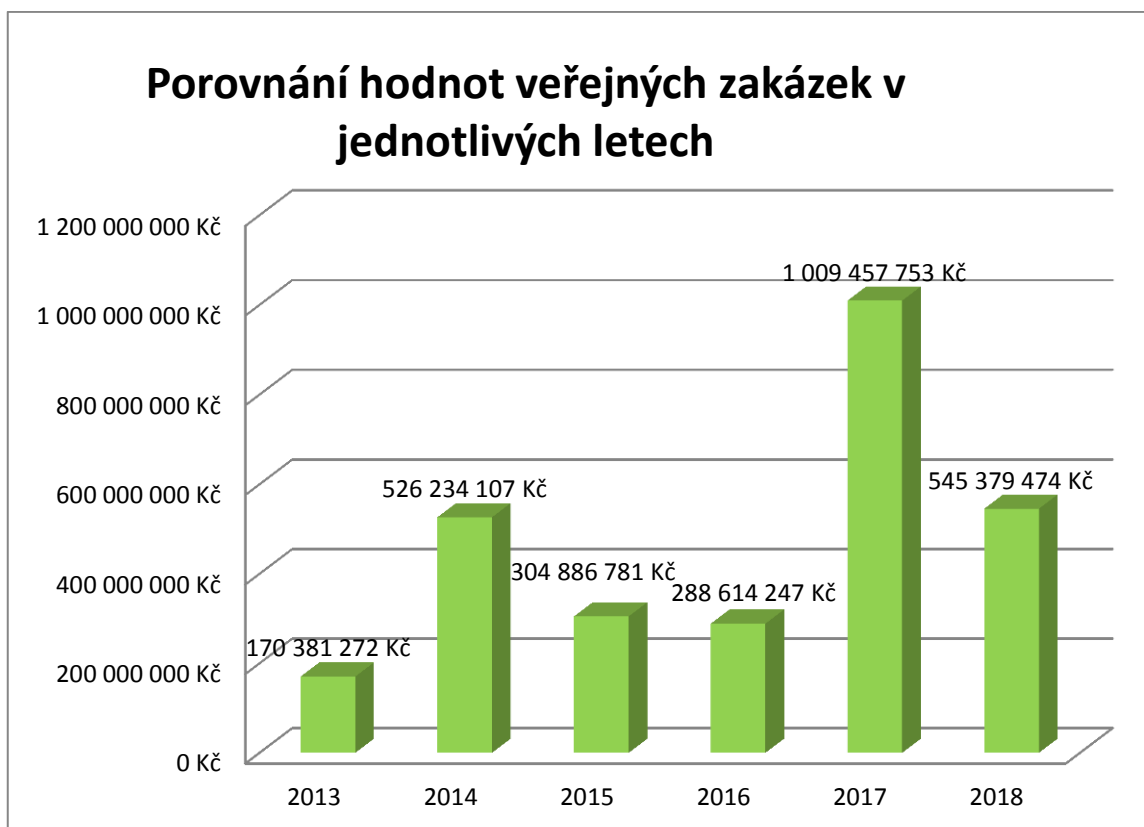
Na níže uvedeném grafu je možné sledovat součty vypsáných zakázek v jednotlivých sledovaných letech tentokrát pro Pardubický kraj. A opět jsou zde zvláštními roky 2013 a 2018, které nejsou úplně ze stejného důvodu jako u Královéhradeckého kraje.

Ve srovnání s Královéhradeckým krajem není v Pardubickém kraji natolik patrná stoupající tendence počtu vyhlášených zakázek. Naopak je možné pozorovat propad v roce 2015, kdy bylo vypsáno pouze 64 zakázek.

Graf 9 Porovnání počtu veřejných zakázek v jednotlivých letech

Následující graf značí souhrn finančních hodnot zakázek dle jednotlivých let. Stejně jako u porovnání počtu zakázek, tak i v tomto případě se nejedná o lineárně vzrůstající trend, nýbrž jde vidět, že mezi jednotlivými roky neexistuje žádný vztah. Stejně jako v předchozím případě u Královéhradeckého kraje je i zde výrazným rok 2017.

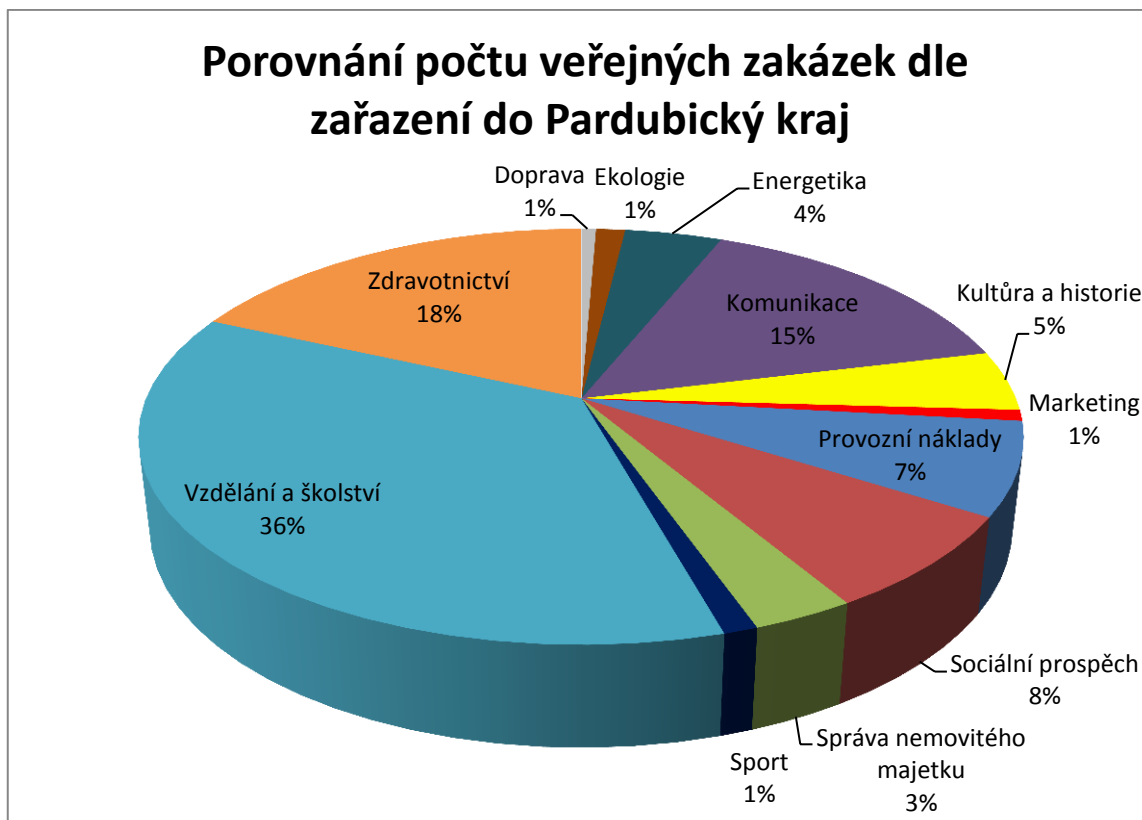

Graf 10 Porovnání hodnot veřejných zakázek v jednotlivých letech

V Pardubickém kraji bylo průměrně vyhlášeno 39 zakázek na jednotlivou kategorii.

Pořadí tří nejčastěji vypisovaných kategorií v Pardubickém kraji je totožné jako v Královéhradeckém kraji. Počet zakázek u nejčastějších kategorií je pro Vzdělání a školství 170 zakázek, pro Zdravotnictví 86 zakázek a 71 zakázek pro Komunikaci.

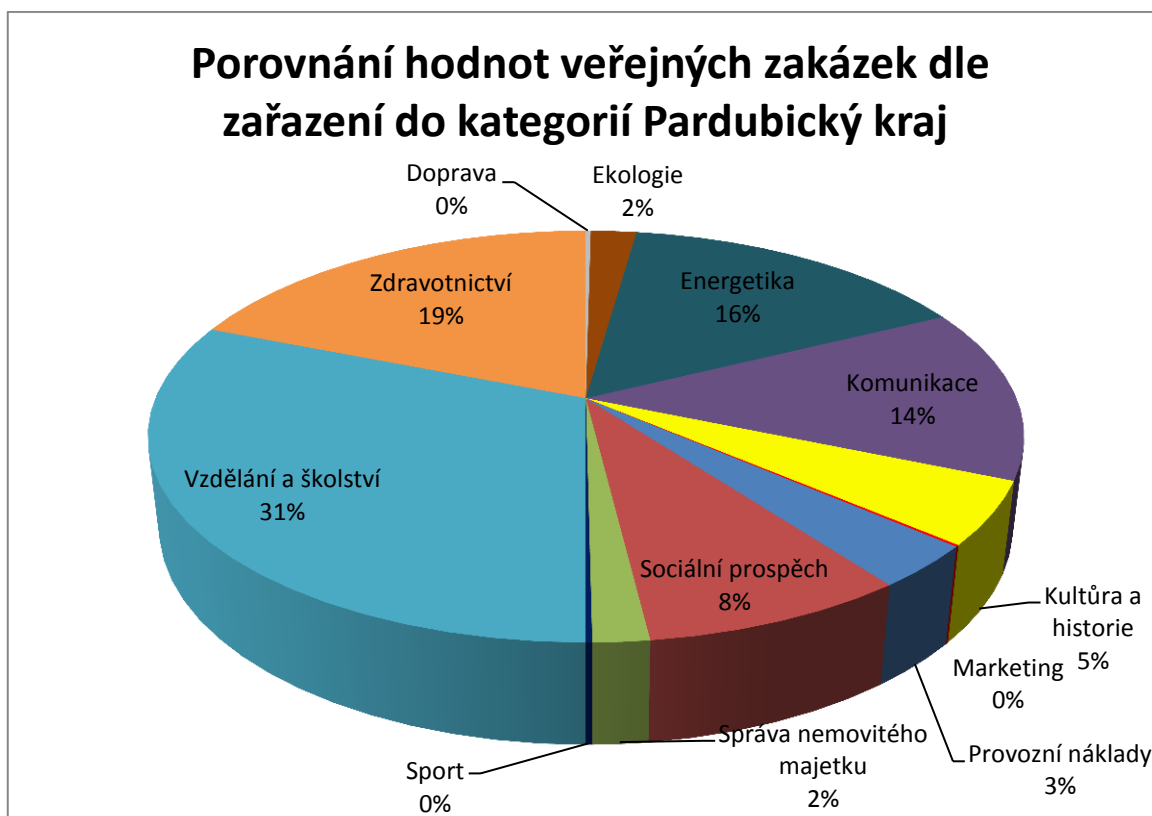
Z druhé strany žebříčku jsou však již patrné rozdíly. Nejméně vyhlášených zakázek je v kategorii Doprava a to konkrétně pouze 3 zakázky. O jednu zakázku více je v kategorii Marketing a opět o rozdíl jedné zakázky je o příčku výše kategorie Sport.

Graf 11 Porovnání počtu veřejných zakázek dle zařazení do Pardubický kraj

V porovnání níže je možné vidět poměry kategorií ve sledovaném období na základě hodnoty zadaných zakázek. Kategorie, do které vkládal Pardubický kraj největší objem financí, se za celé pozorované období stala kategorie **Vzdělání a školství** s 31 % (882 270 658 Kč) zastoupením. Toto prvenství je stejné jako u předchozího porovnání na základě počtu vyhlášených výběrových řízení. Druhé největší zastoupení s 19 % (540 200 879 Kč) obsáhla kategorie **Zdravotnictví** a na třetím místě se umístila kategorie **Energetika**, kde hodnoty zakázek v ní obsažené obsáhly 16 % (440 278 301 Kč) z celého pozorovaného období.

Na rozdíl od Královéhradeckého kraje je možné vidět, že se poměry mezi kategoriemi, v případě porovnání dle počtu či hodnot, téměř kopírují. Jedinou výjimkou, která je však stále v běžné odchylce, je kategorie **Energetika**, která početně zastupuje 4 % z celku, avšak při srovnání dle objemu hodnot se jedná o 16 % z celku. Z toho vyplývá, že v kategorii **Energetika** bylo vyhlášeno méně zakázek, ovšem s vysokými náklady.

Graf 12 Porovnání hodnot veřejných zakázek dle zařazení do Pardubický kraj

Výše uvedené poměry obou krajů je možné brát jako rozložení kompletních sledovaných let a budou sloužit jako průměrné hodnoty k porovnávání. V následujícím textu budou rozložena data za jednotlivé roky a porovnána jak s tímto celkovým hodnocením, tak mezi sebou.

6.5 Porovnání poměru veřejných zakázek dle kategorií v roce 2013 – Královéhradecký kraj

Rok 2013 Je ovlivněn především tím, že se nejedná o rok s úplnými daty, ale pouze o tři poslední měsíce v roce. Z tohoto důvodu není možné uvažovat s rokem 2013 jako s typickým rokem.

Celkově bylo za pozorované období v Královéhradeckém kraji vyhlášeno 68 zakázek. Z toho bylo nejvíce zakázek vyhlášeno v kategoriích Vzdělání a školství (42 zakázek), Komunikace (19 zakázek) a Sociální prospěch. První dvě kategorie odpovídají celkovému trendu ze všech pozorovaných let. Třetí kategorie v pořadí, Sociální prospěch, obsáhla v roce 2013 9 % ze všech kategorií, a ačkoliv se v celém sledovaném období neumístila takto vysoko, tak obsahuje 14 % z celku. Proto v tomto případě není možné

mluvit o odchylce a je možné konstatovat, že z početního hlediska rok 2013 kopíruje celkový trend.

Graf 13 Porovnání počtu veřejných zakázek dle zařazení do skupin Královéhradecký kraj - 2013

V následujícím grafu, který zobrazuje poměry hodnot v roce 2013 dle jednotlivých kategorií, na první pohled zaujme většinová převaha kategorie Komunikace, která zastává celých 74 % objemu všech zakázek (58 775 195,-Kč). Jako další finančně nejobtímnější kategorie je možné pozorovat Vzdělání a školství (9 837 839,-Kč) a Provozní náklady (4 017 065,-Kč). Celkově byly v roce 2013 zadány veřejné zakázky v hodnotě 79 086 950,-Kč.

Největší podíl na tomto většinovém zastoupení v kategorii Komunikace patří zakázce s názvem: „II/304 Velká Jesenice – průtah“ za 28 997 342,-Kč. Avšak i bez této zakázky by se jednalo o velkou převahu právě této kategorie způsobenou nákladností jednotlivých zakázek. Pozoruhodné je, že v kompletním sledovaném období tento nepoměr nelze

sledovat a kategorie Komunikace, ač jako kategorie na prvním místě v objemu hodnot zakázek, nevyhrává s touto převahou.

Graf 14 Porovnání hodnot veřejných zakázek dle zařazení do skupin Královéhradecký kraj – 2013

Porovnáním procentních podílů zastoupení jednotlivých kategorií s finančními podíly těchto kategorií za rok 2013 bylo zjištěno, že je značný rozdíl v kategorii Komunikace, která početně zastává pouze 28 % ze všech zadaných zakázek v tomto roce. Finančně však obsáhla celých 74 % z celkové hodnoty v roce 2013. Jedná se tedy o rozdíl 46 % mezi jednotlivými podíly.

Obraceným rozdílem je výrazná kategorie Vzdělání a školství, která početně zastává 41 % všech zakázek, ale finančně tyto zakázky zastoupily pouze 13 %.

Faktem je, že rok 2013 je atypickým rokem a nebylo v tomto roce vyhlášeno velké množství zakázek, nicméně z těchto rozdílů lze usuzovat, že veřejné zakázky na opravy komunikací byly finančně náročné a naopak ve vzdělání bylo vyhlášeno více méně finančně náročných zakázek.

6.6 Porovnání poměru veřejných zakázek dle kategorií v roce 2014 – Královéhradecký kraj

Rok 2014 je již tvořen kompletními údaji za všech 12 měsíců, a proto je pro pozorování podstatnější než předcházející rok.

Celkově bylo v Královéhradeckém kraji v roce 2014 vyhlášeno 207 zakázek, které byly nejčastěji složeny ze zakázek v kategoriích Vzdělání a školství (83 zakázek), Komunikace (34 zakázek) a Zdravotnictví (32 zakázek).

Poměr počtu zakázek v Královéhradeckém kraji i v roce 2014 kopíruje trend celkového poměru sledovaného období. V porovnání s celkovým sledovaným obdobím, lze konstatovat, že se jedná o standardní rozložení poměrů. U jednotlivých kategorií nedochází k výkyvu, který by byl vyšší než 5 %.

Vzhledem k nízkému celkovému počtu zakázek v kategorii Sport je tato kategorie v roce 2014 bez zastoupení. Kupodivu jsou dalšími kategoriemi s nulovým počtem i kategorie doprava a energetika.

Graf 15 Porovnání počtu veřejných zakázek dle zařazení do skupin Královéhradecký kraj - 2014

V roce 2014 zaujala kategorie Komunikace 44 % podíl na objemu všech zakázek (222 497 058,- Kč). Jako druhou finančně nejobjemnější kategorií se stalo zdravotnictví (123 924 223,-Kč) a třetí kategorií Vzdělání a školství (64 145 111,-Kč). Celkově bylo v roce 2014 zadáno 501 067 894,-Kč.

Zajímavý úkaz je u kategorie správa nemovitého majetku. Sice není s jedním procentem objemu v roce 2014 nijak výrazná, ale pozoruhodný je fakt, že s objemem 5 536 508,- Kč se jedná o více jak 1/3 této kategorie v celém sledovaném období právě v roce 2014.

Následující porovnání také téměř kopíruje celkový trend pozorovaného období. Oproti průměrným hodnotám se v roce 2014 odchylojí pouze kategorie Komunikace a Provozní náklady, které jsou v pozitivním nárůstu. Negativně se odchyloje kategorie Doprava. Nicméně se všechny zmíněné odchylky pohybují do 10 %.

Graf 16 Porovnání hodnot veřejných zakázek dle zařazení do skupin Královéhradecký kraj - 2014

V porovnání procentních podílů, mezi jednotlivými kategoriemi a finančním podílem je možné v roce 2014 pozorovat opět rozdíl u stejných kategorií. Jedná se tedy o rozdíl 28 % pro kategorii Komunikace, kde je zastoupena 16 % z hlediska počtu vyhlášených zakázek, které ale obsáhly 44 % finančního objemu všech zakázek v roce 2014. Druhou

kategorií s výraznějším rozdílem je také znovu kategorie Vzdělání a školství s obráceným rozdílem -28 % ve prospěch více zadáných zakázek oproti menší hodnotě těchto zakázek.

6.7 Porovnání veřejných zakázek dle kategorií v roce 2015 – Královéhradecký kraj

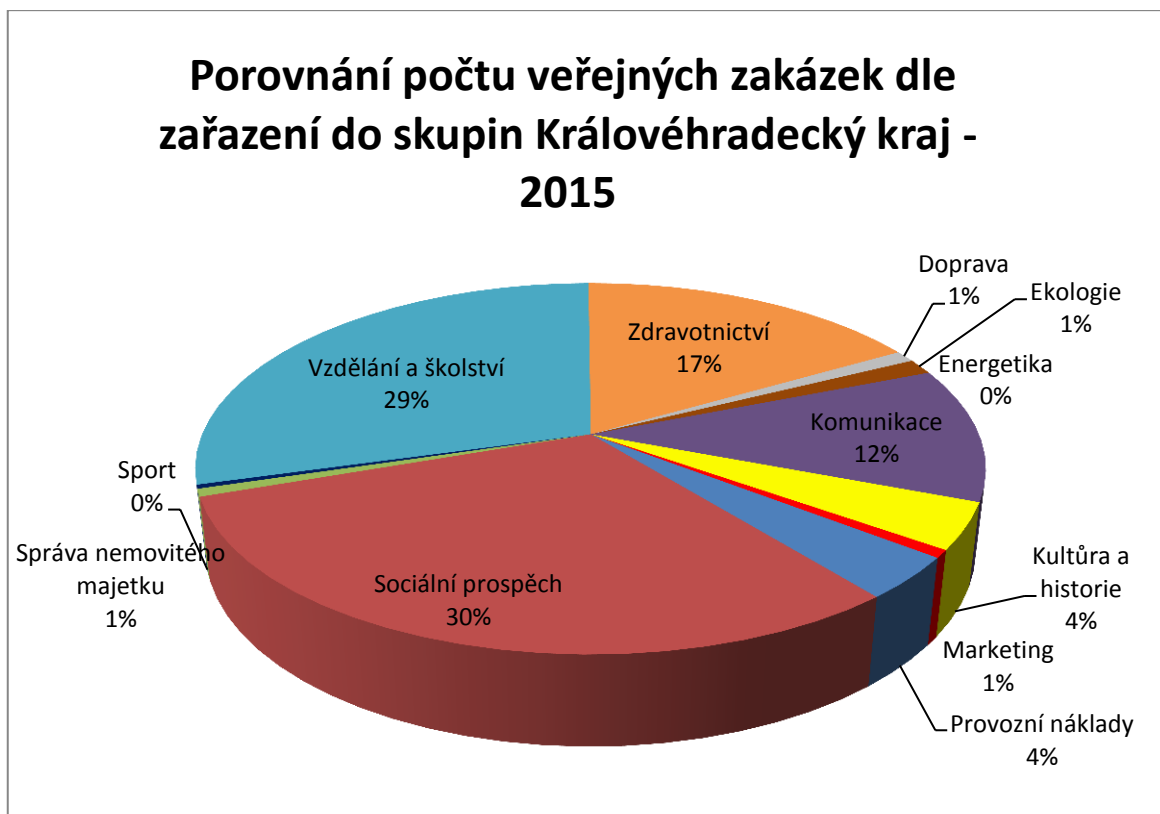
Celkově bylo v roce 2015 v Královéhradeckém kraji vyhlášeno 298 zakázek, což je opět více než v letech předchozích.

V Královéhradeckém kraji bylo nejvíce vyhlášených zakázek v kategoriích Sociální prospěch (91 zakázek), Vzdělání a školství (87 zakázek) a Zdravotnictví (50 zakázek).

Oproti předchozímu roku lze pozorovat rapidní navýšení o 20 % u kategorie Sociální prospěch a ponížení o 11 % v kategorii Vzdělání a školství. U ostatních kategorií jsou změny zanedbatelné.

V porovnání s průměrnými hodnotami jsou výraznější změny u stejných kategorií, jako v předchozí, případě a to konkrétně nárůst o 16 % u kategorie Sociální prospěch a snížení o 6 % u kategorie Vzdělání a školství.

S výjimkou uvedených dvou kategorií je možné považovat rozložení zakázek dle jejich kategorizace v roce 2015 za průměrné rozložení kopírující celkový trend.

Graf 17 Porovnání počtu veřejných zakázek dle zařazení do skupin Královéhradecký kraj - 2015

V porovnání finančního objemu v roce 2015 lze opět při srovnání objemu hodnot zakázek dle kategorií pozorovat jednu dominantní kategorii. Pro změnu se jedná, oproti předchozím letem, o kategorii Sociální prospěch (417 203 719,-Kč), u které v daném roce bylo vyhlášeno nejvíce zadaných zakázek. Tato dominance není způsobena jednou konkrétní zakázkou nýbrž především velkým počtem zakázek a tím, že v roce 2015 bylo v této kategorii zadáno 13 zakázek s hodnotou vyšší než 10. mil Kč.

Dalšími finančně nejobjemnějšími kategoriemi byly v roce 2015 Zdravotnictví (166 286 209,-Kč) a Vzdělání a školství (101 230 549,-Kč). S minimálním odstupem se jako další nachází kategorie komunikace (99 229 691,-Kč). Celkové výdaje za veřejné zakázky činily 847 304 874,-Kč.

Nejobjemnější kategorie jsou sice podobné jako u průměru z celého sledovaného období, ale poměr, který zastávají v roce 2015 je značně rozdílný. Nejvyšší výkyv je u finančně nejobjemnější kategorie, která v celkovém souhrnu obsadila čtvrtou pozici. Kategorie Sociální prospěch získala nárůst o 45 % v porovnání s předchozím rokem a v porovnání s celkovým průměrem se jedná o nárůst o 41 %. Dalšími významnějšími rozdíly jsou u kategorií Komunikace, kde se jedná o snížení o 23 % a Zdravotnictví, kde dochází ke snížení o 10 %. Zbytek kategorií má nulové nebo minimální výkyvy.

Graf 18 Porovnání hodnot veřejných zakázek dle zařazení do skupin Královéhradecký kraj – 2015

I v roce 2015 je porovnáván rozdíl mezi početními a finančními podíly u jednotlivých kategorií. Největší odchylka, je rozdílně od předchozích dvou let, v kategorii Sociální prospěch. Přestože kategorie má největší zastoupení v počtu vyhlášených výběrových řízení 31 % i nejobjemnější finanční zastoupení 49 %, jedná se s 19 % rozdílem o nejvyšší výkyv v roce 2015. S velmi malým odstupem je hned s druhým nejvyšším rozdílem - 18 % opět kategorie Vzdělání a školství.

6.8 Porovnání veřejných zakázek dle kategorií v roce 2016 – Královéhradecký kraj

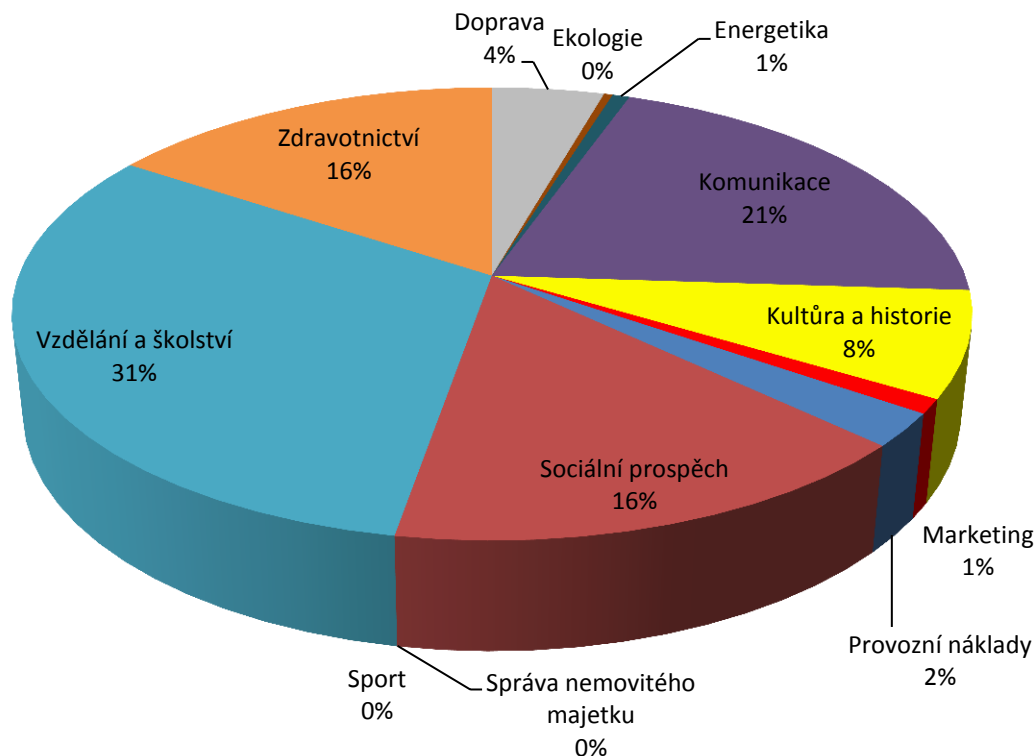
Celkový počet vyhlášených zakázek v roce 2016 byl téměř totožný s předchozím rokem. V roce 2016 bylo vyhlášeno 292 zakázek.

Nejvíce vyhlášených zakázek bylo v tomto roce v kategorii Vzdělání a školství (92 zakázek), Komunikace (60 zakázek). S totožným počtem (46 zakázek) byly kategorie Sociální prospěch a zdravotnictví.

Poměr zakázek mezi jednotlivými kategoriemi je velmi totožný roku předchozímu. Patrnější rozdíly je možné pozorovat pouze u kategorie Sociální prospěch, ve které se vyhlásilo o 15 % zakázek méně a v kategorii Komunikace, kde se naopak vyhlásilo o 9 % více.

Oproti celkovému sledovanému období nedochází v počtu vyhlášených veřejných zakázek v roce 2016 k žádnému výraznějšímu výkyvu, který by převyšoval více jak 5 % změnu.

Porovnání počtu veřejných zakázek dle zařazení do skupin Královéhradecký kraj - 2016

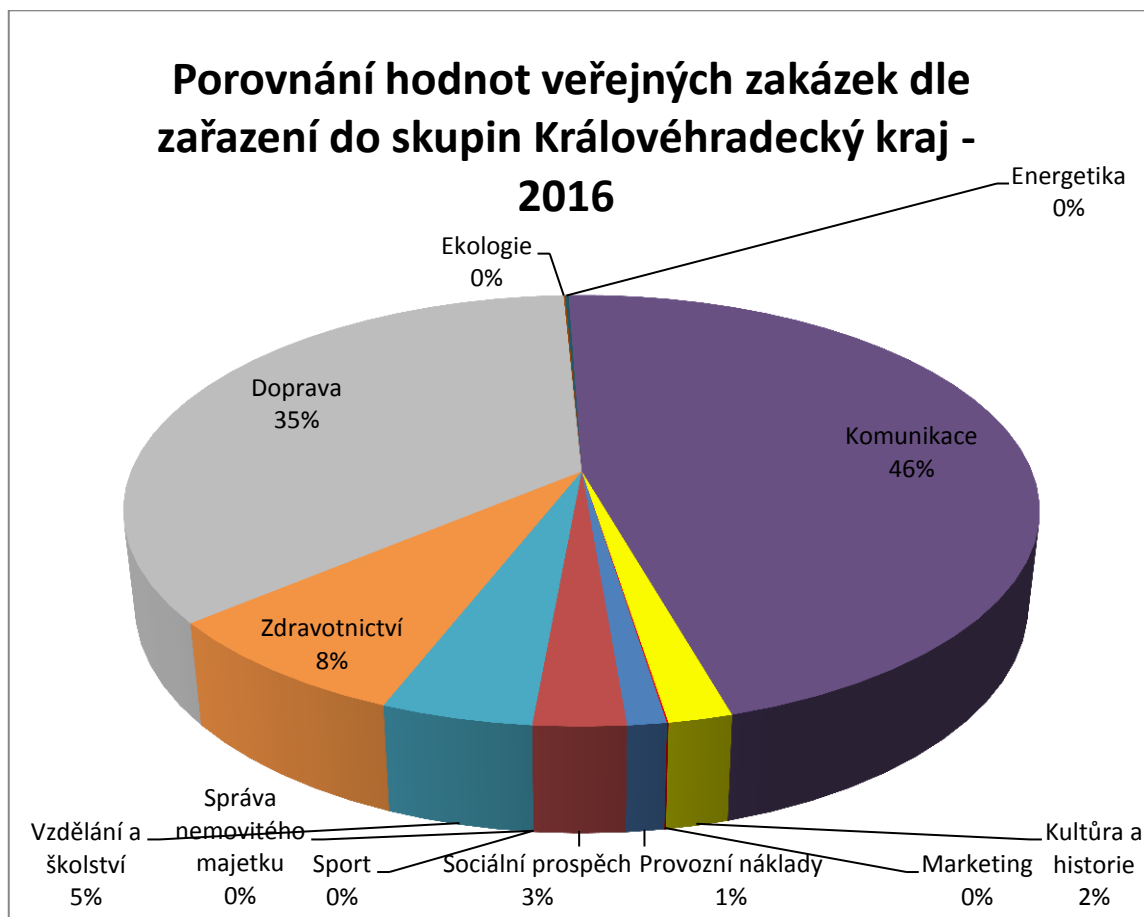
Graf 19 Porovnání počtu veřejných zakázek dle zařazení do skupin Královéhradecký kraj - 2016

V roce 2016 byl opět celkový nárůst za objem hodnot zadaných zakázek. Celkem byly zadány zakázky v hodnotě 1 320 470 365,-Kč. Z hlediska poměru mezi kategoriemi lze z níže zobrazeného grafu na první pohled usoudit, že v roce 2016 obsáhly drtivou většinou dvě kategorie a to konkrétně Komunikace (608 952 245,-Kč) a Doprava (466 760 863,-Kč). Další významnější kategorií tvoří Zdravotnictví (104 861 876,-Kč).

Porovnáním s předchozím rokem lze dojít ke zjištění, že k nejvýraznější změně došlo v kategorii Sociální prospěch. Tato změna je pochopitelná z pohledu velkého jednorázového nárůstu této kategorie v roce 2015. V případě porovnání s celým sledovaným obdobím se v roce 2016, již jmenovaná kategorie, pohybuje na stejné úrovni s pouhým rozdílem 5 %.

Na první pohled je z grafu patrné, že je většina kategorií v menšině a téměř to vypadá jako by se v roce 2016 investovaly finance pouze do tří výše zmíněných kategorií. Opak je ale pravdou. Za nárůst celkových výdajů se opravdu podílí tyto tři významné kategorie,

nicméně ostatní kategorie jsou oproti ostatním letem v rozptylu zhruba 5 %. Jako příklad nárůstu je možné uvést nárůst u kategorie Komunikace a dopravy okolo 500 mil. Kč.

Graf 20 Porovnání hodnot veřejných zakázek dle zařazení do skupin Královéhradecký kraj - 2016

V porovnání podílů jednotlivých podílů kategorií vzhledem k finančním podílům je v roce 2016 více výrazných rozdílů. Jedná se o rozdíly v kategoriích Doprava, kde se jedná o rozdíl 31 % ve prospěch finančně náročných zakázek, Vzdělání a školství, kde stejně jako v předchozích letech dochází k negativnímu rozdílu 27 %, opět bude zmíněna kategorie Komunikace, kde dochází k rozdílu 26 % a na závěr negativní rozdíl – 13 % v kategorii Sociální prospěch.

6.9 Porovnání veřejných zakázek dle kategorií v roce 2017 – Královéhradecký kraj

V roce 2017 je možné pozorovat nejvyšší počet vyhlášených veřejných zakázek za celé sledované období a to konkrétně 375 zakázek.

Opět je s největším podílem zastoupení kategorie Vzdělání a školství (178 zakázek). Tentokrát však toto prvenství se zastoupením téměř 50 % znamená dominantní podíl. Jako další nejpočetnější kategorie byly Komunikace (59 zakázek) a Zdravotnictví (50 zakázek).

Porovnáním poměru oproti předchozímu roku lze vidět nejvyšší nárůst právě v kategorii Vzdělání a školství, kde je patrná změna o 86 zakázek. Oproti průměrným celkovým hodnotám tento nárůst tvoří 12 % změnu. Dalším výkyvem lze označit kategorii Sociální prospěch, které se jedná o změnu o záporných 8 %.

Graf 21 Porovnání počtu veřejných zakázek dle zařazení do skupin Královéhradecký kraj - 2017

Stejně jako byl rok 2017 rokem s nejvyšším počtem vyhlášených veřejných zakázek, tak i v případě objemu financí se jedná a o rok s nejvyšší hodnotou zadaných zakázek. Konkrétně se jedná o částku 2 713 443 387 Kč, která byla rozložena především do kategorie Zdravotnictví (1 543 475 393,-Kč). Tato kategorie tvoří 57 % z hodnoty všech zakázek. Dalšími výraznými skupinami jsou Vzdělání a školství (507 199 110 Kč) a Komunikace (421 845 072,-Kč).

Zajímavostí je že kategorie Zdravotnictví je v roce 2017 tvořena především jednou konkrétní zakázkou a to již výše komentovanou zakázkou od společnosti Geosan group a.s.

na rekonstrukci Oblastní nemocnice Náchod. S hodnotou 1 343 996 051,-Kč se jedná o historicky nejnákladnější zakázku Královéhradeckého kraje.

Při porovnání s předchozím rokem lze zjistit, že finance byly investovány velmi odlišným způsobem. V roce 2017 lze pozorovat výrazné změny u většiny kategorií. Pro příklad je možné uvést změnu právě u kategorie Zdravotnictví o 49 %, což je pochopitelné s ohledem na již uvedenou neobvyklou zakázku. Další změnou je snížení o 35 % u kategorie Doprava, 31 % Energetika a nárůst 14 % u kategorie Vzdělání a školství.

V porovnání s celkovým sledovaným obdobím jsou výsledky obdobné, respektive jsou změny u stejných kategorií s rozdílem, že nejsou natolik výrazné.

Graf 22 Porovnání hodnot veřejných zakázek dle zařazení do skupin Královéhradecký kraj – 2017

Ještě před vyhodnocením rozdílů mezi podíly v počtu vyhlášených zakázek v kategoriích a objemu financí rozdělených do těchto kategorií je možné usuzovat, že na základě údajů z předchozího textu a velmi neobvyklé zakázky v kategorii Zdravotnictví, zde bude možné pozorovat patrný rozdíl mezi těmito dvěma podíly.

Po vyhodnocení těchto rozdílů se původní předpoklad vyplnil a největší rozdíl je možné pozorovat právě v kategorii zdravotnictví, kde dochází k rozdílu 44 % ve prospěch finančně náročných zakázek na úkor jejich počtu. Dalším výraznějším rozdílem je, stejně jako předchozích letech, kategorie Vzdělání a školství –28 %.

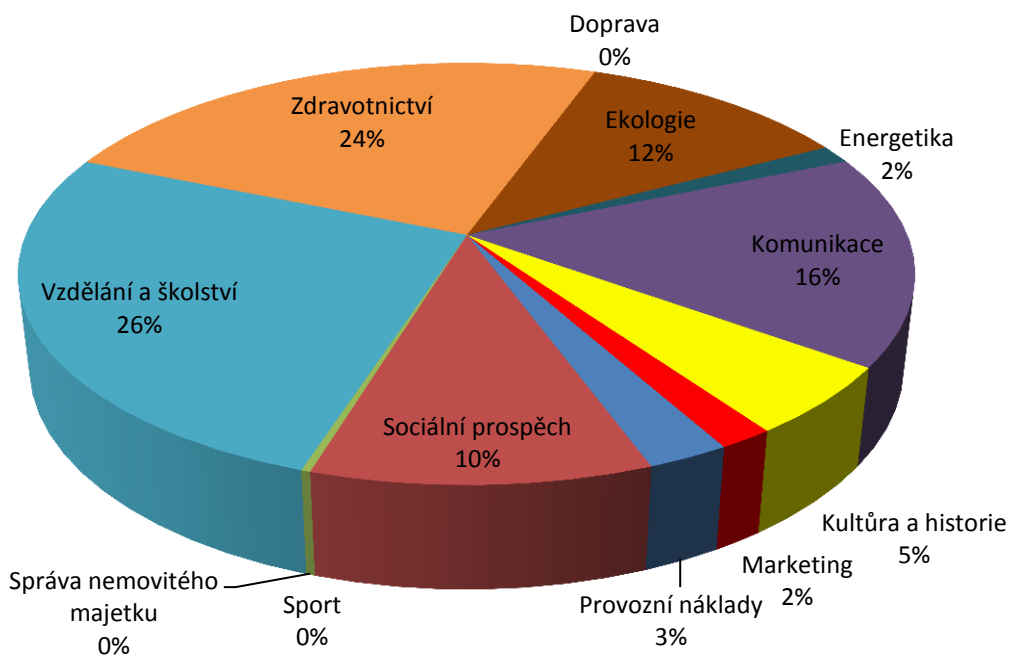
6.10 Porovnání veřejných zakázek dle kategorií v roce 2018 – Královéhradecký kraj

Rok 2018 je stejně jako rok 2013 rokem neúplným, protože byly informace sbírány do měsíce října. V případě roku 2018 však existuje dostatek dat, která je možné porovnat a zjistit, tak potřebné informace. V pozorované části roku 2018 bylo vyhlášeno 358 veřejných zakázek. Z čehož je možné predikovat, že se ve výsledku jedná o rok s dalším nárůstem počtu zakázek. Nicméně toto je pouze domněnka, která není podložena důkazy.

V části roku 2018 bylo nejvíce vyhlášených zakázek v kategoriích Vzdělání a školství (94 zakázek), Zdravotnictví (87 zakázek) a Komunikace (58 zakázek).

V porovnání výsledků s předchozím rokem lze pozorovat opět poměrně velké množství výkyvů, způsobených nestandardním rokem 2017. Nejvýraznějšími změnami jsou ponížení o 21 % v kategorii Vzdělání a školství a navýšení o 11 % u kategorií Zdravotnictví a Komunikace. V porovnání s celkovým sledovaným obdobím jsou již změny v menším počtu a také méně výrazné. Konkrétně se jedná o změny v kategorii Vzdělání a školství, kde dochází ke ztrátě o 9 %, navýšení o 8 % v kategorii Ekologie a ke stejnému navýšení i v kategorii Zdravotnictví. Ostatní výkyvy oproti celkovému průměru jsou již velmi zanedbatelné.

Porovnání počtu veřejných zakázek dle zařazení do skupin Královéhradecký kraj - 2018

Graf 23 Porovnání počtu veřejných zakázek dle zařazení do skupin Královéhradecký kraj - 2018

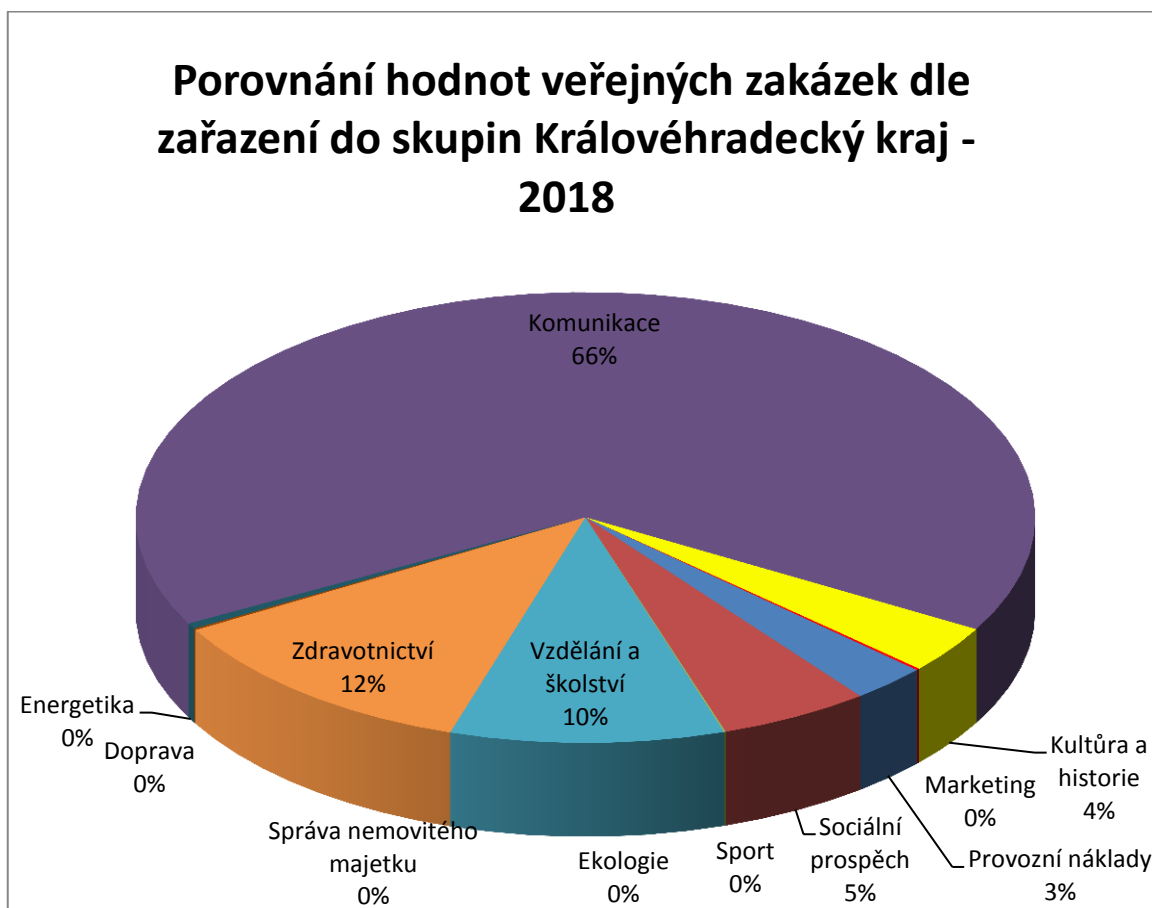
Dalo by se předpokládat, že vzhledem ke skutečnosti, kdy data v roce 2018 nejsou úplná, bude se jednat o rok s nízkým počtem vyhlášených zakázek a nízkou sumou hodnot zadaných zakázek. Opak je však pravdou. Předpoklad o počtu zakázek již byl vyvrácen a vzhledem k faktu, že celkové bylo zadáno 1 683 767 213,-Kč, je možné vyvrátit i druhý předpoklad.

Rozložení částky do kategorií je roce 2018 nejvyšší převahou jedné kategorie a to konkrétně kategorie Komunikace (1 112 468 966,-Kč), po velkém odstupu následuje kategorie Zdravotnictví (198 861 794,-Kč) a Vzdělání a školství (165 643 059,-Kč).

Převaha kategorie komunikace je způsobena opět velkou nákladovostí realizace jednotlivých zakázek. V rámci sledovaných dat z roku 2018 bylo evidováno 21 zakázek s hodnotou přes 10 mil. Kč a z toho dokonce 3 zakázky s hodnotou převyšující 100 mil. Kč.

Porovnáním s poměry z předchozího roku i celkovým sledovaným obdobím je v podstatě očekávatelná největší změna u kategorie Komunikace, kde došlo k nárůstu o přibližně 600 mil. Kč, které tvoří změnu o 51 %. V porovnání s průměrnými hodnotami se

jedná o navýšení o 31 %. Další velmi výraznou změnou je pokles u kategorie Zdravotnictví o 1,3 mld. Kč oproti předchozímu roku, což tvoří 45 % výkyv a oproti celému sledovanému období pokles o 18 %.

Graf 24 Porovnání hodnot veřejných zakázek dle zařazení do skupin Královéhradecký kraj – 2018

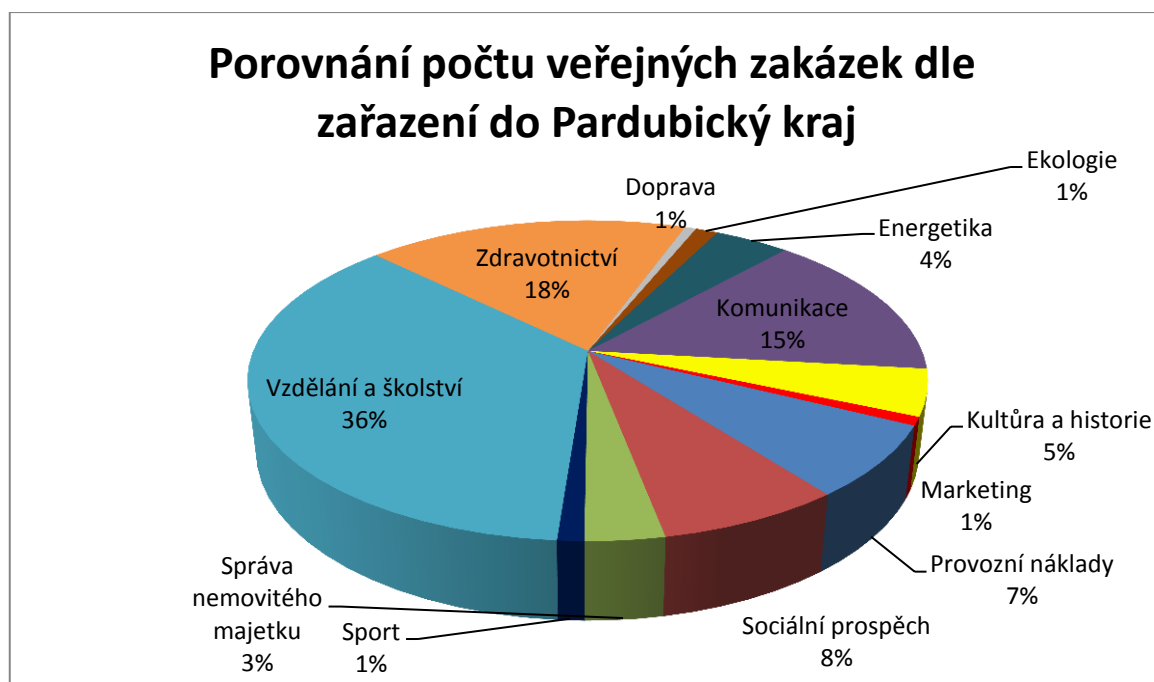
Jelikož v roce 2018 bylo vyhlášeno téměř stejné množství zakázek, nicméně z hlediska finančního hlediska se jednalo téměř o poloviční výdaje, je možné v roce 2018 očekávat výraznější rozdíly mezi podíly počtů zakázek v a kategoriích a finančních objemů, které jednotlivé kategorie obsáhly.

V roce 2018 lze pozorovat největší rozdíl v kategorii Komunikace, kde se jedná o prozatím vůbec nejvyšší pozorovaný rozdíl 50% ve prospěch finančně náročných zakázek. Další výraznější odchylky jsou již negativní rozdíly v kategoriích Vzdělání a školství 16 %, Zdravotnictví 13% a Ekologie 12 %.

6.11 Porovnání poměru veřejných zakázek dle kategorií v roce 2013 – Pardubický kraj

Jak již bylo řečeno v kapitole o Královéhradeckém kraji, v roce 2013 nebyly v rámci porovnání použity ke srovnání data z celého roku nýbrž pouze ze tří posledních měsíců. V Pardubickém kraji bylo za toto období vyhlášeno pouze 11 zakázek. Z toho důvodu nejsou údaje vyplývající z tohoto roku porovnatelné a není možné odvozovat patrný trendový vzorec.

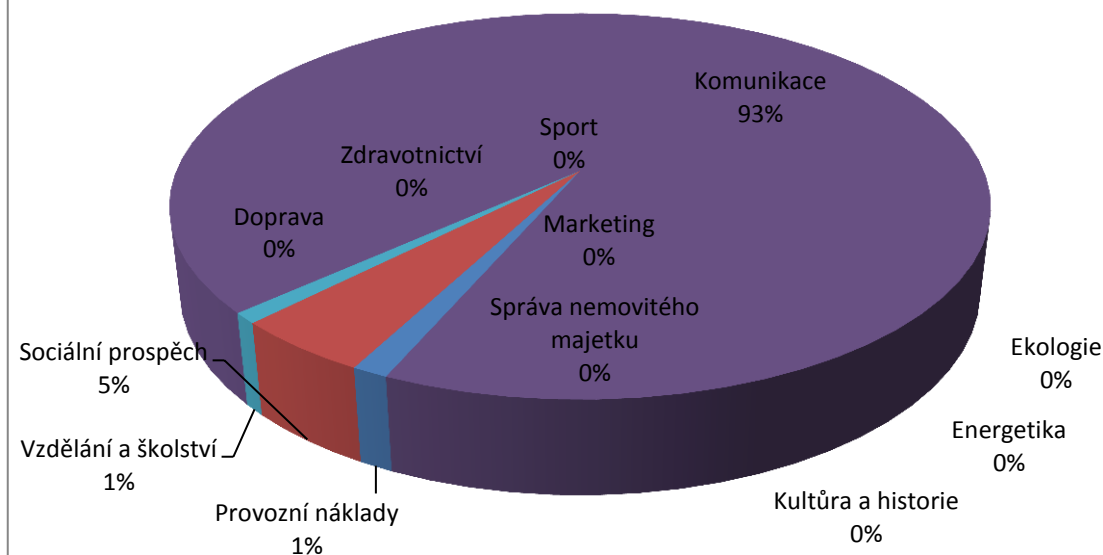
Z těchto 11 zakázek bylo vyhlášeno nejvíce zakázek v kategorii Komunikace (6 zakázek), Sociální prospěch (2 zakázky), a Vzdělání a školství (2 zakázky). Pro úplnost zbývající jedna zakázka byla vyhlášena v kategorii Provozní náklady. Ve zbytku kategorií nebyly vyhlášeny žádné zakázky.

Graf 25 Porovnání počtu veřejných zakázek dle zařazení do Pardubický kraj

I u finančního objemu hodnot zakázek rozdělených dle kategorií je možné sledovat, že rok 2013 je kvůli jeho neúplnosti velmi neobvyklý. Celkově bylo zadáno 170 381 272,- Kč a z toho převážná většina v kategorii Komunikace (158 800 962,-Kč). Zbylé prostředky byly rozděleny především do kategorií Sociální prospěch (7 983 883,-Kč), Provozní náklady (2 076 303,-Kč) a Vzdělání a školství (1 520 124,-Kč).

Porovnání hodnot veřejných zakázek dle zařazení do skupin Pardubický kraj - 2013

Graf 26 Porovnání hodnot veřejných zakázek dle zařazení do skupin Pardubický kraj – 2013

V rámci porovnání rozdílů jednotlivých kategorií s podíly finančních objemů za kategorie byly v roce 2013 v Pardubickém kraji odchylky téměř ve všech kategoriích, ve kterých byly vyhlášeny zakázky. Konkrétně se jedná o rozdíl 39 % v kategorii komunikace, která finančně zaujmula 93 % z celého objemu hodnot, ale stačilo jí k tomu 55 % z celkového počtu zakázek. Další výkyvy byly pozorovány u kategorií Vzdělání a školství – 17 % a Sociální prospěch -14 %

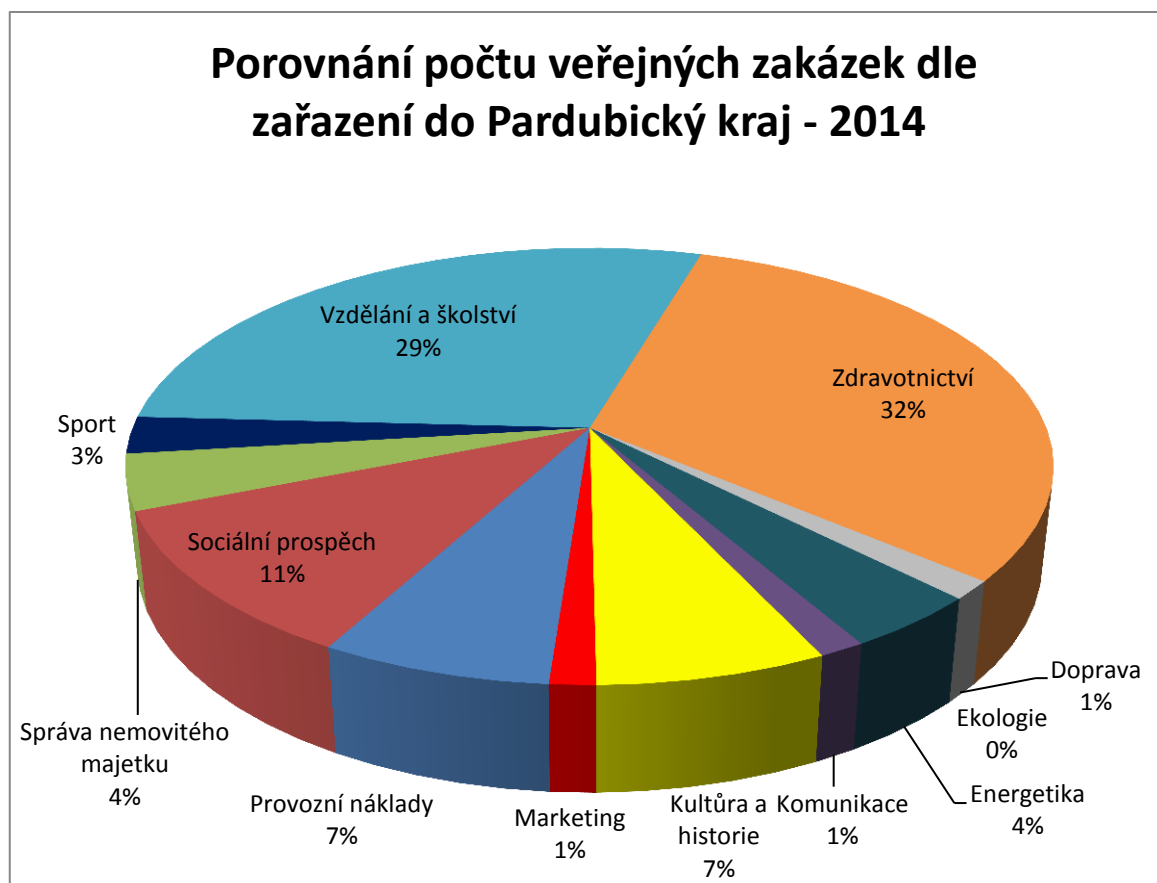
6.12 Porovnání poměru veřejných zakázek dle kategorií v roce 2014 – Pardubický kraj

Rok 2014 je již tvořen kompletními údaji za všech 12 měsíců, a proto je pro naše pozorování podstatnější než předcházející rok. Celkově bylo v Pardubickém kraji vyhlášených 73 zakázek.

Ty byly v Pardubickém kraji nejčastěji složeny ze zakázek v kategoriích Zdravotnictví (23 zakázek), Vzdělání a školství (21 zakázek) a s velkým odstupem kategorie Sociální prospěch (8 zakázek).

V poměru zastoupení dle kategorií je možné sledovat v roce 2014 poměrné odchýlení od celkového trendu, kdy pořadí nejčastějších kategorií odpovídá předpokladu. Mezi

kategoriemi s nulovým zastoupením se nachází pouze kategorie Ekologie. Nicméně se mezi kategorie Doprava a Marketing, s pouze jednou vyhlášenou zakázkou zařadila i kategorie Komunikace, která je celém sledovaném období na třetí příčce. Je tedy možné zhodnotit, že rok 2014 byla oprava silnic a komunikací téměř bez podpory Pardubického kraje.

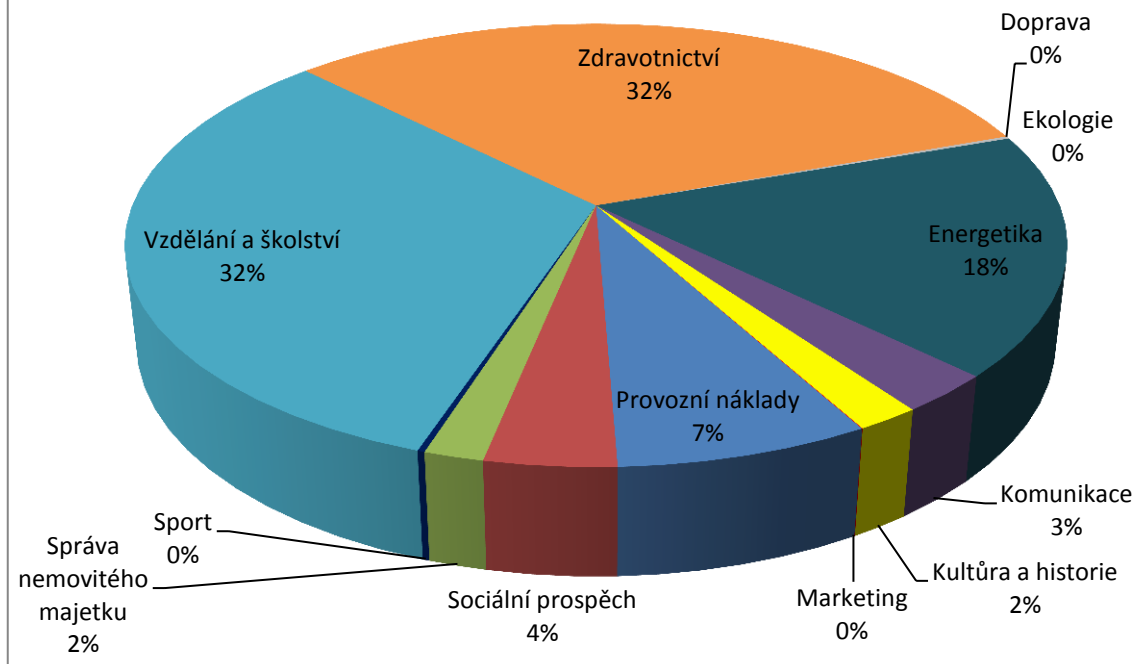
Graf 27 Porovnání počtu veřejných zakázek dle zařazení do Pardubický kraj - 2014

V případně porovnání finančního objemu u jednotlivých kategorií již máme k dispozici pro rok 2014 také kompletní data, z toho důvodu je možné provést kompletní analýzu roku, ve kterém byly zadány zakázky v celkové hodnotě 526 234 107,-Kč.

Nejvýraznějšími kategoriemi byly v tomto případě Vzdělání a školství (170 237 611,-Kč), Zdravotnictví (168 017 468,-Kč) a Energetika (92 849 761,-Kč).

Při porovnání zastoupení poměrů v roce 2014 lze pozorovat největší odchylku u kategorie Zdravotnictví, kde došlo o 13 % navýšení a snížení o 11 % u kategorie Komunikace. Navýšení u kategorie Zdravotnictví je především způsobeno 7 zakázkami, které převyšovaly hodnotu 10 mil. Kč. Jednalo se především o rekonstrukce a modernizace areálu nemocnic v Pardubickém kraji.

Porovnání hodnot veřejných zakázek dle zařazení do skupin Pardubický kraj - 2014

Graf 28 Porovnání hodnot veřejných zakázek dle zařazení do skupin Pardubický kraj – 2014

V roce 2014 je jediný výraznější rozdíl při porovnání podílu mezi procentuálním poměrem počtu vyhlášených zakázek v jednotlivých kategoriích a procentuálních poměrech finančních objemů v těchto kategoriích. Tímto rozdílem je kategorie Energetika, kde při obsazení 4 % počtu všech zakázek obsáhla 18 % finančního objemu všech zadaných zakázek. Celkově se jedná o změnu o 14 %.

6.13 Porovnání poměru veřejných zakázek dle kategorií v roce 2015 – Pardubický kraj

Celkově bylo v roce 2015 v Pardubickém kraji vyhlášeno nejméně zakázek za celé pozorované období a to konkrétně 64 zakázek (vyjma roku 2013, který nebyl pozorován celý).

V Pardubickém kraji bylo v roce 2015 největší zastoupení zakázek v kategoriích Komunikace (18 zakázek), Zdravotnictví (13 zakázek) a Vzdělání a školství (10 zakázek).

V porovnání s předchozím rokem vznikly tři výraznější změny a to konkrétně zvýšení o 27 % v kategorii Komunikace, snížení o 13 % v kategorii Vzdělání a školství a

snížení o 11 % v kategorii Zdravotnictví. Ve srovnání s předchozím rokem lze pozorovat, že v Pardubickém kraji došlo k výraznému navýšení zakázek zaměřených na opravy komunikací, kterým v předchozím roce nebyl dán prostor k opravám.

Porovnání s celým sledovaným obdobím dochází pouze k dvěma výkyvům a to snížení 20 % v kategorii Vzdělání a školství a navýšení již komentované kategorie Komunikace o 13 %.

Graf 29 Porovnání počtu veřejných zakázek dle zařazení do Pardubický kraj - 2015

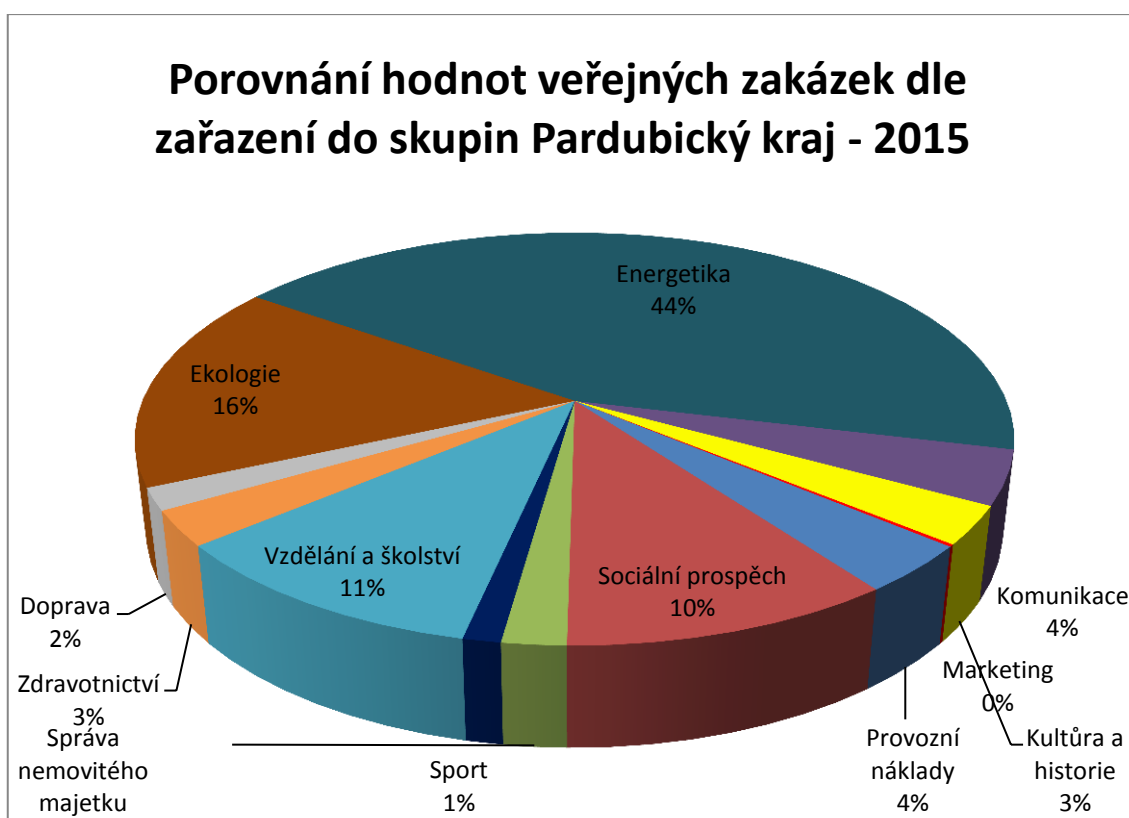
Zajímavostí je, že přestože v roce 2015 byl vyhlášen nejnižší počet zakázek, tak nedochází k nejnižšímu objemu financí u zadaných zakázek. Celkově byly v roce 2015 zadány zakázky v hodnotě 304 886 781,-Kč, což je téměř o polovinu méně než v roce předcházejícím, ale stále je to, jak již bylo naznačeno, více než v letech nadcházejících.

Další pozoruhodností je v roce 2015 rozložení těchto financí do kategorií, které neodpovídají trendu z pozorovaných období. Největší objem zakázek obsáhla kategorie Energetika (134 058 166,-Kč), která obsáhla téměř polovinu sumy všech zakázek, a oproti předchozímu roku došlo k navýšení o 26%. Jelikož se v celém sledovaném období jedná o velmi nevýraznou kategorii, dochází v tomto případě k navýšení dokonce o 28 %. Dalšími nejdominantnějšími kategoriemi se staly Ekologie (49 969 226,-Kč), jako další

neočekávaná kategorie a během předchozích let často uváděná kategorie Vzdělání a školství (32 037 372,-Kč).

Při porovnávání s celkově sledovaným obdobím je nejvýraznější změnou již uvedená kategorie energetika. Dále došlo v porovnání s minulým obdobím k největšímu poklesu u kategorie Zdravotnictví, která v roce 2015 obsáhla pouhé 3 % a tím pádem dochází ke ztrátě o 29 %. Další výrazný pokles zaznamenala kategorie Vzdělání a školství, která přes ztrátu 22 % obsáhla celkem 11 % a je již výše označena jako 3. nejobjemnější kategorií. Dále za zmínku určitě stojí i navýšení o 16 % kategorie Ekologie.

Rok 2015 je tedy možné označit za nestandardní, protože většina silných kategorií, které zastupují, prozatím v každém roce, velmi silný podíl, jsou v roce 2015 spíše doplňkovým zastoupením a naopak kategorie, které zůstávají velmi často dokonce nezastoupeny, získávají v tomto roce přednost.

Graf 30 Porovnání hodnot veřejných zakázek dle zařazení do skupin Pardubický kraj – 2015

V roce 2015 došlo oproti předchozímu roku k více výraznějším změnám v porovnání podílu procentuálních poměrů počtu a financí v jednotlivých kategoriích. Nejvýraznější změna je v kategorii Energetika, kde se jedná o změnu 37 % ve prospěch finančně

náročných zakázek. Další výraznou změnou je se zápornými -24 % kategorie Komunikace. Toto je poměrně zvláštní jev. Na rozdíl od Královehradeckého kraje, byl v Pardubickém kraji vyhlášen, v kategorii Komunikace, pro rok 2015 větší počet méně finančně náročných zakázek.

6.14 Porovnání poměru veřejných zakázek dle kategorií v roce 2016 – Pardubický kraj

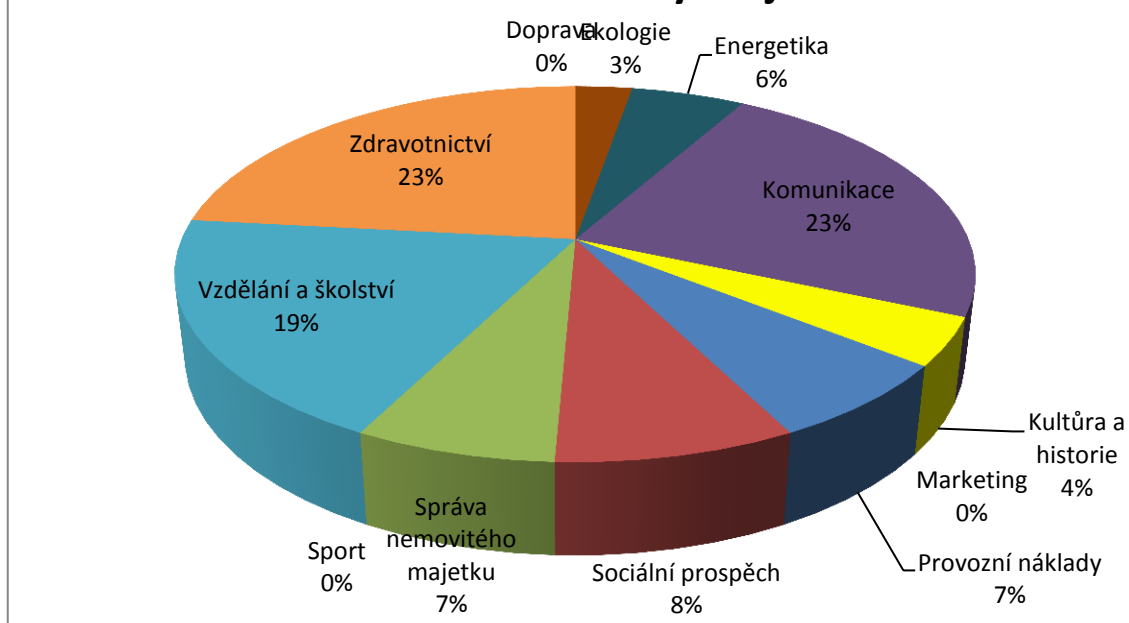
Rok 2016 je v návaznosti na rok předchozí, v ohledu počtu vyhlášených zakázek, opět spíše standardním rokem. Lze zde sledovat nárůst počtu na prozatím nejvyšší počet 110 zakázek.

V rozdělení do kategorií je také možné pozorovat určité dodržení trendu. Nejpočetnější zastoupení mají kategorie Komunikace (17 zakázek), Zdravotnictví (17 zakázek) a Vzdělání a školství (14 zakázek).

Po porovnání s předchozím rokem lze pozorovat, že nedošlo v počtu vypsanych zakázek k žádným větším výkyvům. Největším výkyvem je s nárůstem 5 % kategorie Sociální prospěch. V ostatních kategoriích je změna pouze do 5 %, což je možné považovat za standardní odchylku.

Při posouzení rozdílů s celým sledovaným obdobím je patrné, že k jediným změnám dochází na prvních třech pozicích, kde se dané kategorie oproti podílu na celém sledovaném období pouze prohazují pořadí těchto kategorií. To je způsobené poklesem o 16 % v kategorii Vzdělání a školství, nárůstem o 8 % v kategorii Komunikace a nárůstem o 5 % v kategorii Zdravotnictví.

Porovnání počtu veřejných zakázek dle zařazení do Pardubický kraj - 2016

Graf 31 Porovnání počtu veřejných zakázek dle zařazení do Pardubický kraj - 2016

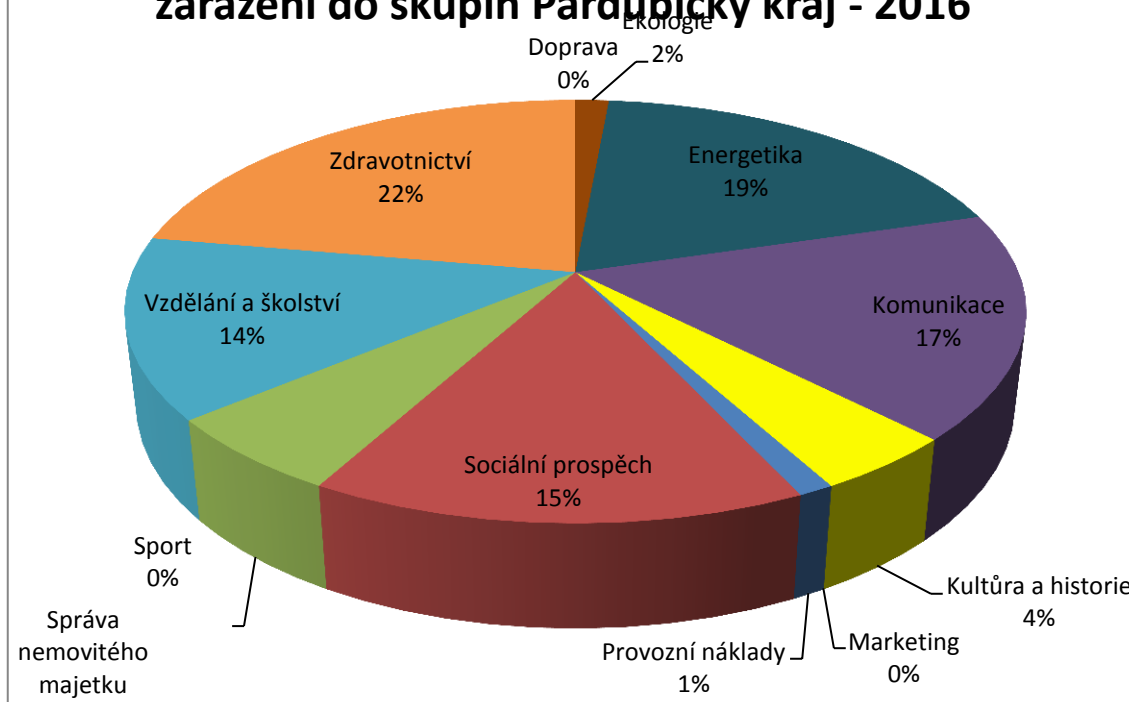
V předchozím roce bylo uvedeno, že ačkoliv se jednalo o rok s nejméně zakázkami, nebyl to rok s nejnižším objemem hodnot zadaných zakázek. Ačkoliv bylo v roce 2016 vyhlášeno o více jak třetinu více zakázek, tak bylo právě v tomto roce zadán nejnižší objem hodnot za celé sledované období. Konkrétně bylo zadáno 288 614 247,-Kč.

Největší podíl na rozdělení této částky obsáhly kategorie Zdravotnictví (64 255 601,-Kč), Energetika (54 732 745,-Kč) a Sociální prospěch (49 646 652,-Kč).

Porovnání s předchozím rokem vzhledem k jeho nestandardnosti přináší několik výraznějších změn. Konkrétně se jedná o snížení o celých 25 % v kategorii Energetika, která v předcházejícím roce dominovala, dále navýšení o 20 % pro kategorii Zdravotnictví, snížení o 15 % v kategorii Ekologie a navýšení o 13 % v kategorii Komunikace. Další změny se pohybují okolo 5 % změny.

V rámci porovnávání s celým sledovaným obdobím se nachází dvě výraznější změny a to snížení o 17 % v kategorii Vzdelání a školství. Druhá změna, již ne tolik výrazná, je změna v kategorii sociální prospěch o 7 %. Ostatní změny jsou opět okolo pouhých 5 %.

Porovnání hodnot veřejných zakázek dle zařazení do skupin Pardubický kraj - 2016

Graf 32 Porovnání hodnot veřejných zakázek dle zařazení do skupin Pardubický kraj – 2016

Při porovnání podílů kategorií s podíly finančních objemů za jednotlivé kategorie není rok 2016 nijak výrazným. Jedinou výraznější změnou je rozdíl v kategorii Energetika, který je 14% ve prospěch finančně náročnějších zakázek oproti menšímu počtu vyhlášených zakázek.

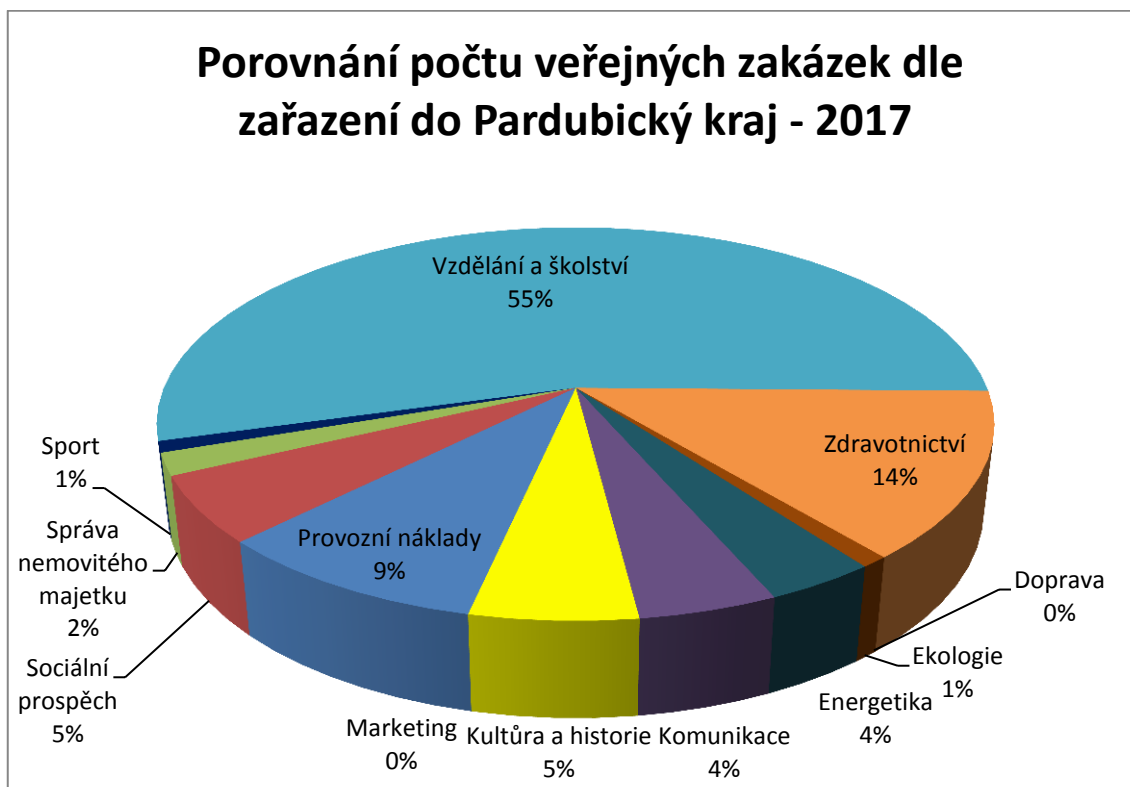
6.15 Porovnání poměru veřejných zakázek dle kategorií v roce 2017 – Pardubický kraj

Tento rok přichází nárůst v počtu vyhlášených zakázek a to konkrétně 110 zakázek.

Více jak polovinu z tohoto počtu tvoří zakázky v kategorii Vzdělání a školství (60 zakázek). O poznání méně zakázek bylo v kategoriích Zdravotnictví (15 zakázek) a Provozní náklady (10 zakázek).

Rozdělení těchto zakázek je ve srovnání s předchozím rokem relativně podobné s výjimkou dominantního zastoupení kategorie Vzdělání a školství, která se tímto počtem navýšila o 35 %. Jako další výraznější změny jsou v kategorii Komunikace, která se snížila o 19 % a také snížení o 10 % v kategorii Zdravotnictví.

Oproti celkovému sledovanému období však nejsou změny až tolik výrazné. Změna v kategorii Vzdělání a školství je stále ve vzrůstající tendenci, v tomto případě pouze o 18 %. A snížení v kategorii Komunikace je v roce 2017 o 11 %.

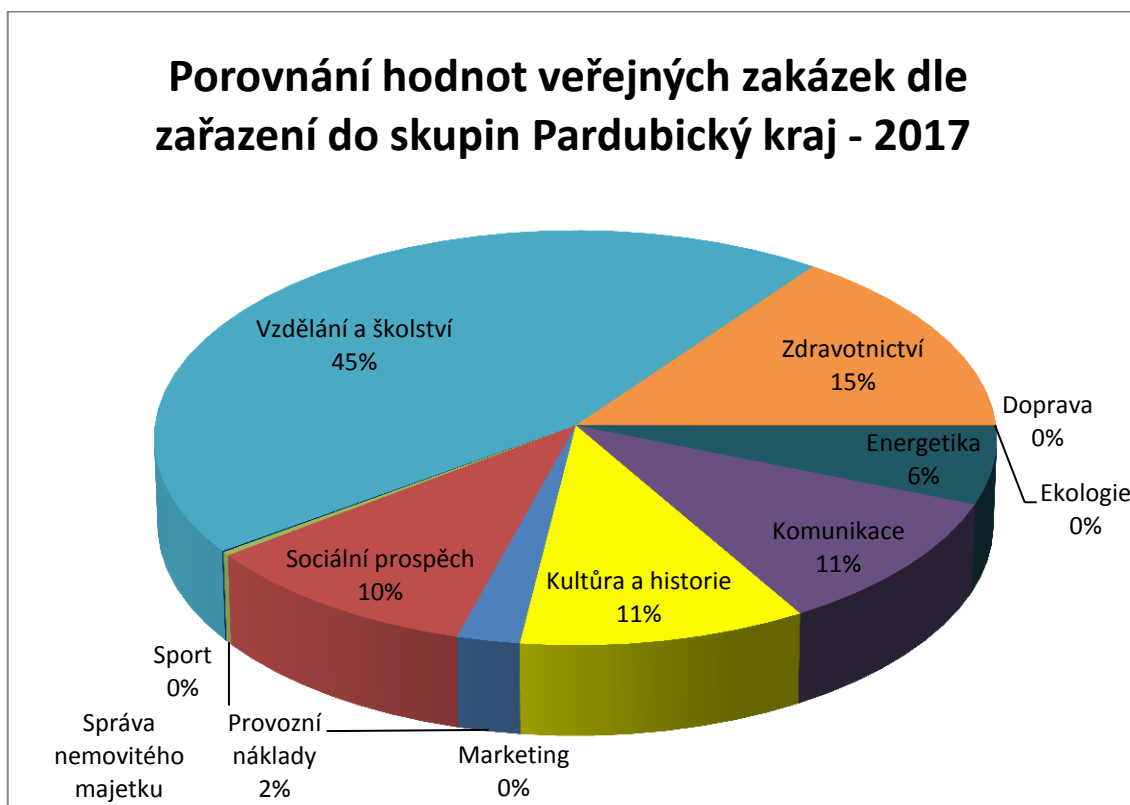
Graf 33 Porovnání počtu veřejných zakázek dle zařazení do Pardubický kraj - 2017

V roce 2017 byl evidován nejvyšší objem hodnot zadaných zakázek v pardubickém kraji a to konkrétně 1 009 457 753,-Kč. Tato hodnota je více jak trojnásobek předchozího roku.

Tento extrém je způsoben především velkým, téměř polovičním zastoupením zakázek z kategorie Vzdělání a školství (455 034 793,-Kč). Pozoruhodné je, že hodnota této kategorie v jednom roce je téměř dvojnásobná v porovnání s celkovou hodnotou všech zakázek v roce předcházejícím. Dalšími výraznými skupinami jsou kategorie Zdravotnictví (150 578 652,-Kč), velmi velikostně podobné kategorie Komunikace (105 554 636,-Kč), Kultura a historie (105 265 137,-Kč) a Sociální prospěch (104 453 612,-Kč).

V porovnání s předchozím rokem lze vidět znatelný nárůst 31 % v kategorii Vzdělání a školství, která pro letošní rok, jak již bylo uvedeno, dominuje. Další změny již nejsou natolik výrazné, konkrétně se jedná o 13 % pokles v kategorii Energetika, o 7 % pokles v kategoriích Zdravotnictví a Komunikace a 6 % nárůst v kategorii Kultura a historie.

V porovnání s celým sledovaným obdobím nedochází k velkému výkyvu. Jediné výjimky lze sledovat v dominantní kategorii Vzdělání a školství, kde došlo k odchylce o pozitivních 14 % a kategorii Energetika, kde došlo k negativní odchylce o 9 %.

Graf 34 Porovnání hodnot veřejných zakázek dle zařazení do skupin Pardubický kraj – 2017

Stejně jaké v předchozím roce, se v roce 2017 jedná, vzhledem k porovnání poměrů počtu a finančního objemu za jednotlivé kategorie, o nevýrazný rok. V porovnání s předchozím rokem se dokonce vyskytuje ještě menší rozdíl a to pouhých -10 % u jediné kategorie, kterou je Vzdělání a školství. U ostatních kategorií jsou všechny rozdíly menší než 10%.

6.16 Porovnání poměru veřejných zakázek dle kategorií v roce 2018 – Pardubický kraj

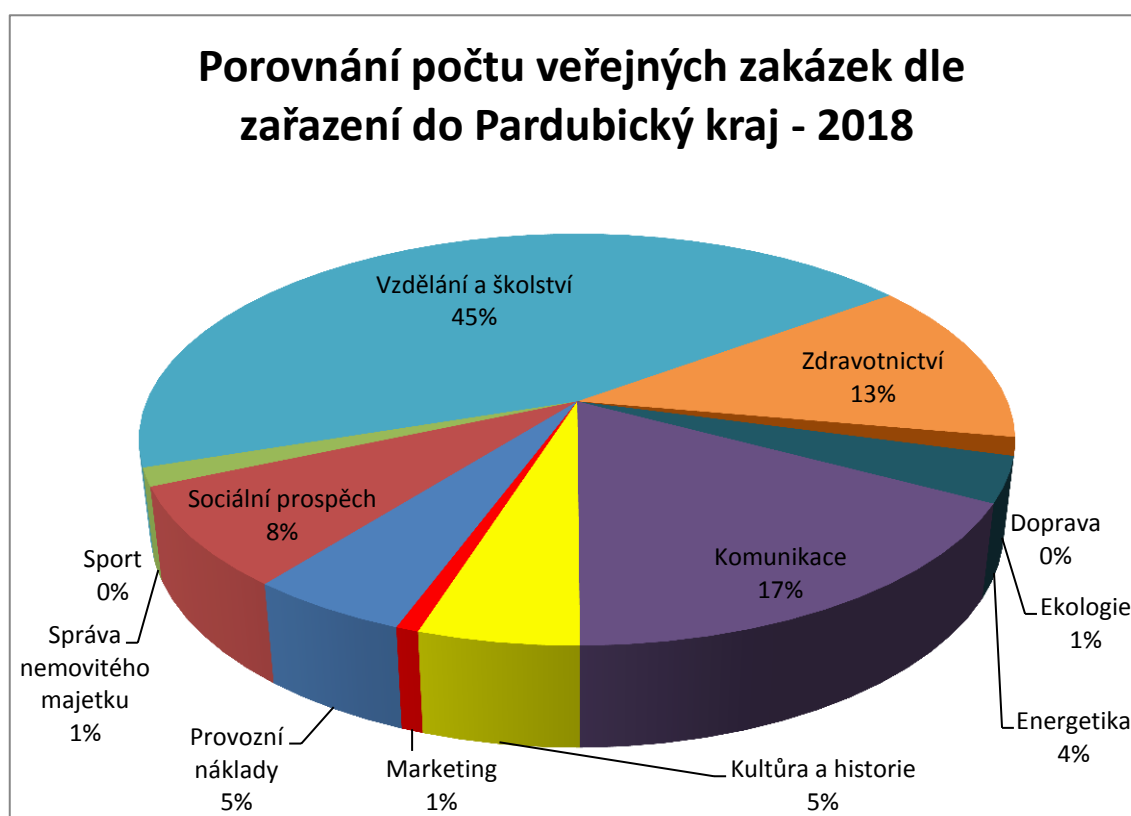
I v roce 2018 lze pozorovat stoupající tendenci v celkovém počtu vyhlášených zakázek. Jedná se o 140 vyhlášených zakázek, což je nejvyšší počet z celého pozorovaného období. Tento úkaz je velmi pozoruhodný vzhledem k situaci, že se nejedná o data z úplného roku.

S přihlédnutím k tomu, že se jedná o nejproduktivnější rok, vyplývá fakt, že má tento rok největší působení na průměrné hodnoty z celého pozorovaného období. Největší

zastoupení má stejně jako v předchozím roce kategorie Vzdělání a školství (63 zakázek), kde nyní získala necelou polovinu ze všech zakázek. Jako další obsadily zakázky z kategorie Komunikace (24 zakázek) a Zdravotnictví (18 zakázek).

V porovnání s předchozím rokem se jako největší změna projevilo navýšení 13 % kategorie Komunikace, která v předchozím roce dosáhla nestandardního propadu. Druhou výraznější změnou je propad kategorie Vzdělání a školství o 10 %, ale i s tímto propadem se jedná o nejdominantnější kategorii v roce 2018.

Porovnání s celým sledovaným obdobím je možné pro rok 2018 zhodnotit jako typický. Jediná povšimnutelná odchylka je v kategorii Vzdělání a školství, která je stejně jako v předchozím roce nejvýraznější kategorií. Přitom odchylka činí nárůst pouhých 9 %.

Graf 35 Porovnání počtu veřejných zakázek dle zařazení do Pardubický kraj - 2018

Přestože bylo v roce 2018 vyhlášeno nejvíce zakázek, absolutně zde nefunguje pravidlo přímé úměry k objemu hodnot. V pozorované části roku bylo zadáno téměř o polovinu méně zakázek než v předchozím roce a to 545 379 474,-Kč.

Kategorie Vzdělání a školství oproti předchozímu roku klesla opět o dalších 11 % i tak si však udržela prvenství v objemu hodnot zakázek (183 684 971,-Kč). Další

nejhodnotnější kategorií je Zdravotnictví (148 968 430,-Kč) a Energetika (97 588 376,-Kč).

Nejrapidnější změna nastala u kategorií Zdravotnictví a Energetika, kde oproti předchozímu roku vzrostl poměr o 12 %, již zmiňované poníženi u Vzdělání a školství a 10 % propad u kategorie Kultura a historie.

Těmito změnami se však kategorie dostali ještě blíže k průměrnému rozdělení a jedinou vnímatelnou změnou je navýšení u kategorie zdravotnictví. Ostatní kategorie jsou takto v přibližném rozdělení, jako je tomu u souhrnného rozdělení za celé pozorované období.

Graf 36 Porovnání hodnot veřejných zakázek dle zařazení do skupin Pardubický kraj - 2018

Procentním podílem jednotlivých kategorií v rámci porovnání s finančním podílem za kategorie se v roce 2018 vyskytují tři výraznější rozdíly. Prvním uvedenou, a zároveň nejvýraznější, je kategorie Zdravotnictví, kde se jedná o rozdíl 15 % ve prospěch vyšší nákladovosti jednotlivých kategorií na úkor jejich počtu. Se stejným působením, tentokrát 14 % se vyskytuje kategorie Energetika. A poslední výraznější změnou je pro tento rok s - 11 % kategorie vzdělání a školství.

7 Závěr

V návaznosti na hlavní cíl diplomové práce došlo k vytvoření databáze všech vyhlášených veřejných zakázek v Královéhradeckém a Pardubickém kraji v období od 1.10.2013 do 30.9.2018 ve kterém byla evidována všechna důležitá data, která jsou potřebná ke specifikaci zakázek. Na základě těchto informací byly zakázky rozděleny do 12 předem určených kategorií. V rámci těchto kategorií poté došlo k jejich analýze a porovnání a to jak na úrovni celkových dat, tak na úrovni jednotlivých let.

Výsledky těchto pozorování dokazují, že největší finanční objem v Královéhradeckém kraji, za celé pozorované období, obsáhly zakázky v kategorii, která se zaměřuje na opravy veřejných komunikací. V Pardubickém kraji je tato kategorie naopak lehce opomíjena a v některých letech je dokonce téměř nezastoupena. V Pardubickém kraji však dominuje kategorie týkající se vzdělání a školství. Ta je zastoupena i v Královéhradeckém kraji, nicméně ne s takovým podílem jako v Pardubickém kraji. Tato skutečnost je pravděpodobně založena na faktu, že je, na základě informací ze statistického úřadu, v roce 2019 v Pardubickém kraji evidováno 543 škol a v Královéhradeckém kraji pouze 487 škol.

Výsledky s ohledem vyhlášeného počtu veřejných zakázek jsou v tomto případě totožné a nejvíce vyhlášených veřejných zakázek je opět v kategorii, která se týká vzdělání a školství. Z tohoto vyplývá, že byl v rámci této kategorie v Královéhradeckém kraji vyhlášen velký počet veřejných zakázek s menší hodnotou.

Na základě dalšího plnění dílčího cíle proběhl rozbor Zákona č. 134/2016 Sb o zadávání veřejných zakázek, kde byly zjištěny slabá místa a nedostatky tohoto zákona. Jedná se především o problematiku týkající se volného výkladu zákona a s tím spojeného prostoru pro úpravu výběrového řízení, takovým způsobem jakým se zadavateli více hodí. Toto jednání je podněcováno především působením šedé ekonomiky.

V rámci rozboru zákona bylo zjištěno, že je možné zadavatelem předepsat, natolik přísné podmínky výběrového řízení, že je schopen splnit pouze jeden určitý zadavatel. Další problematickou částí zákona je předběžná komunikace s potencionálními uchazeči, která by měla sloužit ke zlepšení informací v zadávacích podmínkách. Bohužel může také sloužit k domluvě a změně předmětu zakázky na míru pro daného uchazeče. Neméně důležitou trhlinou v zákoně, oproti ostatním je však legální po splnění určitých podmínek, je oslovení vybraných potencionálních uchazečů s informací o vyhlášení veřejné zakázky na

veřejném profilu zadavatele. Slabým místem této skutečnosti je fakt, že jsou tyto uchazeči časově zvýhodněni oproti ostatním potencionálním uchazečům, kteří mohou být tímto krokem připraveni o důležitý čas k přípravě nabídky.

Návrh na řešení této problematiky je v navrácení se ke konkrétnímu pojetí jednotlivých oddílů zákona, tak aby byl možný co nejméně volný výklad a naopak byl přesně určený postup při zadávání veřejných zakázek, tak jak tomu bylo v předcházejícím Zákoně č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách.

V návaznosti na zpracování databáze byl zjištěn poměrně velký počet veřejných zakázek, u kterých nejsou uvedeny všechny povinné informace či přílohy. Přísnější kontrola vkládání těchto informací a dokumentů by také zajistila menší prostor pro manipulaci při ovlivnění výsledku veřejné zakázky

Při plnění následujícího dílčího cíle proběhlo vysvětlení různých druhů veřejně poskytovaných statků a způsoby jejich financování, kde bylo zjištěno, že největším podílem příjmů k financování těchto statků jsou běžné nenávratné příjmy. To znamená pravidelné příjmy do veřejného rozpočtu, získané především z odváděných daní.

Naopak největším výdajem jsou také běžné, nenávratné a plánované výdaje v podobě státních subvencí.

Poslední dílčí cíl byl splněn za pomoci získaných dat v praktické části a potvrzením či vyvrácením vstupních předpokladů.

Za pomoci dat uvedených v kapitole s počtem a souhrnem sumy opakujících se dodavatelů, je možné první předpoklad o ovlivňování výsledků výběrových řízení zamítnout. Ani v jednom z obou krajů nebyl zjištěn dodavatel, který by se výrazným způsobem opakoval v jednotlivých zakázkách nebo pravidelně vyhrával výběrová řízení, tak aby získal většinový objem na hodnotách všech zakázek.

Na základě zjištěným termínů ohledně vypisování výběrových řízení dle jednotlivých měsíců bylo možné pozorovat, že jsou výběrová řízení vypisována v průběhu celého roku průběžně a proto je možné i druhý předpoklad, o snahu vyhlášení významnějšího počtu veřejných zakázek ke konci roku tak, aby se využily přidělené finance, vyvrátit.

Třetí předpoklad se zaměřoval na dominanci některé z kategorií zakázek v průběhu let a případně i napříč kraji. I tento předpoklad byl vyvrácen vzhledem ke skutečnosti, že po většinu pozorovaných let byly dominance kategorií různé a nebyla zjištěna žádná kategorie, která by vyloženě převažovala po celou pozorovanou dobu. V tomto případě je

možné konstatovat, že se nejedná o předem určený poměr financí, které poputují do různých odvětví zájmu krajů.

8 Seznam použitých knižních zdrojů

- Bc. Jana Mravcová, PhDr. Jaroslava Šťastná.** Veřejné zakázky a jejich společensky odpovědné zadávání. *Ministerstvo vnitra České republiky*. [Online] <http://www.mvcr.cz/clanek/verejne-zakazky-a-jejich-spolecensky-odpovedne-zadavani.aspx>.
- Bc. Mravcová, Jana a PhDr. Šťastná, Jaroslava .** Efektivní veřejná správa. *Ministerstvo vnitra České republiky*. [Online] <https://www.mvcr.cz/clanek/verejne-zakazky-a-jejich-spolecensky-odpovedne-zadavani.aspx>.
- Bejček, Josef, a další. 2007.** *Kurs obchodního práva : obchodní závazky*. Praha : C.H. Beck, 2007. ISBN 978-80-7179-583-4.
- Frank, R. H. 1995.** *Mikroekonomie a chování*. Praha : Svoboda, 1995. ISBN 80-205-0438-9.
- František Ochrana, Jan Pavel, Leoš Vitek a kolektiv. 2010.** *Veřejný sektor a veřejné finance: financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit* ISBN 978-80-247-3228-2. Praha : Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3228-2.
- Hamerníková, B. a Kubátová, K. 2000.** *Veřejné finance. Učebnice*. Praha : Eurolex Bohemia, 2000. ISBN 80-7179-255-1.
- Jurčík, R. 2007.** *Zadávání veřejných zakázek a udělování koncesí v ČR a EU*. Praha : C. H. Beck, 2007. ISBN 978-80-7179-575-9.
- Ochrana, František. 2002.** *Manažerské metody ve veřejném sektoru : teorie, praxe a metodika uplatnění*. Praha : Ekopress, 2002. ISBN 80-86119-51-3.
- Peková, J. 2008.** *Veřejné finance – úvod do problematiky*. Praha : ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-358-4.
- Peková, J., Pilný, J. a Jemtar, M. 2005.** *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha : ASPI, 2005. ISBN 80-7357-052-1.
- Petr, A., a kol. 1996.** *Veřejné zakázky v praxi*. . Ostrava : Sagit, a.s., 1996.
- Rektořík, Jaroslav a kol. 2010.** *ORGANIZACE NEZISKOVÉHO SEKTORU*. Praha : EKOPRESS, s.r.o., 2010. SBN 978-80-86929-54-5.
- Rektořík, Jaroslav. 2004.** *Ekonomika veřejného sektoru*. Brno : Masarykova univerzita, 2004. ISBN 80-210-3330-4 .
- Samuelson, P.A. 1991.** *Ekonomie*. Praha : Svoboda, 1991. ISBN 80-205-0192-4.
- Strečková, Y., Malý, I. a kol. 1998.** *Veřejná ekonomie pro školu i praxi*. Praha : Computer Press, 1998. ISBN 80-7226-112-6.
- Tetřevová, Liběna. 2008.** *Veřejná ekonomie I*. Praha : Professional Publishing, 2008. 978-80-8694-679-5.
- TILLMAN, J. 1995.** *Veřejná zakázka*. Praha : Prospektrum, 1995. ISBN 80-7175-027-1. .

9 Seznam použitých ostatních zdrojů

Ministerstvo, pro místní rozvoj. 2016. STANOVISKO K DOMNĚLÉ NEJASNOSTI PLATNOSTI A ÚČINNOSTI NOVÉHO ZÁKONA O ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK. *Portál o veřejných zakázkách a koncesích*. [Online] 6. 5 2016. <http://portal-vz.cz/cs/Aktuality/Stanovisko-k-domnele-nejasnosti-platnosti-a-ucinnosti-noveho-zakona-o>.

Nejvyšší správní soud. 2009. Rozsudek Nejvyššího správního soudu. *Úřad pro ochranu hospodářské soutěže*. [Online] 2009.

www.uohs.cz/download/sbirky_rozhodnuti/rozsudky_VZ/3As263_2014.pdf. 2 Afs 64/2009..

neznámý, autor. 2018. Miliardový tendr na nemocnici Náchod vyhrálo sdružení Geosan-BAK. *Estav.cz*. [Online] 6. 2 2018. <https://www.estav.cz/cz/6043.miliardovy-tendr-na-nemocnici-nachod-vyhralo-sdruzeni-geosan-bak>.

Parlament České republiky. Poslanecká sněmovna parlamentu České republiky. *Důvodová zpráva k zákonu č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách ze dne 17. prosince 2003*. [Online] <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=4&CT=363&CT1=0>.

Parlament České republiky. 2016. Zákon č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek. *Zákony pro lidi.cz*. [Online] 2016. <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-134>.

Parlament České republiky. 2006. Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů. *Zákony pro lidi.cz*. [Online] 2006. <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-137>.

Parlament České republiky. 1994. Zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů. *Zákony pro lidi.cz*. [Online] 1994. <https://zakonyprolidi.cz/disk/cs/torisoft/1994/94-199.htm>.

Parlament České republiky. 2015. Zákon č. 340/2015 Sb. Zákon o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv). *Zákon pro lidi.cz*. [Online] 2015. <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-340>.

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. 2013. Rozhodnutí předsedy Úohs. [Online] 2013. <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-14618.html>.

Úřední věstník Evropské unie. 2014. SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2014/24/EU. *EUR-Lex*. [Online] 2014. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A32014L0024>. L 94/65.

10 Přílohy

Příloha č. I. – ukázka databáze veřejných zakázek Královéhradeckého kraje - 2017

Příloha č. II. – ukázka databáze veřejných zakázek Pardubického kraje - 2017

Příloha č. III. – souhrn údajů z dat Královéhradeckého kraje

Příloha č. IV. – souhrn údajů z dat Pardubického kraje